825

नं० ८८५८
जातक पारिजात
ज्योतिष
कर्ता वैद्यनाथः
लि. ... १९३८

१ श्री र्ध जातकपारिजातोयम् ९२
उत्तरार्धस्य ३१

ॐ श्रीगणेशायनमः ॐ श्रीकांतानशिवस्वरूपममरज्योतिर्गणस्वामिनं माया
तीतमशेषजीवजगतामीशंदिनेशंरविं नत्वागर्गपराशरादिमुनयः संगृह्यता
ण्फलं वक्ष्येजातकपारिजातमखिलज्योतिर्विदांप्रीतये १ भारद्वाजकुलोद्भव
स्यविदुषः श्रीवेंकटाद्रेरिह ज्योतिःशास्त्रविशारदस्यतनयः श्रीवैद्यनाथः सुधीः
होरासारमुदारसंज्ञविबुधश्रेणीमनःप्रीतये राशिस्थाननिरूपणादिसकलं
वक्ष्येयथानुक्रमात् २ प्रणम्यवेदार्कजनाभिवंद्यपादारविंदंरघुनायकस्य संगृ
ह्यसारावलिमुख्यतंत्रंकरोम्यहंजातकपारिजातं ३ मेषोऽजविश्वाक्रियतुंबुरा
द्यावृषोतगोनावृषगोकुलानि द्वंद्वंनृयुग्मंजितमंथयुग्मंतंतौयमंमिथुनंवदंति ४
कुलीरककर्किटककर्कटाख्याः कंठीरवःसिंहमृगेंद्रलेयाः पाथोनकन्यारमणीतरु
णस्त्रीलीवणिक्जूककनूलापटाश्च ५ अलिश्चमंवृश्चिककौर्पिकीटा धन्वीधनुश्चा
पचापासनानि मृगोमृगास्योमकरस्यनक्रः कुंभोघटस्तोयधराभिधानः ६ मीना

लग्नमस्य पृथुरोमकषावेदंतिदष्मोकदेन नवपादयुताः क्रियाद्याः चक्रस्थितादि-
वराटिननाम्नमुखोतदेवाशिभवनानि भसंज्ञितानि ७ कालात्मकस्य वा शिरो
मुखवेदेशाववव्यत्क्रदिभागकटिवस्तिरहस्यदेशाः ऊरूयुगनाजुयुगलेपरतस्तुजं-
घेपादद्वयं क्रियमुखावयवाः क्रमेण ८ व्यत्यस्तलाभयगुच्छमल्लकयुतौ मीनौ सकुं-
भो नर स्तौलीवायुपरस्तुवैगजवनो नक्रो मृगास्यो भवेत् वीणाढ्यं सगदं नृयुग्म-
मबला वैश्यास्ससस्यानला शेषाः स्वस्वगुणाभिधानसदृशाः सर्वे स्वदेशाश्रयाः
९ मेषस्य धातुकरत्नपदानलेस्यात् उक्षस्य सानुकृषिगोकुलकाननानि द्यूतक्रि-
यारतिविहारमही युगस्य वापीतटाकपुलिनानि कुलीरराशेः १० कंठीरवस्य वन-
शैलगुहावनाद्रिविषमस्य प्रागद्रुलवप्रतिनिशिल्पभूमिः सर्वार्थसारधुरपण्यमहीतु-
लायाः कीटस्य वामविषकीटबिलप्रवेशाः ११ चापस्य वाजिरथवारणवासभूमि-
रेणाननस्य सरिदम्बुवनप्रदेशाः कुंभस्य तोयघटभांडगृहस्थलानि मीनादिवाससरिदं-
बुपिनोयराशिः १२ ह्रस्वा गोजघटाः समामृगनृयुक्चापान्त्यकर्कोटका दीर्घावृश्चिक

कन्यकाहरितुलामेषादिषु योषितौ प्रागादिक्रियगोन्नयुककटकभान्येतानिका
ण्यानिता न्याहुः क्रूरशुभौ च वशाश्च रननरदंष्ट्रानिनानिक्रमात् १२ वीर्योपेतानिशिनृष
न्युग्मकुलीरकिंचापाजनक्रा हित्वायुग्मंभवनमपरेपृष्ठप्रबौदयाख्य शेषाः शीर्षोदयादिन
बलाः पृष्ठनाराशयले मीनाकारद्वयशुभयतः कालल्लग्नेसमेति १४ मीनालिकर्क
टमृगाः सलिलाभिधाना स्तोयाश्रयी वृषवधयुग्मगोपसंज्ञाः निस्तोयभूमिचराः क्रि
यचापतौलिकेटीरवाश्च वदंति संतः १५ चापापराद्धंहरिगोमकरादिमेषाम
नाम्निलावलयुताश्च वनेचराख्याः कन्यानृयुग्मघटतौलिशराससनाप्यल्पनाबिनाय
दिनराद्धिपटोबलाढ्याः १६ मृगापराद्धंनकुलीरसंज्ञाजलाभिधानावलिनश्च
ऐ जलाश्रयोह्यश्चिकनामधेयः समस्रमस्थानगतोबलीस्यात् १७ केंद्रगतोद्विद
पदोबलाढ्यास्तुरुष्पदाः केंद्रगतावजन्या कीटास्सवेंयदिकंटकस्थाः संधिद्विये
वीर्ययुतोभवंति १८ धात्तमूलंजीवमित्याहुरार्यामेषादीनामोजयुग्मेनचैव स्वर्णं
ज्ञानमूलत्रिकोणेनत्र्यणोनेशुद्धान्मूलंजीवकूटःस्सजीवः १९ मीनालिवृषभाविशाश्च

पाजहृदयोन्त्यणाः कुंभयुग्मनृलावैषणाश्चद्वाह्णीमृगकर्कटाः २० महाविशोष्याः
क्रियगोमृगेशा मध्यंदिनेककर्कटयुग्मकन्या पूर्वाह्णकालीवपिभैनृलालीपश्वीमृ।
गाख्येशुनयापराह्णे २१ मृगान्नयापपरशुवंशसंधिद्वयेनाशकरीभवेलो स्याहृव
संधिः कर्टकालिमीनभांतेषुगंडांतमितिप्रसिद्धं २२ दत्तगौरशुककांतिपाटलाः
पांडुचित्ररुचिनीलकांचनाः पिंगलः शबलवभ्रुपांडुरास्तुवरादिमवनेषुकालिनाः
२३ वह्नायंशालिशुवैवनफलनिचयः कंटलीगुल्मपान्य नक्रांशेऊंधवेतिलव
सनशुवैनिल्वलोहादिकंच शाल्हाशुकांचनाद्यं नलजनिऊसंघेतोयजातंसमस्तं
दृष्याण्याहुः क्रियादिष्ववलवलयुतेषुल्पनाधिकाभांजि २४ पराजशुक्रज्ञशशीन
सौम्यासितार्कजीवार्कजमंदजीवाः क्रमेणमेषादिषुराशिनाथाः लदेशपाश्चेति।
वदंतिसंतः २५ मूलत्रिकोणाहरिनाबुरुक्रियावपूषनुस्मौलिघटादिवाकरान्
सितासिताङ्कोगिरिसोनवोशकाश्चिकोणमाद्यैपरतः स्वमंदिरं २६ वृषादिभाग
त्रयशुद्धमिंदोर्मूलत्रिकोणंपरतस्तुसर्वं मेषादिकाद्वादशभागसंज्ञाः ऊजमकोणं

सा·पा·
३
3

पतनःस्वभेस्मात् २७ कन्यादेमखेशाशिजस्यकोणंदशांशकास्वदेफलंपरांशः उं
भान्विकोणंफणिनायकस्यतुंगंतद्युग्मेवमणीगृहंस्मात् २८ मेषोवृषोमकरषष्ठ।
कुलीरमीनास्तौलीचतुंगभवनानितदस्तनीचाः निम्नांगनाहृहिमयामनुसारवी
रसंख्यादिवाकरमुखादितितुंगभागाः २९ लग्नेहोराद्रेक्काणंस्वरनवद्वादशाकद्वा
दशांशाःकलांशा त्रिंशांशषष्ठ्यांशकाख्योवयडरीतिवयश्रीकरामानवानो होरारा
घ्यर्द्धेमोजेदिनकरशशिनोर्विद्धमात्तेद्वहोरे युग्मेवाशौदृगाणानिजतनयतपश्चान
पानाभवेति ३० लग्नादिसप्तमांशेशास्तोजेनशेषयथाक्रमं युग्मेलग्नेस्वरांशानां
मधिपाःसप्तमादयः ३१ चापाजसिंहराशीनांनवांशास्तेतुरादयः वृषकन्यामृगा
णांवमृगाद्यानवकीर्त्तिताः ३२ नृयुग्मतुलाघटानांवतुलाद्यास्वांशकानव कर्कि।
वृश्चिकमीनानांकर्कटाद्यानवांशकाः ३३ चरेवाद्यंशकोलेयः स्थिरेमध्यनवांश
कः अंत्यांशकोद्विस्वभावेवर्गोत्तमइतिस्मृतः ३४ लग्नादिदशमांशेशास्तोजेयु।
ग्मेशुभादिकाः द्वादशांशाधिपतयस्तनद्राशिवशात्क्रमाः ३५ ओजेकलांशाश्च

मृत्योस्तदीशाविर्विविगौरीशादिवाकरास्य शुभेषविलशेसमिभास्करायाविलोमत
यगोऽष्टभागनाथाः २८ आरार्कजीवशशिनंदनशुक्रभागास्तोजेसमीर ५ पवना
५ शुक ८ शैल ७ बाणाः ५ शुभ्मीसमीर ५ गिरि ७ पन्नग ८ पंच ५ बाणा ५ त्रिंश
शपाः सितविदार्यशनिन्दमाजाः ३० षष्ठ्यंशकानामधिपास्तु शुभेघोरांशकाद्याः
स्वरदेवभागाः यंदोऽष्टेवादिशुभाशुभांशाः क्रमेणशुभेतुयथाविलोमात् ३८
घोरांशकोराक्षसदेवभागौ कुवेरयक्षौ वलिकिंनरांशाः हृष्टाः कुलघ्नोगरलाग्नि
संज्ञौ मायांशकाः प्रेतपुरीशभागः ३९ अपांपतिर्देवगणेशभागः कालाहिभागा
वमृतांशचंद्रौ मृद्वंशकः कोमलपद्मभाऽलक्ष्मीशवागीशदिगंवरांशाः ४० देवे
द्रभागः कलिनाशसंज्ञः क्षितीश्वराख्यः कमलाकरांशः मंदात्मजोमृत्युकरा
स्तुकालोदावाग्निघोरामयकंटकांशाः ४१ सुधामृतांशः परिपूर्णचंद्रोविषप्रदि
ग्धः कुलनाशभागः मुख्योस्तुवंशक्षयपातकांशौ कालस्तु सौम्यो मृदुशीतला
ख्यौ ४२ दंष्ट्राकरालेंदुमुखाप्रवीणांशाः कालाग्निदंडायुधनिर्मलाख्याः शुभाकरः

ना॰पा
४

षोभनयीतलाशैा स्वपापयोपि भ्रमणेऽद्रेष्का: ४३ मूलत्रिकोणः स्वगृहोच्चभाग
वर्गोत्तमानां दशवर्गजानां संयोगजानां तमनामपूर्वो विशेषकोशा इति नेवदंति ४४
उत्तमेन त्रिवर्गैकां वा तन्वर्गे तन्गोपुरं वर्गपंचकसंयोगं सिंहासनमिहोच्यते ४५ व
र्गद्वये पारिजातं षण्णां पारावतांशकाः सप्तमे देवलोकः स्यादष्टमे चैरावताभवेत् ४६
ऐरावतेन नवमे फलं तेषां पृथक् पृथक् विलग्नहोराद्रेष्काणनवांशद्वादशांशकाः ४७
त्रिंशांशकश्च षड्वर्गः शुभकर्म्मसु शस्यते सनवांशयोगात् षड्वर्गः सप्तवर्गोभिधीयते ४८
जातके शुचसर्वेषु ग्रहाणां बलकारणं प्रस्थाननामानि कल्योदयायतनुजन्मविल
ग्नहोरावागख्यभुक्तिनयनस्वकुटुंबभानि दुश्चिक्यविक्रमसहोदरवीर्यधैर्यकर्णौ तृ
तीयभवनस्य भवंति संज्ञाः ४९ पातालवृद्धिहिबुकक्षितिमातृविद्यायानांबुगेहसुखब
न्धुवनप्रपाणि धीदेवराजपितृनंदनपंचकानि रोगांगशात्रवभयषष्ठरिपुक्षतानि ५०
जामित्रकामगमनानि कलत्रसंपत्सूनास्तसप्तमगृहाणि वदंति चार्याः रंध्रायुरष्टर
णमृत्युविनाशनानि धर्मो गुरुः शुभनवो नवभाग्यभानि ५१ आपारमेषूरणमध्यमान

४

ज्ञानाखुराज्यास्पदकर्मसंज्ञाः पंकादशोपांत्यभवायलाभादिः फलायपत्तादशाकोत्तमा
नि ५२ मेषूरणोदयकलत्रसमानलाभिस्युः केंद्रकंटकचतुष्टयसंज्ञितानि लग्नात्रि
कोणभवनं नवपंचमंच समात्रित्रिकोणमुदयाद्भवमेवदंति ५३ नत्रः सुखमदनाज्ञारा
शयः केंद्रसंज्ञाः पणफरभवनानिस्वायपुत्राष्टमानि व्ययरिपुगुरुदुश्चिक्यानिचा
पोक्लिमानि प्रभवतिबलवत्त्वं सूत्तरोत्तरं च ५४ दुश्चिक्यायारिनामास्युपचयभव
नान्युक्तरावाथ्येस्मृताः शेषाः पीडंदसंज्ञानवपनजलपीकामवंधान्यहोराः पतेभा
वास्तैदीपोडजसितन्तरुभिः संयुताचीक्षिताचा नान्यैर्युक्तानदृष्टायदिशुभफलदा
जन्मतात्प्रश्नतोवा ५५ नत्वाजिनाद्याधिकविंशतिस्युरदांगलोकाविषदृग्वाव्याः
मेषादिमानेक्रमशोवदंतिनन्दलादिष्वङ्कसाविलोमतस्ते ५६ नत्रः शशरराशिशिरः
किरीटिनोधनाप्रगुरुस्तोकनत्वोत्तरामकाः घाशांकभागायदिनेबुधादिकामुहूर्तेज
न्मादिषुमृत्युसूचकाः ५७ पुत्रोवृद्धिक्वाजनाधिकोपनीविराटपोगात्रयाधिकोपु
ना मेषादिकाः पुष्करभागसंज्ञकामुहूर्तेजन्मादिषु शोभनप्रदाः ५८ क्रमात्पाटल

जा·पा·
५
5

कर्णाटचेरचोलवङ्गसैन्धवाः पौण्ड्रकेरलकोल्लासमल्लपावलसैन्धवाः ५९ उदकपो॰
चालयवनकोशलाहितिसंज्ञकाः मेषादिसर्वराशीनांवासदेशाःप्रकीर्तिताः ६० स
म्यादुगाश्चंपनदलवनेभानुक्रांतादेशसंस्थामितिस्यात् होरातंत्रेपारिजाताभिधानेस
ताध्यायःकीर्तितोराशिशीलः ६१ ॥ इतिश्रीनवग्रहकृपयावैद्यनाथविरचितेजात
कपारिजातेराशिशीलाध्यायःप्रथमः (१०) ॥ ॐ कालस्यात्माभास्करश्चित्तमिंदुः
सत्वंभौमःस्याद्वचश्चेंदुसूनुः देवाचार्यःसौख्यविज्ञानसारःकामःशुक्रोदुःखमेवार्क
सूनुः १ दिनेशचंद्रौराजानौसचिवौजीवभार्गवौ कुमारोविक्रमोनेताप्रेष्यस्तपननंद
नः २ हेलिःसूर्योरुणस्तपनदिनकृद्ब्रध्नपूषाहणाकाः सोमःशीतद्युतिरुडुपतिर्ग्लौमृ
गांकेंदुचंद्राः आरोवक्राःक्षितिजरुधिरांगारकक्रूरनेत्राः सौम्यस्तारातनयबुधवित्
बोधनश्चेंदुपुत्रः ३ मंत्रीवाचस्पतिगुरुसुराचार्यदेवेज्यजीवाः शुक्रःकाव्यःसितभृगु
सुताच्छास्फुजिद्दानवेज्यः छायासूनुस्तरणितनयःकोणशन्यार्किमंदा राहुः
सर्पासुरफणितमःसैंहिकेयागवस्तु ४ ध्वजःशिखीकेतुरितिप्रसिद्धावदंतितज्ज्ञाः

५

लिकसूर्मोदिः उपग्रहाः भानुमुखग्रहोत्थाः कालादयः कष्टफलप्रदाः स्युः ५ क्रा
मशः कालपरिधिधूमार्द्धप्रहराह्वयाः यमकंटकोदंडमांदिपातोपकेतवः ६ भानुः
श्यामललोहितद्युतितनुश्चंद्रः सितांगोऽथवा ह्यंगःश्यामलकांतिरिंदुतनयः संक्रगो
रः उज्ज्वः मंत्री गौरकलेवरः सिततनुः शुक्रोसितांगः शनिः स्यान्नीलाहुतदेहवानहि
पतिः केतुर्विचित्रद्युतिः ७ प्रकाशकौ शीतकरप्रभाकरौ ताराग्रहाः पंचधरासुतादः
यः तमः स्वरूपौ शिखिसिंहिकासुतौ शुभाः शशिज्ञामरवंद्यभार्गवाः ८ क्षीणेंदुमंद
रविराहुशिखिक्ष्माजाः पापास्तु पापयुतचंद्रसुतश्च पापः तेषामतीवशुभदो गुरु
दानवेज्यौ क्रूरौ दिवाकरसुतावदितितौ भवेतां ९ शुक्लादिकानि दशके दिनि मध्यवीर्य
शाली द्वितीयदशकेतिशुभप्रदोसौ चंद्रस्तृतीयदशके बलवर्जितस्तु सौम्येक्षणा
द्विसहितो यदि शोभनः स्यात् १० रव्यारराहुमंदाश्च पृष्ठेनोयंति सर्वदा शिरसा शुक्र
चंद्रज्ञजीवस्तूभयतोव्रजेत् ११ दिवाकरौ विहगस्वरूपौ स्त्रीरूपकावगुनः शशां
कः पुंद्ररायार्यसितौ द्विपादौ चतुष्पदं भानुसुतावमाजौ १२ जलाशयौ चंद्रसशि

वेघोत्तुपाल्यग्राममवरौ गुरुसौ कुजाहिमंदध्वजवासरेशाःभवंतिशैलाढविरंवरेनः
बालोभवराजःशशिनः कुमारकस्त्रिंशत्गुरुःषोडशवत्सरःसितः पंचाशदब्दोवि
दुरव्दसप्ततिःशतमाहुसंख्याःशनिराहुकेतवः ॥१४॥ शनावाधिपाजीवसितावबोधना
धान्तस्वरूपौगुरुवरौकुजाविरणौ मूलप्रधानौन्नदिनाकरार्कजौजीवौसितायौलढवि
मिश्रामिंदुजः ॥१५॥ दीप्तःस्वस्थःसमुदितःशांतःशक्तःप्रपीडितः दीनःखलस्तुविक
लोभीतोवस्थादशक्रमात् ॥१६॥ स्वोच्चत्रिकोणोपगतःप्रदीप्तःस्वस्थःस्वगेहेमुदितः
सुहृद्भे शांतस्तुसौम्यग्रहवर्गयातःशक्तोतिशुद्धास्फुटरश्मिजालः ॥१७॥ ग्रहाभिभूत
स्तुनिपीडितःस्यादरातिराशौपगतोतिदीनः खलस्तुपापग्रहवर्गयोगात्भीतोतिभी
तोविकलोस्तयातः ॥१८॥ वर्णोस्ताम्रसितावक्तहरितापीतकर्बुराः कृष्णकांतिरिना
दीनांनष्टादीपप्रकीर्तिताः ॥१९॥ द्रव्याणिताम्रमणिकांचनशुक्तिरौप्यमुक्तान्ययसस्मृदि
ननाथमुखेचरग्रहाणां वस्त्रांतुराम्रावरहरेंद्रशाघीविचित्रिमुख्योदिवाकरमुखादिदि
वनाःसुः ॥२०॥ माणिक्यंदिननाथस्यविमलामुक्ताफलंशीतगो मांहेयस्यचविद्रुमं

मरकतं सौम्यस्य गारुत्मजं देवेज्यस्य वपुष्परागमसुरावार्यस्य वज्रं शने नीलं नि॰
र्मलमन्ययोश्च गदिते गोमेदवैदूर्यके ॥ स्थूलां वं त्रुलनवारुवैलं हृषधातुनोपाहतमथ
मानि इत्यंशुकं जीर्णं सिताहिकानां वस्त्राणि सर्वेशुनयोवदंति २२ प्रागादिका भानु॰
सितारराहुमंदेंदवंदेवगुरोहिनास्युः शुक्रारचंद्रज्ञसुरेज्यमंदावसेनमुख्यैर्नवधिकाद
क्कणेः २३ देवतोयनस्ववह्निविद्वाणः कोशगेहशयनोत्करदेशाः भानुपूर्वनिलया
परिकल्प्या वेश्मकोणनिलयावहिके च २४ लंकादिकूलासरिदंतमावः सितनल्लतो
गोतमिकांतभूपः विंध्यांतमार्यः स्ववनिम्नगांतेबुधः प्राविःसाभुहिनावलांतः २५
विप्रो जीवसितौ सिते शारुधिरौ भूपालकौ वैश्यपदा हिंदुः शूद्रकुलाधिपः शशिसुतो मं
दोंत्यराणांपतिः श्वारिन्यामरसम्ब्रशीतकिरणाः सत्वप्रधानाग्रहाः शुक्रौ सुरग्नौ
ग्रहौ शनिपराः शुद्धौ तमःस्पोगिनौ २६ नराकारा भानुहितिजतरुवः शुक्रशशिनो
वधूरूपौ षंढः प्रकृति गुरुषोमंदशशिजौ वियत्तदोणीतेनः पवनपयसामेवपतयः सु
रावार्यस्तारगुणमणिस्तनदेवारिसविवाः २७ कल्पायः क्रमशो दिनेशाननयामोनिभेव

:

जा.प.

क्राग्निता छायास्तु गुरुत्वमाजदिनकृन्नशुक्रेंदुपुत्रैरवः मज्जास्नायुवसास्थिशुक्रकर
पित्तकफानिलात्मकः क्रमात् प्रागैन्द्र्यादिदिनेशशुक्रशशिभूसुताराहुमन्दाः कोणिनः २
लवणकटुकषायस्वादुतिक्ताम्लमिश्राः शशिरविशनिजीवारास्तुबैम्यतत्त्वनाथाः प्र
यनदिवसपलनाह्नमासद्तणेषु रविकुजसितसोम्यामन्दजीवेंदवस्तु २९ पादेक्षणेभा
वतिसोदरमात्रगशेषारपंत्रिकोणयुगलेखिलविवराणां पादोनदृष्टिनिवयमुत्तर
सप्तमेसम्पूर्णदृक्बलमनेनगदहेवदंति ३० शनिशनिबलशालीपाददृग्वीर्ययोगे स
रपतिकुजमैत्रीकोणदृष्टौशुभःस्यात् त्रितयचरणदृष्ट्याभूकुमारःसमर्थः सकलग
गनवासाःसप्तमेदृग्बलाढ्याः ३१ अर्थापदृष्टीदिननाथभौमौदृष्टिःकटाक्षेणकवी
दुसूत्वोः शशांकगुर्वोःसमभागदृष्टिरपोक्तिपातस्त्वहिनाथशान्योः ३२ स्वोच्चत्रि
कोणस्वसुहृदृगाणराश्यंशवैशेषिकवर्गवेतः आरोहवीर्याधिकविंडकास्मिन्नवा
प्तिणःस्थानबलाधिकाःस्युः ३३ नैवारिपापखगयोगनिरीक्षमाणास्तदंगसेपितस्तु
विंडंरेशकाश्च आदित्यरश्मिपरिभूतपराजितास्तेदृष्ट्यादिशक्तिसहितास्तुनशोभ

८

नाः स्मृः ३४ विलग्नपातालवधूनभोगास्तु पामरेज्यौ भृगुजस्तु चंद्रौ मंदोपगास्तु दिवा
करैवं क्रमेणैते दिक्बलशालिनः स्मृः ३५ निशींदुमंदावनिजाः परेह्नि सकी
र्त्यहो वा सममासवासराः सितादिपत्यहयगाः शुभाशुभाबुधः सदा कालजवीर्यशालि
नः ३६ शनावक्रसमागमोपगासितज्ञारामरेज्यासिता दिवाशयनगेंदुतिग्मकिरणौ
चेष्टाबलेशाधिकाः सौम्येनपद्युनामहीसुतगुर्वांशुष्टाबलाख्याः क्रमात् नैसर्गेस्व
बलाधिकाः शनिकुजज्ञवार्यशुक्रेंदिनाः ३७ क्रमेण दृक्स्थाननिसर्गचेष्टाहक्काल
वीर्याणि षड्बलानि सुधाकरेष्विंदुशरेंदुशैलभेदानि तानि प्रवदंति संतः ३८ स्वतु
पक्षेशविषष्ट्यंकांशभूगादिवीर्योपगषड्बलाख्याः क्रमेण तत्पोगमवंग्रहाणां
बलेदिशु पूर्णं त्रिपदं दलं वा ३९ ग्रहौधिकं षड्बलमित्र समस्तैः शुक्रसप्तवाधिकपमेषु
पं सम्येंदुशुक्रस्य बलं षडिंदोः सौम्यावयोः स्पायकरूपसंख्या ४० गृहोन्नतः सोदबला
भमानपातालविलग्नयराशिसंख्याः नक्कालमित्रगुरुवराभवंति तदवयानाथदिशाव
बले ४१ मित्राणि भानोः कुजचंद्रजीवाः शशाङ्कः सितार्कीशशिजः समानः चेंद्रस्यमि

त्रेदिननाथकवीसमाः गुरुरुक्ष्माजशिखिनासिताः स्युः ५२ आरस्य मित्राणि रवीन्दुजीवाः सौ
म्यो रिपुः शुक्रशनी समानौ सूर्यात्मजेज्यौ सुहृदौ बुधस्य समाः शनीज्यावनिजास्त्व
रीन्दुः ५३ सूर्यारचेन्द्राः सुहृदः सुरस्रेः शत्रू सितज्ञौ रविजः समानः मित्रे शनिज्ञौ
भृगुनंदनस्येन्दिनावरी जीवकुजौ समानौ ५४ मंदस्य सूर्येंदुकुजाश्च शत्रवः समः सुरेज्य
सुहृदौ सितेंदुजौ तत्कालनैसर्गिकतश्च पंचधा पुनः प्रकल्प्यास्त्वतिमित्रशात्रवः ५५
द्वयोः सुहृत्वे त्वतिमित्रता भवेत् द्विधारयस्त्वेन तु सदातिशात्रवः सुहृत्समत्वे सुहृदेव के
वले रिपुः समारित्वे रिपुमित्रतासमः ५६ रविश्शिरः शीतकरश्च वक्त्रः स्यादुरः कुजश्च देह
न्तमित्रं मृदुः सुरेज्यो भृगुजोऽलकश्च शनिः खनीदः कथितो मुनीन्द्रैः ५७ क्रमा
च्चरागहीशादिरभानोस्तु पौन्मयमेस्य रणस्तदीशाः एवेशमां दिक्षिनराशिनाथा
वनीववाधाकरविचराः स्युः ५८ सूर्यात्सदात्मपितृप्रभावनिरुजाः शक्तिश्रियं चिंतयेत्
चेतोबुद्धिनृपप्रसादजननीसंपत्करश्चंद्रमाः सत्वरोगगुणांतुजावनिसुतात्तानीनुथ
रात्मजता विद्याबंधुविवेकमातुलसुहृद्वाक्कर्मकृद्बोधनः ५९ प्रज्ञाविप्रशरीरगु

छिन्नयत्नानानिवागीश्वरान् पत्नीवाहनभूषणानिमदनव्यापारसौख्यंभृगोः आयुर्जी
वनमृत्युकारणविपत्संपत्प्रदातानाशनिः सर्पेणैवपितामहंतुशिखिनामातामहंवि
नयेत् ५० द्युमणिरमरमंत्रीभूसुतःसोमसौम्यौ गुरुरिनतनयारौभार्गवोभानुपुत्रः
दिनकरदिविनेत्यौजीवभानुज्ञमंदाः हरगुरुरिनसूनुःकारकाःस्युर्विलग्नात् ५१
कामावनीनंदनराशियाताःसिंहभुजामरवंद्यमानाः शौरिस्तुहास्तोविलग्नानकेषुसरूप
मस्यःशनिरिष्टदःस्यात् ५२ प्रतापशालीचतुरस्रदेहःप्रभारुणांगोमधुपिंगलाक्षः
पित्तात्मकःस्वल्पकचोभिरामोदिवाकरःसत्त्वगुणप्रधानः ५३ संचारशीलोमृदुवाग्वि
वेकीशुभेक्षणश्चारुनरःस्थिरांगः सदैवधीमांस्तनुवृत्तकायःकफानिलात्माचसुधा
करःस्यात् ५४ क्रूरेक्षणस्तरुणमूर्तिरुदारशीलःपित्तात्मकःसुचपलःकृशमध्य
देशः संरक्तगौररुचिरावयवःप्रतापीकामीतमोगुणरतस्त्वपराकुमारः ५५ दूर्वादल
द्युतितनुःस्फुटवाक्कृशांगःस्वामीरजोगुणवतांमतिहास्यलोलः हास्यप्रियोविपुल
विमलकफानिलात्मासत्यःप्रतापविभवःशशिजस्त्वविद्वान् ५६ बृहद्दरशरीरःपीन

वर्णः कफात्मा सकलगुणसमेतः सर्वशास्त्राधिकारी कपिलरुचिकवादः सात्विकाली
वर्धीमान् प्रलब्धुन्रपतिविहृः श्रीधरो देवमंत्री ५७ असितजटिलकेशः श्यामसौदंर्यश्म
ल्ली समनरकविरांगः सौम्यदृक्कामशीलः प्रतिपवनकफात्मा राजसश्चीनिधानः
ह्लेवबलस्वगुणानामाकरश्चास्वरेज्याः ५८ काठिन्यरोमावयवाकृशात्मा दूर्वासितांगः
कफमारुतात्मा पीनद्विजश्चारुपिशंगदृष्टिः सौरिस्तमोवुडिरतोलसः स्यात् ५९ अर्कै
णमंदः शनिनामहीसुतः कलीनजीवोरुरुणोनिशाकरः सोमेनशुक्रोः सुरमंत्रि
णोवुधोवुधेनचंद्रः स्वबलवाप्नोतिसदा ६० प्राप्नोत्यनबलविशेषः सोश्वस्वकीयभवनस्म
दृगाणहोरावारांशकोदगयनेषुदिनस्यमध्ये राशिप्रवेशसमयेसुहृदृंशकादौमेषू
रणेदिनमणिर्वलवाननस्य ६१ चंद्रः कर्किगोपतौ निजादिनद्रेष्काणहोरांशके
राश्यंतेसुभवीक्षणोनिशिसुखेयाम्यायनेवीर्यवान् इंदुः सर्वकलाधरोयदिवलीस
वेग्रहसंधिविना सर्वेषामवरोदितन्सकरुतेभूपालयोगंनृणां ६२ प्राबल्यवारनवमा
गदृगाणवर्गे मीनालिकुंभमृगनंबरयामिनीषु वक्रेवयाम्यदिशिराशिसुखेवला

क्रोमानीझलीवभवनेबलमुखंददाति ९३ कन्यान्त्ययुग्मभवनेनिजवारवर्गेचापे
विनारविमहर्निशामिंदुसूनुः सौम्यायनेचबलवानपिराशिमध्येलग्नेयदायदिव
शोवलहर्द्धिदःस्यात् ९४ मीनालिचापकटकेनिजवर्गवारेमध्येदिनोदगयनेच
दिराशिमध्ये कुंभेघनीवभवनेपिवलीहवेन्यालग्नेसदेवदशमेचगुरुर्विलदःस्यात् ९५
स्वोच्चेस्ववर्गदिवसेयदिराशिमध्येशत्रुक्षयात्रुजरदेहहिबुकेपवाद्वै शुक्रेबलीनक
रसेगमवक्रचारेशुक्रोकराणसम्भवनोयदिशोभनःस्यात् ९६ मंदस्तुलामकरकुंभग
हेकलत्रेयाम्यायनेविजहृगाणदिनेनिशायां श्रेनेदृत्समसमेयदिकृत्स्नपक्षेवक्रेस
मस्तभवनेशुबलाधिकःस्यात् ९७ मेषालिकुंभनकरणीवृषकर्कटेतुमेषूरणेबवा।
लवान्तुरगाधिपःस्यात् कन्यावसानवृषचापधरेनिशायांशुभ्यानकेन्द्रभवनेचशशि
त्वीबलीयान् ९८ प्रोक्तप्रकारप्रबलान्विनायेमूलंगतास्तेविबलाभवंति भावे
शुयोगेशुभदृष्टिफलेशुनसम्पयुक्तानिफलानिसंति ९९ ग्रयोमृतोदिनेशात्सूर्वेषद्
कास्तिनाग्रहाः शुपराहुस्तिनाभानोरस्थोसपाःसवेविलदाः १०० भानामवस्थानगता

जा·प·
१०

क्रमेणमंदार्यभौमार्किसितज्ञचंद्राः तेषामथस्थानगतोबलीयान् राहुर्महीमंडलमूर्द्धि
संस्थाः ॥११॥ स्वभोत्तुंगविधुःशशिजस्तुलग्नेगुरुःसुतेभूमिसुतःकुटुंबे भृगुःसपत्नेरवि
जःकलत्रेविलग्नतश्चैविफलाभवंति ॥१२॥ राहुदोषंबुधोहन्यादुभयोस्तुशनैश्वरः
त्रयाणांभूमिजोहंतिचतुर्णांदानवार्चितो पंचानांदेवमंत्रीचषण्णांदोषंतुचंद्रमाः
सप्तदोषंरविर्हन्याद्विशेषादुत्तरायणे ॥१४॥ सदाग्निरोगज्वरशूलहृद्दीपनदग्धातिसारादि
करोगसंकुलैः नृपालदेवावनिदेवकिंकरैः करोतिवित्रवासनैर्दिवाकरः ॥१५॥ पी
डुदोषजलदोषकामलापीनसादिवमणीहृतनामयैः कालिकाहरसवासिनीग
णैराकुलंवज्रकृतेनचंद्रमाः ॥१६॥ पीनवीजकफशास्त्रपावकश्रोथिरुक्व्रणदरिद्र
जामयैः वीरशैवगणभैरवादिभिर्भीतिमातनुकुरुतेपरासुतः ॥१७॥ गुरुरोदगाहम्य
समीरकुष्ठमंदाग्निशूलग्रहणीरुगाद्यैः बुधादविस्मत्रिपदासमभूतेवलीवडुः॥ वि
प्राशिनःकरोति ॥१८॥ आचार्यदेवगुरुभूसुरपापदोषैःशोकंवशुल्मरुजमिंद्रगु
रुःकरोति कांताविकारजनितमेहरुगामराद्यैःस्विष्टांगनाजनकृतैर्भयमास्फुरजः

१०

दारिद्रदोषनिजकर्म्मपिशुनवचोभैः क्लेशंकरोतिनिरविजनःसहसेपिरोगैः केन्द्रवसति
रिपुक्षेत्रमकर्मरोगैः स्वावावहीनलग्नजातिनगणेषु केतुः ८० करोतिपरनारवत्
निरङ्केल्लहकक्रूरमिश्रेनापिशुनवभूतैः उद्वेगनानारुविकक्लहरोगैर्विपुलनदस्थानिभयेन
राणां ८१ आयेनमध्यमवनोपगतानभोगाश्चाद्दिव्यभूमितनयोशनिश्शीनरश्मी जी
वास्तवेंदुसविवीफलदाः क्रमेणनाराम्बनः सकलकालफलप्रदः स्यात् ८२ यज्ञान
कोपजनितानाखिलरोगशान्त्यैतेनाग्रमाणुजपनप्रेणहोमदानैः संपूज्यरोगभयशोग
कविमुक्तिविज्ञाः सर्वैनराः सुखयशोबलशालिनःस्युः ८३ बालःकुमारोयुवा
वृद्धोमृतश्चराशिवशुनिक्रमेण त्रिंशद्धवैन्नमयनः समेस्यादेकैकमंशंगुनरेव
काये ८४ उच्चांशंस्वनवांशवजागरुकेवदेतिहि स्वह्दन्समाशाःकःस्वप्नेस्वप्नेनी
वारिभांशके ८५ पृष्ठोदयगतःविटःपाकादौफलदोभवेत पृष्ठोदयस्यःपाको
तेसदावोभयराशिगः ८६ समस्तहोराफलसारसंग्रहविराजितेज्ञानकपारिजाते
ग्रहक्रियारूपगुणप्रभेदःसंकीर्तितःखेटकृपाकदानात ८७ ॥ इतिश्रीनवग्रह

इत्यवैद्यनाथविरचितेजातकपारिजातेग्रहस्वरूपगुणाध्यायोद्वितीयः २ ॥
अथवियोनिजन्माध्यायः आचार्यहोरायां क्रूरग्रहैःसुबलिभिर्विबलैश्चसौम्यैः
क्लीबेचतुष्टयगतेतदवीक्षणाद्वा चंद्रोपगद्विरसभागसमानरूपंसत्वंवदेद्यदिभवेत्सवि
योनिसंज्ञः १ पापाबलिनःस्वभागगाःपारक्याविबलाश्चशोभनाः लग्नंचवियोनिसं
भवंदृष्ट्वापिवियोनिमादिशेत् २ क्रियःशिरोवक्त्रगलेद्वितीयःपादांसकेपृष्ठमुरो
थपार्श्वे कुक्षिस्त्वपानांघ्र्यथमेढ्रमुष्कौस्फिक्पुच्छमित्याहचतुष्पदांगे ३ लग्नांश
काद्ग्रहयोगेक्षणाद्वावर्णान्वदेद्बलयुक्ताद्वियोनौ दृष्ट्यासमानांप्रवदेत्स्वसंख्यांरेखां
वदेत्स्मरसंस्थैःस्वपृष्ठे ४ देहांबुगोष्ठ्वांगेशुभोबलव्याज्जननेभवेत् देहेशशस्वपेवाद्दि
केन्द्रयुक्तेपशोर्जनिः ५ शुक्रेहितेगोजननंमहिष्यादियुतेहिते राहुकेतुयुतेमेषःपा
पाकेःवृषेजनिः ६ खगेदृगाणेबलसंयुतेनवाग्रहेणयुक्तेचरभांशकोदये बुधांश
केवाविहगाःस्थलांबुजाःशनैश्चरेंद्वीक्षणयोगसंभवाः ७ होरेंदुसूरिरविभिर्विबल
स्तरूणांतोयस्थलेतरुभवांशकृतप्रभेदः लग्नाद्ग्रहःस्थलजलर्क्षपतिस्तुयावांस्ता ॥

वेतनुवनरवः स्थलतोयजाताः ८ अंतःसारान्जनयतिरविर्दुर्भगान्सूर्यसूनुः क्षी
रोपेतांस्तुहिनकिरणः कंटकाढ्यांश्च भौमः वागीशज्ञौ सफलविफलान्पुष्पवृक्षांश्च
शुक्रः स्निग्धानिंदुः कटुकविटपान्भूमिपुत्रश्च भूयः ९ शुभोऽशुभर्क्षे रुचिरं कुभूतले
करोति वृक्षं विपरीतमन्यथा परांशके यावति विच्युतः स्वभात् भवंति तुल्यास्तरव
स्तथाविधाः १० अथ निषेकविधिः कुजेंदुहेतुः प्रतिमासमार्तवं गते तु पीडर्क्षमनु
ष्णदीधितौ अतोन्यथास्थे शुभपुंग्रहेक्षिते नरेण संयोगमुपैति कामिनी ११ यथास्त
राशिर्मिथुनं समेति तथैव वाच्यो मिथुनप्रयोगः असद्ग्रहालोकितसंयुतेऽस्ते सरोष
इष्टैः सविलासहासः १२ रवींदुशुक्रावनिजैः स्वभागगैर्गुरौ त्रिकोणोदयगेपि वा
भवत्यपत्यं हि विबीजिनामिमे करा हिमांशोर्विदृशामिवाफलाः १३ दिवाकरेंद्वोः स्म
रगौ कुजार्कजौ गदप्रदौ पुंगलयोषितोस्तदा व्ययस्वगौ मृत्युकरौ युतौ तदा तदेकदृष्ट्या
मरणाय कल्पितौ १४ दिवार्कशुक्रौ पितृमातृसंज्ञितौ शनैश्चरेंदू निशि तद्विपर्ययात्
पितृव्यमातृष्वसृसंज्ञितौ च तावथौजयुग्मर्क्षगतौ तयोः शुभौ १५ शीतज्योतिषियोषि

जा·पा·
१२

नोनुपचयस्थानेकुजेनेन्दिने जातेनगर्भफलप्रदं खलुवजः स्यात्स्वस्थानिषेककाले हृष्टो
स्मिन्गुरुक्षणानिजोपचयगेऽर्कयोस्त्रिषेके शुभा स्यात्सेवसमूलभेशुभगृहेपचयादिका
लोज्ञ्किते १६ विभाविरीषोडशभामिनीनामृतुहुमायाख्यनकालमाहुः नाद्याश्चतु
स्रोत्रिनिषेकयोग्याः पराश्चयुग्माः सुतदाः प्रशस्ताः १७ शुक्रोत्थायुद्धादिकावेशाकद्री
वध्यायुवः स्वेद्रीशोविरूपा श्रीमान्पापायमेशीलस्तथाश्रीः सर्वेतः स्यात्स्वयंगाढे
क्रमेण १८ ओसिद्धापानलग्नेनशुभदृष्टेयुतेथवा दीर्घायुर्भाग्यवान्जातः सर्वविद्या
यातमेष्यति २० ओष्टमाष्टमगेस्वर्योनिषेककदान्मनोद्भवः शुक्रयवापानलग्नात्त्रिके
णाष्टिटिनेश्वरे १९ ओजर्दैश्वरुषांशाकेशुवलिभिर्लग्नाकेन्द्रवेंदुभिः पुंजन्मप्रवदेत्स्या
मांशाकगतैर्युग्मेस्तुतैर्योषितं गुर्वर्कौविषमेनरं शशिसितौ वक्रश्चयुग्मेस्त्रियं द्वाग
स्थावुपचीतणाश्रयमलोकवैतिपदेस्वके २१ विहायलग्नंविषमर्क्षसंस्थः सौरोपिपुंजन्
मकरोविलग्नात् प्रोक्तग्रहाणामबलोकयीर्यवाद्यप्रसूतेपुरुषांगनावा २२ शु
क्रान्तेपरहितयुतनः शशिरवीयदाकिंसौम्यावपि वक्रोवासममगेहिनेशाममसमेवेंद्रोदये

१२

त्रियतौ युग्मौजर्क्षगतावपीन्दुशशिजौ भूम्यात्मजेनेक्षितौ पुंभागे सितलग्नशीतकिर
णाः स्युः क्लीबयोगास्त्रिधा २३ युग्मे चंद्रसितावथौजभवने स्युर्ज्ञारजीवोदया लग्नेंदू
न्नरेक्षितौ च सममगौ युग्मे च वा प्राणिनः क्रूरे स्त्रे मिथुनं ग्रहोदयगता द्व्यंगांशका
न्पश्यति स्वांशे ज्ञस्त्रिनयं त्रगांशकवशाद्युग्मं च मिश्रैः समं २४ धनुर्धरस्यांत्यगते वि
लग्ने ग्रहैस्तदंशोपगतैर्बलिष्ठैः ज्ञेनार्किणा वीर्ययुतेन दृष्टैः संति प्रभूता अपि कोशसं
स्थाः २५ द्विशरीरेशांशसंस्थान्ग्रहान्लग्नं च पश्यति कन्यांशकगतस्त्वाद्विगर्भं संविन
यं वदेत २६ युग्मांशकस्थकन्यैकाद्वौ भुजांसौ च गर्भजाः युग्मांशगान्विलग्नं च गर्भे
स्थाः पुरुषास्त्रयः २७ कन्यायुग्मांशकोपेता ज्ञ्याद्युग्मांशकोत्तुपः कन्यानवांशकः
सौम्यास्त्रियो गर्भगतांगनाः २८ द्विस्वभावगतावर्केगुरुज्ञप्तपनिरीक्षितौ पुंयुग्मं कुरु
त्रस्यहतः शशिपुत्रकमहीसुताः २९ ऊर्ध्वं निहीयुगेतत्र बलाबलविवेकतः हीनपुंस
कत्वस्त्र्यादिः पुंनपुंसकतोऽकेजः ३० निषेककाले चंद्रार्कौ चन्योन्यं यदि पश्यतः नष्ट
वचंद्रमसौ वा स्त्रीवजन्मप्रहेतवा ३१ निशाकेभ्रातृलग्नेशयोगे यमलसंभवः लग्नेश

भ्रात्रन्पतत्सोमसोमौवायमलोद्भवाः ॥ ३२ ॥ षष्ठोंशोदेहसंबंधीतु यः षष्ठगतोयदि बुधदेवेक्ष
न्नंयस्यसस्त्रीनपुंसकः ॥ ३३ ॥ बुधस्थानेनशनिनायुतंनपुंसकनामभवेत् निषेकलग्नेशात्
तीयनाथोलग्नस्थितोवेयमलोद्भवःस्यात् तृतीयनाथेनयुतेनिषेकेभागीशशुक्रेयदि
पात्स्नातः ॥ ३४ ॥ राहूदयेलग्ननाथेकर्मस्थेपापदृष्टेजनः सराहौरंध्रपेलग्नेजातःस्यात्सर्पवेष्टि
तः ॥ ३५ ॥ रंध्रेस्थेरेपापयुतेविलग्नेजातोनरोवैवेष्टितदेहवान्स्यात् केंद्रेसराहौशुलिकेनयुक्ते
लग्नेस्थेवानिधनेशशुक्रे ॥ ३६ ॥ क्रूरग्रहाणांबहुभागलग्नेजातोनरोवैवेष्टितदेहवान्स्या
त् लग्नत्रिभागेभुजगसर्पकोलालस्तनाथयुक्तस्तनयात्रिभागः शुभग्रहाणांबहुशावि
हीनेजातोनरोवैवेष्टितदेहवान्स्यात् ॥ ३७ ॥ शशांकेपापलग्नेवावृश्चिकेशनिभागगे शुभे

:

क्षायहितेजातःसर्पस्तद्वेष्टितोपिवा ॥ ३८ ॥ चतुष्पाद्गतेभानौशेषैर्वीर्यसमन्वितैः द्वितनु
सेत्सुयमलौभवतःकोशवेष्टितौ ॥ ३९ ॥ छागसिंहवृषेलग्नेतत्स्थेसौरेथवाऽऽरजे राश्यंश
स्तद्दृशागर्भेजायतेनालवेष्टितः ॥ ४० ॥ लग्नेसपापेबहुपापदृष्टेराहूधनाभ्यासहितेथवा
पापग्रहाणांत्रिविलग्नभेवाजातोनरोनालविवेष्टितांगः ॥ ४१ ॥ क्रूरांनवेलग्नगतेसराहौल

द्रेष्काणेवासमवनाथदृष्टे लग्नेशनाशो भूमिसुतेन दृष्टे जातो न दोनाल विवेष्टितांगः ४२ न
कालमिंदुसहितो हि तसांशकोथ पलन्त्वल्पवाशशिसहितेन गुरुवनः शशांके यावान्तु देति हित
रात्रिसमान भागमस्तावद्गुनेदिनो निशेशः प्रवदंति जन्म ४३ उदयति मृदुभांशे सप्तमस्थे
च मंदे यदि भवति निषेकः सूतिरब्दत्रयेण शशिनि तु विधिरेवं द्वादशाब्दैः प्रकुर्या त्रि
गदितमिह चिंत्यं सूतिकालेपि युक्त्या ४४ पितृकर्मेशगैरोडः सीतादेहेशवलसंयुते वि
नाशीमेन कर्मादिज्ञातः स्त्रीयोनसंशयः ४५ लाभे पापे पापग्रहेन सौमेन सतो भवेत्
पितृज्ञातः परोदक्ष्मलत्रमिंदावपश्यति विदेशस्थस्य सवर्भेमध्यान्तदृष्टे दिवाकरे ४६
उदयस्थेथवा मंदे कुजेनेवास्ते समागते स्थिते वांतः क्षपानाथे शशांकसुतशुक्रयोः ४७
लग्नेवाथ दिग्शीलेनाशीर्णश्च भाविवरवाग्निगे अंतःसीयं भवेज्जातो गुरुस्ववर्गसमान्विते ४८ जी
वोन भौमसंदृष्टः स्ववर्गेवार्केचंद्रमाः क्षेत्रजोयं भवेज्जातः समैसौम्योवावलान्वितः ४९
मंदवर्गगते चंद्रे मंदयुक्तेन पंचमे भानुभार्गवसंदृष्टे शूद्रः पौनर्भवो भवेत् ५० वाये भा
स्करसंदृष्टे वर्गे भास्करचंद्रयोः चंद्रसूर्ययुते वापि कानीनोयं भवेन्नरः ५१ चंद्रदृष्टियुते

सूर्यांगारकमंदयुक्ते सप्तमे वाथ पंचमे ग्रन्थे रवीक्षिते खेटैः इति मंतव्यविनिर्दिशत् ४

जा॰पा॰ ४

15

मीदिभिर्भानुसुतैः समन्वितः नदीतटे सुखे वापि दत्रसुतो भवेन्नरः ५२ परस्परं हेत्रगतौ न
राहोर्वसानं लखेगाधदि जन्मलग्नात् लग्नेश्वरो वा हिबुकेश्वरो वा धनाहियुक्तो जनकं प
रेण ५४ लग्नेशशशांकेश्वरराजमंत्री न वीक्षिते नैकगृहस्थितो वा न जीववर्गेण यु
तेतदानीं दानेवदेद् न्यसमागमेन ५५ स्वातीद्वितीयावविवारशुक्रासप्तमीसोम
जरीवनीव सप्तादशीभानुसुतैः श्रविष्ठावैतेषु जातः परतो वदंति ५६ भद्राख्यति
थियुक्तेषु त्रिपाद्दर्क्षान्वितेषु च मंदार्कभौमवारेषु जातमन्योद्भवं विदुः ५७ न लग्नमि
दुं च गुरुर्निरीक्षते न वा शशांकं रविणा समागतः सपापकोर्केण युतोथवा शशी
परेण जातं प्रवदंति निश्चयात् ५८ गुरुक्षेत्रगते चंद्रे तद्युक्ते वान्यराशिगे नद्रेष्काणेन
देशे वा न परैर्जातो न इष्यते ५९ क्रूरदेगगता वशोभनो लग्नात् स्यूनन वात्मजस्थितो व
द्धपितावदे प्रागः स्ववाराशिवशाद्दयोपधि ६० पूर्णे शशिनि स्वराशिगे सौम्ये
लग्नगते स्ववेश्मुभे लग्नेजलजेस्तगेपिवा चंद्रेपोतगता प्रसूयते ६१ आप्योदयमा
प्तगः शशी सम्पूर्णः समवेक्षितेथवा मेषूरणे वसुलग्नगः स्यात्हानिः सलिलेन सं

पायः ९२ उदयोऽतुपयोर्वयपाष्टिनेशुभ्रांपापविरीहितेयमे शूलिककिंयुतेविलग्नगेसौ
रेयुगीनकरेऽत्रतवटे ९३ मंदेऽब्जगतेविलग्नगेऽथुपसूर्योऽडनिरीक्षितेक्रमात् क्रौंडाभव
नेमूरालयेजननंनवशारभूमिश्रहिषोन् ९४ न्दलग्नदर्शीक्षितिजःश्मशानेरमासि
नेहयुरुरग्निहोत्रे रविनेवेदामरगोकुलेऽथशिल्पालयेनः प्रसवंकरोति ९५ राशंपश
समानगोवरेमार्गेजन्मवेश्मनिवेगृहे स्वहोरागतेस्वमंदिरेबलयोगात्फलंमेशकथि ः९९
शुराकंजयोष्टिकोणगेवेदेस्त्रेवविस्तम्पतेबधा रुपीमवराजमंत्रिणादीर्घोऽगुःस्व
त्वभाक्तसःस्मृतः ९७ पापैर्दितेनष्टहिनगाबुदयेऽजजेस्त्रेनक्रोविनशयतिक्रूरार्केज
योस्त्रथाये सौम्यानिपशुपतिनस्याविपरुस्त्रमेतिसौम्यैनवेथुपरदूस्त्रगतेप्यनाशुः
९८ पितृमातृगदेहयुनष्टलानतनरुशालादिषुनीचगैःशुभैः यदिनैकगतेशुवी
क्षितोलग्नेहविजननेप्रसूयते ९९ मंदर्क्षांशेशशिनिहिबुकेमंददृष्टेऽब्जगेवा तद्युक्ते
वाऽतमसिशयनेनीचसंस्थेशुभैर्मो यद्वाऽशोत्रेनतिदारिजंगमेमोत्तस्मेनहन पा
पेक्षांद्रात्स्मरस्थवगतैःक्लेशमाहुर्जनन्याः १०० स्वेहःशशांकादुदयाद्वविर्निर्दीपोऽ

केयूरकटैवशाद्भुरापोः हारेवनद्वास्तनिकेद्धसंसेवीवाग्रहैर्वीर्यसमन्विताह्वा ॥ जी
र्णैसंस्कृतमर्कजेनादितिस्तनेदर्पणनवंश्रीनगे। काष्ठाष्णंनहृष्टंरवौशशिस्तनेनवैव
शिलाद्भवं रम्यंविवत्सुनेनवंचभूसुजेजीवेहृष्टमंदिरं वक्रांशेसमयष्याघादेशाववना
सामंतपूर्वांवदेत ॥१२ मेषकुलीरतुलालिघटैः प्रागुत्तरतोगुरुसौम्यघटेशु पश्चि
मतस्त्रिहृषेणनिवासोददक्षिणभागकरोमृगसिंहौ ॥१३ प्राच्यादिग्दृहृष्टिकपादयोर्द्वौ
द्वौकोणगताद्विमूर्तयः शय्यास्वपिवास्तुवदुदेनपादैः षड्त्रिनवांत्यसंस्थितैः ॥१४
लग्नवंद्वांतरगतैर्गहैः स्युरुपतल्पिकाः वहिरंतरवक्रांगैर्दृश्यादृश्येपरोपरे ॥१५
लग्नात्वांशपतल्यातत्रः स्याद्दीर्घोऽत्रुनग्रहतुल्यतनुर्वा चेद्रसमेनतवांशपवर्णैः का
द्विविलग्नविभक्तभगात्रः ॥१६ कंठकश्रोत्रनसाकपोलहनवोवक्त्रंचहोराद्य स्तेकं
धांसकबाहुपार्श्वहृदयक्रोडानिनाभिस्तथा वस्तिःशिश्नगुदेततश्चवृषणावूरूत
तोजानुनी जंघेंघ्रीत्युभयत्रवामसुदितैर्दृक्काणभागैस्त्रिधा ॥१७ तस्मिन्पापयुतेव्रणं:षु
भयुतेहृष्टेवलक्ष्मादिशेत स्वक्षांशस्थिरसंयुतेचसहजः स्यादन्यथागंतुकः मंदेश्मा

निर्लज्जोऽग्निप्रायस्त्रविघ्नीभ्रोमेत्रुपे भूभवः स्वर्पैकाष्टषत्रुष्टेदेनद्विमगो शुंगयत्रत्नोन्यैः
शुभे १८ समन्तुपनिनायस्मिन्भागेश्चयः सत्तुयाश्रहाभवतिनियमान्नस्यावाश्रिः शुभेषु।
शुभेशुवा त्रणकूदशुभः षष्ठेलग्नान्नैः भस्मराशिनेनिर्लकमशुकंदृष्टः सौम्यैर्युतनसु
सत्वस्पवान् १९ विधोनिजन्माविज्ञानं निषेकोदयजंफलं जन्मकालपरिज्ञानं यत्रदावा
र्यभाषितं २० ॥ इतिनवबालहृत्कृपयावैद्यनाथविरचितेजातकपारिजाते आधानजन्मा।
ध्यायस्तृतीयः ॥ ३ ॥ अष्टादशाब्दान्तरयोनिजन्मनामायुः कलौनिश्चयितंनशक्यते
मातापितृकृतपापकर्मणाबालग्रहैर्नाशमुपैति बालकः १ आद्येचतुष्केजननी
कृतात्मेष्यैन्तुपित्रार्जितपापसंघैः बालस्ततस्तात्स्वकृतैः शरत्स्वकीयदोषैः समुपैति
नाशं २ अष्टौबालारिष्टमादौनवाणांयोगायुरिष्टंप्रादुरविंशतिस्यात् अल्पंचाद्या
त्रिंशतान्मध्यमायुरासप्तत्याः पूर्णमायुः शतांतं ३ बिलग्नयामस्तुपिरेवमेषी विना
शादिः फलानिगतेशशांके विलोकितेपापविहगवैरणविभाव्ननाशमुपैतिबालकः ४
गंडान्तनारासमहिते शशांके पापोदितेपापसमन्वितेवा बालोलयंयातिसमृत्युभागेवेद्धेन

यापापनिरीक्षितेव ५ नोलंविकासोदयमानलग्नस्थमानामहीमान्यपितावबालः स्व
योदितैः पंचमपष्ठयातैः क्रूरदेगैरात्रहस्ताक्रमेण ८ रसातलस्थौयदिभानुचंद्रौश
निःस्मरस्थोमरणायमातुः यदायदिक्रूरखगौविलग्नात्तृतीयगःसोदरनाशहेतुः
क्रूरैरिनौचंद्रविलग्नराशी सौम्यग्रहैर्वीक्षणयोगहीनौ केंद्राश्रुतौयघमवेश्मगेत्रीज्ञा
नस्यमानासमुपैतिनाशं ६ समभाजुजेशीनकरैर्विलग्नात्दिवाकरेरिःफगतेरोपयाते
पराहतेचंद्रगतेनदानींविपद्यतेनजननीसगर्भा ९ विलग्नचंद्रौशुभदृग्विहीनौ
वधोभनवोमववानरस्था विनाशमेतिप्रमदासगर्भावदंतिसर्वेमुगपनस्थगवा
षष्ठावसानाष्टमभावगेषु क्रूरेषुसौम्यग्रहवर्जितेषु पापांतरस्थोमृतजन्मदोवानारी
सगुच्चाग्निपतेन्नसंशयः ॥ लग्नास्तयातौयदिपापखेचरौशुभैरयुक्तौशुभदृष्टिवर्जितौ
तौ प्राहेणमृत्युंसमुपैतिगर्भिणीमासाधिपेनिष्ठकरेयदाभवेत् १२ चंद्राश्रुतयौ
पगतैरसद्भिर्मौनस्थितैःशोभनदृष्टियुक्तैः श्रांपारगैर्वायदिवासरेशजातस्यमानानि
पतेत्प्रयाति १३ शुक्राद्भवौविक्रमगौबलाढ्यौमेरेविलिनेमदसमन्विनेवा दीणेशशांके

यदि वा सपापैर्मातामृतुजाम्रियते न विशेष ।१४ लग्नाधिपे वा हिमगौ परजे पापान्विते नैव सौम्य
दृशा विहीने नाराधिपे हिडिकला विहीने मानातकृतो न सम्पदं समेति ।१५ शुक्रात्मजे
दृविलघः सनरराशियाते वेन्द्रात्रिकोणगदहगे रविजो जननन्यां पापान्विते न शुभयोगदृ
ष्टाविहीने नाशं समेति जननी विबलेश शशांके ।१६ होरायां कलत्रवनां ऊदाराः श्रिव
मीगजवेतननाः सितऊजनी वरविवेन्द्रार्कितुधाः परतः उदयपवेन्द्रसहयो नाथ्याः क्रम
शोगदिता भवति शुभाशुभं वमासाधिपनैः सदृशं ।१७ पापांकलत्रोपगतैः शुभग्रैदे
त्रिकोणजायाधसराब्योमसदाश्रितैः तृतीयलाभदगतैरशुभैः सखीवगर्भो रवि
णानिरीक्षितः ।१८ बाधास्थितैकैस्तैर्विलग्नादिदं दोमदनोपयाते पितृवियोगं प्र
वदंति संयः शुभैर्हितेन त्रिभिरहूमानैः ।१९ वशेपगे चन्द्रमसि तपापांशुपेहिते द्वादशे
प्रयातः वरेशनैश्चानुत्ते निशाकरां विदेशगो याति पिताविनाशं ।२० लीनाशशिन
दयगे पादिकं वकस्पपापे प्रयाति निधनं म्रियते न तु बालः रंध्रगैर्विगैरशुभखिन्दृष्टासमे
नैः सौम्यैः कृतांतनगरं समुपैति मासात् ।२१ पकजमंदावनिनेद्नाकांरंध्राश्रितावारिउ

जा॰प॰
१२
17

गरियाताः सौम्यैरयुक्तावविलोकिताश्चेज्जातस्य सद्योमरणप्रदास्युः २२ चंद्रांशेसप्तमे
भौमेसौम्यदृष्टिविवर्जिते सप्तसप्ततिनारायाशुपैतिमरणंशिशुः २३ मंदावनिजमार्तं
डैःगुरुदृष्यानसमन्वितैः सप्तसप्ततिनदलेजातस्यमरणंवदेत् २४ पराहतेनचंद्रनवांश
कस्थैलग्नांशपाकेवानवजीवदृष्टे सुधाकरेनंदनराशिपानेसमेतिपाम्पपदमाशुबालः २ ५
नीचंगतेलग्नपतात्रांशंगतेवाप्यविनानयाश्च जातोमृतःपापकलेवरःसन् कुलक्षयेणैव
स्वनलोकमेति २६ प्रापोक्तिमस्थानगतानभोगाविपूतवीर्याघटिभाउद्गत्योः मास
द्वयंतस्यजनत्रयंवाजातस्यचायुःकथयंतिनज्ञाः २७ लग्नाधिरिःप्रभ्रयगेनशुभांशकेपाप
नृदृष्टशुभदृष्टिहीने केंद्रेषुसौम्यग्रहवर्जितेषु प्राणैर्वियोगंव्रजतिप्रजातः २८ सौरेमृद
स्थापरिवाविलग्नेनलोरयेव्रेपरिकीटगेवा सौम्येषुकेंद्रोपगतेषुसद्योजातस्यनाशःप्र
वनोपदिष्टः २९ भौमदेवगतेजीवेनीचराशिगतेथवा संध्यायोगेवसंजातोमासान्मृत्युमु
पैतिसः ३० रेपेपराहतेद्विवेषुसौराजातस्यमृत्युंसमुपैतिमासात् केंद्रस्थयात्मिजुष्टि
तेस्मजातोमासद्वयेनैवयमंप्रयाति ३१ होरायां पापानुपयास्तगतोकूरेणयुतस्यशशी

१२

दृष्टश्शुभैर्नयदा मृत्युस्सभवेदचिरात् ३१ क्षीणेन्दुरष्टमगो व्ययगे पापैरुदयाष्टमगैः कें
द्रेष्वशुभाश्च नवेन्ते द्विग्रंनिधनं प्रवदेत् ३३ क्रूरसंयुतः शशी स्मरान्त्यमृत्युलग्नगः के
ण्टकाद्बहिःशुभैरवीक्षितश्च मृत्युदः ३४ शशिन्यरिविनाशगे निधनमाशुपापेक्षिते शु
भैरथ समाष्टकं दलमतश्च मिश्रेक्षिते असद्भिरवलोकिते बलिभिरत्र मासं शुभे कलत्रस
हिते यथायथाविलिप्ते विलग्नाधिपे ३५ अशुभसहिते ग्लेवद्द्रूजे निधनाश्रिते न निरी
क्षितो मृत्युलग्ने रवौ तु समास्त्वब्दः उदयति रवौ शीतांशौ वा त्रिकोणविनाशगैर्वीर्ययुतैः
शुभैर्युतेक्षिते ३६ असितरविशशांककुभूमिजैर्व्ययनवमोदयनैधनाश्रितैः भवति मर
णमाशु देहिनो यदि बलिना गुरुणा न वीक्षितैः ३७ सुतमदननवान्त्यलग्नरंध्रेष्वशुभयुतो
मरणाय शीतरश्मिः भृगुसुतशशिपुत्रदेवपूज्यैर्यदि बलिभिर्युतो विलोकितो वा ३८
योगे स्यान्नगनवतिर्बलिनश्चेद्देवानां गुरुदृष्टमथवा पापैर्दृष्टे बलवति मरणं वर्षसंख्याने
किल त्रिनिगदितं ३९ वक्रो शनिर्भौमगृहे प्रयातः केन्द्रेऽथवा शत्रुगृहे विनाशे ऊनेन
संख्या नवले न दृष्टो वर्षद्वयं जीवति निश्चितं नो ४० वक्रोतिभौमगृहे ... सूर्यो यदि भौमा

जा·पा
१८
18

केन्द्रस्थशुभमूर्त्तिः ग्रहैस्त्रिभिर्भोगवहस्थितीनो लोकांतरं प्रापयति प्रजातं ४१ षष्ठाष्टमे
कर्किणि जन्मलग्नात् सौम्येक्षुपापराशिमनिरीक्ष्यमाणे ग्रहैः शुभैस्त्रिभिः समुपैति नाशं जा
तोनरः सर्वबलान्वितोपि ४२ रविविधुभौमगुरुकविज्ञजनगुरोर्मासौर्वैर्दृष्टिभिः सहैकस्थैः रवि
शुतिभौमसुशुक्रैः मरणं विलग्नपंचमिर्वर्षैः ४३ यदास्तपापराशिमनवांशकस्थेनिरीक्षि
तेशुभैर्नकेन्द्रगमंदे लग्नाधिपेविद्धदृष्टुगे समेते जातस्य षड्वर्षमितेनतद्गुः ४४ लग्ने
दृष्टद्रेष्काणे निगलाहिविहंगपाशायधरसंज्ञः मरणाय सप्तवर्षैः क्रूरेक्षणेन खपतिसंदृ
ष्टः ४५ लग्नेरविशुतिभौमाः शुक्रगृहेमीसप्तमीशाशिनिलीनेहृष्टोनदेवगुरुणास
प्तभिरष्टभिरहकेवांस्यात् ४६ दिवाकरेंदुभूमिजाः शुभस्थानसमन्विताः जातोयमष्ट
र्वेयातिनवमाह्नेसंशयः ४७ पापाविलग्नाधिपतिः शशांकः देवात्स्थितः क्रूरनिरी
क्षितश्चेत् नरेंद्र शारापरिवान दीशोजातः शिशुर्यातिलयंनवाब्दैः ४८ मृगांशक
स्थितेमंदेसौम्यदृष्टिसमन्विते जन्मप्रभृतिशाडुवंतस्यायुर्दशाब्दकं ४९ रविणायुक्तः
शशिनः सौम्यैर्दृष्टो विनाशयति नूनं एकादशाभिर्वर्षैर्जातनेन्द्रपतिस्य भोगसंपदे ५०

१८

वेद्धलग्नाधिपेसूर्येः स्वगृहेणसमन्वितः लग्नादष्टमराशिस्थोद्वादशाब्देसितेन्वितः ५१
अलोंशकस्थितेमंदेसूर्येणैवनिरीक्षिते पितृद्वेषसमायुक्तोद्वादशाब्देनजीवति ५२
तुलांशकस्थितेमंदेजीवदृष्टिसमन्विते त्रयोदशाब्देमरणंजातस्यपितृवैरिणः ५३
कन्यांशकस्थितेमंदेसौम्यदृष्टिसमन्विते चतुर्दशाब्देमरणंजातकोपिसमेतिवै ५४
सिंहांशकस्थितेमंदेराहुणावनिरीक्षिते पापयोगभवेद्यस्यबालकःपंचदशाब्दके ५५
कर्कांशकस्थितेमंदेकेतुदृष्टिसमन्विते सर्पयोगभवेद्यस्यषोडशाब्दान्मृतिंवदेत् ५६
धनांशकस्थितेमंदेलग्नस्थेनवीक्षिते रणभूमौमहाभोगीमृतःसप्तदशाब्दके ५७ प
रस्परंहेतुसमन्वितौवारंध्रेशलग्नाधिपमीनसौम्यौ रिष्फारिभावाश्रयणाविरुक्तेष्टा
दशाब्देनिधनंप्रयाति ५८ मीनांशकस्थितेमंदेराहुणावनिरीक्षिते देहाधिपेयदादृष्टे
जातःसद्योविनश्यति ५९ नरेशत्वंगभागस्थैर्दृष्टैश्चकोणविंशतिः केंद्रेषुपापेषुनि
शाकरेणसौम्यैग्रहैरीक्षणवर्जितेषु षष्ठाष्टमीवाथदशीनवम्मोजातःसुखीविंशा
तिवत्सरांते ६० जीवेनसहितःसूर्योलग्नस्थःकीटराशिगः अष्टमाधिपतौकेंद्रेद्वावि

ना॰पा॰
१९
19

प्राप्तहूके मृतिः ८१ मंदोदये शत्रुराशौ सौम्यैराप्योक्लिमोपगैः षड्विंशात्पहके वा स्यात्
सप्तविंशतिवत्सरे ८२ रंध्रेशो जीवसंदृष्टो पापैर्वा परिवीक्षिते रंध्रेशो जन्मपे मृत्युवहाधि
पातिवत्सरे ८३ चंद्रमंदसहायस्तु स्युःपीयूषाहमसंस्थितः एकोनविंशके वर्षे जातो याम
पुरंव्रजेत् ८४ जन्मपे व्ययोर्मध्ये निधनाधिपते रवौ सप्तविंशतिवर्षे वा त्रिंशद्वयसि
वा मृतिः ८५ अष्टमाधिपतौ केंद्रे लग्नेशो बलवर्जिते त्रिंशद्वर्षेतुनाशुष्मान् द्वाविंशद्वत्स
रे मृतिः ८६ लीनेशांशके पहिपापयुक्ते रंध्राधिपे केंद्रगते ष्टमे वा पापान्विते हीनबले
विलग्ने द्वात्रिंशदब्दे निधनं प्रयाति ८७ षष्ठाष्टमव्ययेपापे लग्नेशे ऽबले सति अल्पायु
रनपत्यो वा शुभदृग्योगवर्जिते ८८ क्रूरषष्ठांशके वापि रंध्रे शुभ्रभानुजेपि वा पापान्विते
पापदृष्टे चाल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ८९ व्ययस्थैः पापसंयुक्तैः शुभदृष्टिविवर्जितैः क्रूरष
ष्ठांशसंयुक्तौ चाल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ९० द्वाविंशाब्दस्यांते भूतवालारिष्टयोगा विहस्व
ल्पायुर्भेदः सप्तमः अथ्यातिष्टभेनः अंत्येन सह षष्ठे लग्ननाथे सौम्यान्वितेनादृशाहृहि
योगे केंद्रस्थिते पापदृष्ट्या विहीने सप्तम्राणयुग्जीवति दीर्घमायुः ९१ चंद्रःसंप्रसंगायस्त

१९

सौम्यद्रेष्काणगोऽपि वा सर्वारिष्टनिहंता स्यान्न विशेषात्कुजवीक्षितः ॥ २२ ॥ जीवभार्गव-
सौम्यानामेकः केंद्रगतो बली पापखेटयोगहीनश्च सर्वारिष्टभंगकृत् ॥ २३ ॥ स्वोच्चस्व-
स्वगेहेष्वथवापि मित्रहोरावर्गेषु सौम्यस्य वा संपूर्णः शुभवीक्षितः शशी परे वर्गे स्वके ऽथवा ।
शत्रूणामवलोकनादिरहितैः पापैरगुर्वेक्षिते रिष्टं हंति सुदुस्तरं दिनमणिः प्रालेयरा-
शिं यथा ॥ २४ ॥ षष्ठेऽसिते भवति जन्मनि यद्विलग्नपापांकुरस्य यदि चाशुभदृष्टिमूर्तिः । तं चंद्रमारि-
ष्टविनाशगतोऽपि नूनमापत्सु रक्षति पितेव शिशुं प्रजातं ॥ २५ ॥ केंद्रोपगोऽतिबलवान्सुर-
दंशुमाली स्वलोकरश्मिसचिवः शमयेदवश्यं एको बहूनि दुरितानि सुदुस्तराणि भक्त्या
नियुक्त इव शूलधरे प्रणामः ॥ २६ ॥ लग्नेशो बलयुक्तश्चेत्त्रिकोणे वाथ केंद्रगे शुभदृष्टो ऽग
जातोऽपि वा लोजीवति निश्चयः ॥ २७ ॥ यस्य जन्मनि तुंगस्थाः स्वदेश्यान्नमात्रिताः विरा-
युषोऽसौ शुभं जातेन वै भाग्य विना संशयः ॥ २८ ॥ राहुस्त्रिषष्ठलाभे लग्नात्सौम्यैर्निरीक्षितः सद्यः नाश-
यति सर्वं दुरितं मारुत इव तूलसंघातं ॥ २९ ॥ अजवृषकर्किविलग्ने रक्षति राहुर्निरंतरं बालं
पृथ्वीपतिः प्रसन्नः कृतापराधं यथा पुरुषं ॥ ३० ॥ निशाकरः शोभनवर्गयुक्तः शुभेक्षितः शुभे

ज्ञा॰पा॰
२०

नवांशजालैः जातस्य निश्चयं परिसमायुर्निर्दिष्टं नियद्वन्द्वगबलेन गण्यमानात् ८१ केंद्रादिष्टेन रा
शीशे लग्नस्थे शुभवीक्षिते भगुणावीक्षिते केंद्रस्थोच्चविंशद्वेदेन वा ८२ लग्नाधिपेनातिबलेन वा
त्र शुभैरदृष्टः केंद्रस्थितैः शुभखेचरैर्वलोकमानः मृत्युं विहाय विरचयति सदीर्घमायुः सार्द्ध
गुणैर्बहुभिर्दुर्जितराजलक्ष्म्या ८३ इत्यरिष्टभंगः बलहीने विलग्नेशे जीवे केंद्रत्रिकोणग
गे षष्ठाष्टमव्ययेपापैर्मध्यमायुरुदाहृतं ८४ द्वात्रिंशत्स्वमपरेणोत्रिंशनिपर्यन्तं मध्यमा
युर्योगः बलस्थे शुभैः केन्द्रे लग्नेशे शुभसंयुते गुरुणा दृष्टिसंयोगे पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ८५
केंद्रान्वितैर्विलग्नेशे तत्रस्थशुभसमन्विते नाम्नानिशीक्षितैर्वापि पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ८६
उच्चान्वितैस्त्रिभिः खेटैर्लग्नरंध्रेशसंयुतैः रंध्रे पापविहीने च दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ८७ रं
ध्रे स्थितैस्त्रिभिः खेटैः स्वोच्चमित्रस्ववर्गगैः लग्नेशे बलसंयुक्ते दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ८८
स्वोच्चस्थितैन केनापि खेचरेण समन्विताः पापनिर्वीर्यरंध्रनाथो वा दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ८
रिःफस्थानगताः पापा लग्नेशो यदि केंद्रगः रंध्रस्थानगताः पापाः कर्मेशः स्वोच्चराशिगः
त्रिषडायगताः पापाः शुभाः केंद्रत्रिकोणगाः लग्नेशे बलसंयुक्ते पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ९१

४
२॰
२॰

द्विस्वभावंगते लग्ने दशेशे केंद्रगो यदि दीर्घायोयमपनननी नस्यायुर्दीर्घमादिशेत् ॥१५॥१॥

षट्सप्तरंध्रभावेषु शुभेषु सहितेषु वा त्रिषडायेषु पापेषु दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥११॥ रंध्रे
शःस्यग्द्दहापोशेणयास्मिन्नाशौवबास्थितः नदीशे लग्ननाथश्च केंद्रगो यदि नाहशे ॥१३॥
द्विस्वभावंगते लग्ने दशेशे केंद्रगे पि वा स्वोच्चमूलत्रिकोणे वाक्रिर्जीवति भाग्यवान् ॥१४॥ व्र
ंशकस्थो रविर्मंदभौमाक्षिरांशकस्थौ गुरुदानवेज्यौ शेषाश्च युग्मांशगतास्तदा हि स्यात्
नदामसमुद्भूतनराशनायुः ॥१५॥ मश्चयुपमेशानोने पूर्णमायुर्योगः मंदांशकस्थो रविजी
वभौमायमेशिना स्वनवभागसंस्थाः बलान्विनाल्लग्नगतो हिमांशुर्गुरुर्गोन मायुः श्रिय
मातदाति ॥१७॥ पकांशभागेतु करस्थ्यां गुरौ यमेशिनो वा यदि केंद्रसंस्थौ शुक्रोदयेसौ
म्यानिरीक्ष्यमाणो ग्रस्तुनिर्भवेदत्र भवस्थिरायुः ॥१८॥ गुरुशशांकौ सहिमे कुलीरे लग्ने शशांके
न येभृगुजे वकेंद्रयाते भवारिगुवाहमेषगे हशेषे रमिनांमिहायुर्वज्रकमाहिनास्यान्
त्रिकोणे पापानि मुक्त्रकेंद्रे सौम्याविवर्जिते रंध्रेपापविहीने च जातकः समवत्सरत्रिभः ॥२०॥
शान्यादिभौमपर्यंतं लग्नादेः खेचराः स्थिताः वैशेषिकांशसंयुक्ते जातकः समरसत्रिभः ॥२१॥
मेषांत्यलग्ने सगुरौ भृगौ वा निशाकरे गोगृहमध्यमांशे सिंहांशकेनांशे यदि वापराजे।

२१

जा॰प॰
२८

जातस्तस्य पतिर्मृतः २ देवलोकांशके मंदे भौमे पारावतांशके सिंहासने गुरौ लग्ने
जातो मुनिसमो भवेत् ३ गोपुरांशे गुरौ केंद्रे शुक्रे पारावतांशके त्रिकोणे केंद्रल
ग्ने युगांते सन्नजीवति ४ बाणांशे कर्कटे लग्ने नास्ति देवेंद्रस्य निते त्रिचतुर्भिः ग्रहैः केंद्रे
जातो ब्रह्मपदं ब्रजेत् ५ लग्ने मेने भृगौ कामे कन्यायां गुरुनायके वायसे मेषांशके ल
ग्ने जातो याति परं पदं ६ बालादिषु योगसंजातमल्पं तेषां भंगमध्यमं दीर्घमायुः दिव्य
योगाभ्यासमेवं क्रियायेरापुः सप्तैतानि संकीर्तनानि ७ ॥ इति श्रीनवग्रहकृपयावे
वनाख्यविरचिते जातकार्णवे जाते बालारिष्टाध्यायस्तु नवमः ९ ॥ अथायुर्दायम् ॥
निसर्गपिंडांशकरश्मिचक्रनक्षत्रदायाष्टकवर्गजानि पराशराद्यैः कथितानि या
नि संग्रहत्वानि क्रमशः प्रवक्ष्ये १ नखाः शशी हौनव केंधृतिश्च कृतिः खबाणा रवि
पूर्वकाणं इमानि रूक्षाः क्रमशोग्रहाणां नैसर्गिकेष्वायुषि वर्षसंख्या २ नवेंदवो
बाणयमाः शरदमादिवाकराः पंचभुवः कुपलाः नखाश्च भास्वत्प्रमुखग्रहाणां
पिंडायुषो हानि जन्मगगानां ३ निम्नोच्चशुद्धान्खववैविशोध्य भमंडलानि षड्भवनो

न्कस्थेन यथास्थितः षड्वर्गनाभिकस्थेन लिप्तीकृतः संगुणितो विनाड्यः ४ नक्षत्रो
द्धरमव्द्धलोचनैकहृतैः सतिपदाप्तेनफलं वर्षमासदिननाडिकादिकं नद्धिपिंडभव
मायुरुच्यते ५ स्वोच्चस्थानः स्फुटोरविश्वंयदरिस्मात्लंभवक्रोनिते लिप्तीकृत्य निनायुर
हृतगुणितेन चक्रलिप्ताहृते लब्धवामरनायकादिविवर्द्धैनायुर्ग्रहादिके नीचार्द्धे
मध्योवर्तते निरयः पैत्रेवर्गे गर्भिके ६ हरणं चोदयापो नीचोनोईश्वर्तिदिननस्थानेर
ग्रोत्रुपातो हरानैशग्रतिमममपरे राशितल्पवर्तेति हिनावक्रोत्रिपुण्डहरगनेहीयतेस्वा
त्रिभागं सूर्योक्तित्रद्युतिभुक्तलंभाकाशुक्रार्कपुत्रौ ७ होराणीपुत्रैवर्णैपिनाविष्णम्या
स्थैशनीवनगस्लिनदर्द्धे ग्रहं त्र्यंशाः सर्वेपवादेहानिं कर्तुं हिताशुक्रमौनेपुत्रौ ८ यथा
दिहरणं सर्वार्धं त्रिवरणंपञ्चषष्ठभागादीयंतेव्ययभवनात्समस्तवामं सत्त्वईस्वसतिन
वैकराशिगानामेकोंशं हरतिबलीनयथाहरमनः ९ पक्वदौर्पगतानां यो भवतिबला
धिकोविशेषेण लपयतिनयोत्रमोंशं सपवनान्योपितञ्चमः १० क्रूरोदयहरणं सार्द्धं
हितोदिननवांशहनात्म्यम सत्ताभागोह्युक्शनसेस्वमनुपैनिनाशं क्रूरैर्विलग्नसहिते

नवमांशाधिपतिमंदप्रानिवीर्याविनाशाशिसमंवहोरा श्रीदयेयोपवयः सनावकार्येव
नाहैः प्रयमोपदिष्टैः २० सत्योपदेशोवरमेत्रकिंतु जीवंतयोग्येवहुवर्गगणाभिः श्रावार्ये
केनवचवहूयनायामकेनयजुरिनदेवकार्ये २१ रश्मिजायुः हिशागोशरवाणाद्विवस
सायकरघ्रमयः दिननाथकमुखेषुनिजनगगनेषुव २२ स्वोच्चोमिस्वनवांयदिषड्गुरु
होनंवक्राद्विगोध्यकृतालिप्तकमेषुमानैः हत्वाभवक्रकलिकाद्दिनमहृतवेरव्यादिर
श्मिजनितायुविनिर्दुवेति २३ हरणं स्वराशिमंगांनिसव्हतनुहृदयेवक्रोपगेनहितगणीकृ
तांशुः वक्रावसानेहमभागवर्गाः सपत्नगेहाद्दशभागहानिः २४ ग्रहस्तंगतेशुद्धिवत्रुल
द्वैदिनाधिपतिरानवयूनितेव नहृश्मियोगंगहहत्वमायुमेहेदशाहोदिनमाहराया: २५
वक्रायुः रव्यादिसप्रग्रहहतातक्रोशाश्वकावशेषाहसमहमायुः सवापसव्यापगवा
कानेवावटेनिवक्रायुरिनाडिकानां २६ दशायुः श्रादिसमुखोनववर्षयोगतनारायुक्ता
वाशिषूवटिकाजनितवत्सरायं प्रायुदेशाजनितमहकवर्गजातेयम्रोक्रमेवसकलेपुव
हानितज्ञाः २७ विलग्नेपवलोपेनेशुभहृष्टेशासंभवं रवौपिंडेशाइवंकयोत्र्वेदेनैसर्गिकंक

मात २८ उच्चंगतेनवीर्याढ्येनबलिष्ठाः केंद्रकोणगाः सर्वेषुस्नेहभावेषुबलिष्ठेषशुभांसम
के २९ पर्वविराशुकोयोगेग्रहेषुगणितेषुव वोद्दयोगेषुनयेषुवंद्देववलसेषुते ३० म
हापुरुषयोगेषुश्रीयोकटयुतेषुव राजयोगेषुसर्वेषुपंडमादयराशयः ३१ लग्नेषुयोक
मेगतेवभानोवंद्रेव्हविवाल्लगतेवलाधिके केंद्रत्रिकोणोपचयेषुसौम्यःपापेषुयोपा
ङ्क्रिमगेषुपंढ्ड ३२ पंचभानोनिसर्गप्रभवषुङ्कपतोराशिमनेसोमषडे भौमेभिवाष्टवगो
ह्निमस्वरगेकालवक्रोइवाद्युः देवावार्येदष्टगाद्युर्दिनकरतनयेमाद्युदायेवलिष्ठे ल
ग्नेयथेशाकाद्युर्भवतिवलयुतेवाहुराचार्यमुख्याः ३३ आयुर्वच्यादिकंसर्वंनिष्फलीनरणी
भूते मातंगेनहृतेलग्नेमोरमाणायकल्पते ३४ येषांकर्मनिरताद्विजदेवभक्ता येपथ्य
भोजनरतावितितेंद्रियाश्च येमानवाः पतिकुलशीलसीमानेषामिदेकथि
तमायुरुदारधीभिः ३५ येपापलग्नाश्रोवाद्युदेववाह्मणनिंदकाः सर्वाशिनश्चयेतेषा
मकालमरणंन्दृणां ३६ अथयेकर्ताणां सर्वेषांमृत्योर्नानाविधुतस्यव रूपमीवाद्वदीना
नांयापकमोपमीविनां ३७ शास्त्रेषुनियतानांवमृष्ठानामयमृत्यवः अतोवाद्युरमाशुः

धर्मविकल्पवुद्धीनांडःशीलानांचविविषां ब्राह्मणानांचदेवानांपरद्रव्यापहारिणं ३०४२

स्यादिति शास्त्रविदो विदुः ३९ नानानानीनामायुः गृध्रोलूकशुकध्वांक्षसर्पाणां च स
हस्रकं श्येनवानरभल्लूकमंडूकानां शतत्रयं ४० पंचाशद्रवशनेराद्गसानोष्ट्रकौ वि
ते नराणां कुंजराणां च विंशोत्तरशतं विदुः ४१ द्वात्रिंशदायुरश्वानां पंचविंशत्खरोष्ट्रयो
वृषमाहिषयोश्चैव चतुर्विंशतिवत्सराः ४२ विंशत्यायुर्मेषाणां छागादीनां च षोड
श हंसस्य पंच च नवकं द्वादशायुः पिकाः शुकाः ४३ नकुलमार्जारवलानां च ऊकृदस्याष्टवत्स
रः कुक्कुटानां मंडूकानां सप्तसंख्या समाः स्मृताः ४४ शुभीषु दशा त्रिमंडलेषु चैकस्मिन्नृप
पातिह्युतितिडवेल्लाः नक्षीमत्यग्रहसंयुक्तस्त्वहृष्टानेन्मृतिं वदेत् ४५ राशिसंधिस्थावेदानो
दशारोगप्रदा भवेत् त्रिंशांशाद्यागमश्चकोत्तदशायां मरणं नृणां ४६ षष्ठाष्टमव्ययारिगृहस्थि
मूर्तिः पापग्रहः पापग्रहेण युक्तेन स्वोनदशायां मरणं नराणां वदेत्तिडेविजितस्पदा
ये ४७ पंचम्यादशा मृत्युं दद्यात्षष्ठी तु कष्टदा शनेश्चतुर्थी मृत्युं स्याद्दशा राहोश्च पंचमी ४८
नीचारातिविमूढस्थाविपत्प्रत्यरिनैधनाः दशा दद्युर्मृतिं तत्र पापयुक्ता विशेषतः ४९
तत्तद्भावार्थकामेशदशामेनदशास्तु च तत्तद्भावविनाशः स्यात्तद्युक्तेक्षितकारकैः ५०

सारा॰
२४
२५

शुभमध्यत्रिभागगोंशपतिर्निहितनरहंपानौ तदीशानवभागदैगतेवामरणंभवेत् ५१ क्षि
द्रग्रहाः रंध्रेशुवोरंध्रयुक्तोरंध्रद्रष्टावगेश्वरः रंध्राधिपयुतश्चैववन्तः षष्ठाशनायकः
५२ रंध्रेश्वरातिशत्रुश्चसमश्चद्विष्टग्रहाः स्मृताः तेषांमध्येवलीयस्तनस्पृहायेमृतिंवदेत ५३
तत्रद्रावाध्यायसंस्थानतद्रावस्थस्यवा वीर्याधिपेनसावित्सपाकेमृत्युनेसशयः ५४
द्रेष्काणस्वरूपं जलचरमीनालिगतनाहृग्गाणमध्यावसानप्रथमाभुजंगाः प्रलिहि
तीयोमृगलीयप्रवाः क्रमेणपाशानिगडोविहंगः ५५ निवग्रजन्मद्रेष्काणपत्स्वडा
विंशतिविवराः स्वपाकेरोपगोशदीतवन्तः षष्ठांशाकोभवेत ५६ लग्नेपंचदशोतवसांदि
सहितेशाणस्फुटेशाशिनो वंद्रमसस्फुटमष्टकेनतश्मिनंदेहंसमोदिस्फुटं सप्तद्येतलि
कस्फुटंसमहदिवानाथेनमृत्युभवेत तस्माजीवकलीवदैकाविप्तलेनात्मस्थुरंजीव
ति ५७ जीवमृत्युतनयोगराशिगेगोवरेराशविजेयतन्वपः तत्त्रिकोणगदहृगयवा
न्हांशेनत्रवांशकयुतेमृतिंवदेत ५८ भावत्रिकोणगेमेदभावनाशंवदेत्बुधः भावाधि
पतिर्केगणेवाश्रुतेशाशेमृतिर्भवेत ५९ लग्नार्कमांघस्फुटयोगराशेरधोस्थशेषपड्वनाच

२४

गत्व तद्राशिसंस्थेपुरुहूतवंपैतनकोणगेवामृतिमेतिजातः ८० स्फुटेविलग्नगाः
यस्याविशोध्ययमकंटकं तद्राशिनवभागगेजीवेमृत्युर्नेशयः ८१ मांघस्फुटेभा
तुस्तेविशोध्यराश्यंशकोणेरविनेमृतिः स्यात् भूमादिपंचग्रहयोगराशिद्रेष्काण
यातेकेस्तेनवमृत्युः ८२ मांदिस्फुटोदितनवांशगतेमदेप्यनदूारशंशसहितेदिन
नाथस्तौ द्रेष्काणकोणभवनेदिनपेवमृत्युलग्नेंदुमांदियुतभेशगतोपदिस्यात् ८३
विलग्नमांदिस्फुटयोगभांशेनिर्याणमासंप्रवदंतितज्ज्ञाः निर्याणवंद्रोगुलिकेंदुयो
गोल्लग्नेविलग्नार्केस्तेनेंदुयोगे ८४ गुलिकंवविस्फुटेंदुवगुणितानवसंख्यया उभयोर्वै
वराश्यंशारूढगेरविनेमृतिः ८५ षष्ठावसानवंशेशास्फुटैकभवनेगते तत्रिकोणे
पगेवापिमेदेमृत्युर्भवेन्नृणां ८६ जीवेनंदहतेविविंखिगुणितेमेदवमांदिस्फुटे सं
योज्यंशुनरेकसूदिमितंजंमेटान्मनेयोजयेत् नद्दैवेशषुशेहितस्फुटवयशाङ्गेनवां
शेगते जीवेगोववशेयदायदिनृणांनिर्याणकालोभवेत् ८७ भानुस्फुटेनवहतेके र
विनंवमांदिहतावानवेस्वादिनराशिगुणशयोज्यं मांदिंशुनशुनवकेनहतेनियोज्यं।

तद्द्राशिकांशानवमूषणिमृत्युकालः ९८ सूतेशभांशयुतजन्मभमूर्तिभाणां दशगाहसंख्यो
दिननायकांशाः तच्छेषितेऽमासिमृतिं नवरागणांवदेत्तिलग्नेशभावैरथवैकौ ९९ वेदस्फुटे
नवकसंगुणितेन्दुमांदिसंदेवनेदहनमिंडनियोजनीये कृतवाऽगतेनवहृताकिंशने
समेतेपञ्चवांशाकणशीमवरणग्रहःस्यात् १० विलग्नमान्दिस्फुटयोगभांशे नियाण
मासंप्रवदन्तितज्ज्ञाः नियाणवेद्रोतलिकेंडयोगोतत्रेमृगांकोदयमांदियोगे ११ जा
तोहिवेदकेशनिस्फुटैक्यनाराहितिनिर्याणदशांप्रकल्प्या नरेशराहुस्फुटयोगनाराह
वोटपाशिषुकारनत्मा १२ निर्याणरेन्दः उदयाद्विविशांतिनमेन्द्रकाणकाळणंमृमा :
तस्यापिचमनिर्याणरुवयेहितिविदमः १३ सेयामनस्मानियञ्चवांशाकगतोमांदोस्ता
दीयानके राशौनिहन्तिवेन्तनुभस्तवलवानयोमावेनचन्द्रेभृतिः भृगुचेममरेणस्
येतनयेवांराहिमिदानवैः सर्पाघेषु ` `` नपभयान्तीणोइयेतोयजान् १४ रंध्रेवे
नन्निरीनितेवलवनानद्वानकोपान्मृतिं सृग्योदग्निलाघुपनरकफलंदष्टकैतेषा
मवे लग्नादष्टमपामपञ्चगतेकालसोयहृदनैः क्षिदांशेवववाभिरेभयगानेदशं

तद्रेखेपाप्ति ७५ शून्यागारे वंधुराशौ वलिहीनैरा हिमांशौ वीक्षिते विवर्वैर्द्दैः नो वाक्षिद्रस्था
नयानैश्चनौवेन तदृक्षाणां स्वामिना मृत्युमेति ७६ रव्यादिखेटैर्निजधातुभवामयेन जा
तस्तदीयखलकिंकरपीडया वा रंध्रे शुभग्रहयुते न विलापदेहं सौख्येन मृत्युमुपयाति
शुभोपयाते ७७ तस्तायां रुधिरे यातेवृषभस्थे दिवाकरे वंद्वे मंदाग्नदाहश्राडाविस्फोटमर
णं वदेत् ७८ वलिनाथानि नाहृष्टैर्दोषैः निधनाश्रिते गुर्वादिरुग्पीडया वा मृत्युः शा
स्त्रहतो भवेत् ७९ लग्नाच्छिद्रत्रिकोणस्थैरर्कोवार्कि निशाकरैः मृत्युः स्याच्छैलपातेन
वज्रकुड्यादिभिस्तथा ८० भौमारुणौ यदि परस्परराशियुक्तौ केंद्रस्थितौ निधननायक
विवेर्वैर्द्दैः नानावसानसमये दिनिपालकोपात् शूलाधिकात्रुपवरैर्निधनं समेति ८१ वे
द्मनौरिनकरे विवलेष्टमस्थे लग्नाहृये स्वरगैरीसुखेगं व पापे जातस्य तस्य शयना
च्युतदेहमृत्युः शास्त्रेण वा निशि निषादकृतेन वा स्यात् ८२ लग्नेशो निधनांशस्थे मृत्यु
षष्ठगते यथा दस्याय यावमरणं वंधुहीने महीतले ८३ श्रायुर्वित्तश्राधिपत्यो वलेन
हीनौ पराणत्रणेण शत्रुकृता गुरुः मृतिं तस्य वदेति तज्ज्ञाः शास्त्रेण जातस्य मृतिर्विशेषा

नाप॰
२९
२८

न ८४ लग्नेस्थेवाह्ननाथयुक्तेवागीष्पतेरंगेणापियुतेनवमीक्षितेन दारेस्थेवाह्नविन्नराशि
नाथान्वितेवामरणंनजीक्षितेन ८५ युक्तेशयोभानुस्तेनयुक्तोऽड्ःस्थानगोवाविषभद
र्शेन महाहिनेवाशिखिनावनस्य मृत्युर्भवेद्रुजनिवंधनेन ८६ षिष्ठावपीडानिलजेवि
यन्स्याङ्गैमाहिमेदान्यनमेनयुक्ते द्वीणेशायुंकेनिपनाश्रितेनवुड्ःस्थानपस्मारभयान्मृति
स्यात् ८७ रंध्रस्थानगतेसूर्येभौमेवाबलवर्जिते विलेपापग्रहैर्युक्तेपित्तरोगान्मृतिंवदेत् ८८
जलराशिगतेचंद्रेवाशुभमध्यस्थवागुरौ पापग्रहैणसंदृष्टेक्षयरोगान्मृतिंवदेत् ८९ अ
ष्टमस्थानगेशुक्रेपापग्रहनिरीक्षिते वातरोगान्नवाङ्काषिप्रमेहाद्वामृतिंवदेत् ९० अष्ट
ध्यस्थानगतेसौम्येपापग्रहनिरीक्षिते ^ कीटकायुस्मरोगाद्वासर्पदोषान्मृतिर्भवेत् ९१ पा
राभवगतेराहौपापग्रहनिरीक्षिते मसूरिकादिरोगाद्वापित्तश्लेष्मणान्मृतिंवदेत् ९२ पा
मेशानौवाथगुरौत्वन्तीयेकवक्रेदेस्याद्विधनेवाथवा कर्मस्थितायुःपतिराहुमंदसौम्याः
करुक्षेरयुतोऽत्रजातः ९४ शुक्रेणदृष्टेयदिरंध्रनाथेसौरेशनौवाफणिनाथयुक्ते कू
रादिदृष्टाप्रमत्तितेवाविक्षेऽरनेनाक्षिरमोवरोति ९५ मंदेविलग्नेमदनेसराहौक

२९

विरोषान्मरणंविषात्ज्वररोगेनवावदेत् ९१ मृत्युस्थानगतेराहौपापग्रहनिरीक्षिते ^

न्यान्विने भार्गवेनेंदुनेष्व दीनेशशांके मदराशियुक्ते विलिग्नहहत्लमुएटेनसाई भूत्व
लग्नेयदिस्यात्तदशेषसूर्यान्विते कुलानिशाकरेन फणीशचंद्रात्मजसंयुते केंद्राशेयदा
यज्ञुवप्रभेदं १८ मेषोदयेसौम्यदृशाविहीनेसपयोकेयुक्ते यदिकुलवंद्रे नाभिप्रदेशोदर
भेदमाहुः शास्त्रेणनानास्यपराशराद्याः १९ धनुष्प्रमध्येयदिवेंद्रलग्नात्प्येनवीक्षिते मंद
योगयुसंयुक्तेनसमुद्रमेवरणेवदेत् २० मेषूदयेस्यादिविशमानोभौमेनचन्द्रेनवसौम्य
युक्ते सौम्याविलग्नोपगतेनमृत्युंगोशृंगतःशूलनिपातनोवा १ दृशामसहबसमेनेःपा
पदृष्टेसौम्ये रुपननिपतनयानैःशूलपातान्मृतिस्यात् शशिनितनुगदहरोवंधुगेभा
नुपुत्रे कलहजनितदोषैर्वेधसेभौमे २ लग्नेगतेदिनकरेनरुणोगतेंदौपापेक्षितेक्व
लहजोयभयान्मृतिःस्यात् लग्नेदिनेशशशिनोद्विशरीरकेनपापेक्षितायदिभवदकस्य
गिरेष्यात् ३ लग्नेकिरणल्लग्नात्पापवेष्टयपाते नवमतनयराशोपापवेष्टितेवा
भुजगनिगडपाशैर्बंधनस्यविभागे जननसमयलग्नान्मृत्युसंख्यनेन ४ मीनोदयेशशिरि
वेयदिपापयुक्तोपापेक्षितेनमरणंभ्रमणीकृतंस्यात् भौमेजलेदिनकरेयदिवामदृष्टोमे

मा॰पा॰
२२
27

दृष्टमेशशिनिचात्रविशेषजन्मे ५ मेषेधनेस्थवगतेशशिनिद्यमानेमानस्थितेव्ययगके
तेनमृतिंसमेति वृश्चिकेनवनिस्थितेधनगेशशांकेभानौनभस्तलगतेनगजात्यपानात् ९
वृश्चिकेनौविधातिहीनबलेशशांकेभानौस्थवीनिभृतकाष्टगतेनमृत्युः पापान्तरेजन्मल
ग्नयुतैसकेन्द्रेलग्नाष्टमेव्ययगतेसतिमारकोपात् ७ सुखास्तदृष्टौरणभौमेग्रेद्वेद्विके
णेवायविलग्नराशेः वृश्चिकेभूनयेनमासैयुक्तंचंद्रनाम्रमृतिंवदन्ति ८ लग्नेरवौ
स्थितेमेषेवृश्चिकेनवहितायके धर्मेगतेधरासुतौसुताश्रितनिमयान्मृतिः ९ पापेत्यासा
वृश्चिकस्थितेशुक्रेणेनाविनायकेशत्रुराशौ लग्नाखिद्रस्थानराशिंगतेवापायाका
लेशत्रुदोषान्मृतिःस्यात् १० लग्नान्त्यगोभाद्रपदाऊषारौतिनेशावंद्रेंउस्तनमस्याः स्वरा
लयोपानवनप्रदेशोषुवासभूमौम्रियतेनजातः ११ लग्नाष्टमेपापयुतेष्टमेशोरिष्कोप
यातेयदिकेंद्रगेवा लग्नेश्वरेहीनबलेनयुक्तेउमांगदोषान्मवदन्तिमृत्युं १२ भौमार्कजन्दे
व्ययगतेशशांकेपापे हिनेपापवर्गान्तरस्थे कन्यागतेवाहिबुकोपयातेमृत्युंवदेदग्निजशा
स्त्रपातैः १३ यदिविषघटिकायामष्टमेपापयुक्ते विषशिखिभवशास्त्रैर्जायतेनस्यमृत्युः २२

बहूदिविवरगुरुके लग्नपेसाष्टमेषा बहुजनमृतिकाले मृत्युमेतिप्रजाताः ४ लग्नेशा
स्तनवांशास्थराशिकोणाड्वामयैः मृत्युं तस्य वदंतेके हौरिकास्तु निपुंगवाः ५ होरेशो
शगते तन्त्रे वरस्टहे तापज्वरार्तस्तुइव हृद्वेषात्मविकारशूलजनिते गुरुस्मशिरःशूल
जैः वातोन्मादभवैः ज्वलीरभवने सिद्धे विषस्फोटकैः कंन्यायोनठराग्नितापजनिते
जातस्य मृत्युं वदेत ६ नक्रेशोकवन्नध्यट्ज्वरभवैः कीटैश्च मशकाद्यादिभि स्त्रीपतीव
मरुइवभूतगुरवैर्व्याघ्रादिफलामयैः कुंभे व्याघ्रवपुः कृतैरनिमिषैतोयानि सारेशूलि
रेधस्तांशगतनाप्रवारपरणीजातस्य मृत्युप्रदाः ७ निशिवलयुतराशौ लग्नयाते हिके
ले वहिदिनवलयुक्ते जन्मलग्ने चलन्या उदयगतनवभागे स्वामियोगेदिनानां हि शिमृ
तिमुपयाति स्थानवीर्याधिकस्य ८ होराशेषनवांशमानघटिकामोद्दस्वभांशोदिते
पापैस्तन्हि त्रगुणीकृतविनाशिनः सौम्यैर्वसात्मकः क्रूरापसुरसौम्यमिश्रजनितैरोद्वे
विंशतिभ्रंशके नाशं याति शरीर॰॰ जनसौम्यमिश्रप्रसुनोः क्रमात ९ ह्येवंमायापि
ह्नतावकालयप्राणिनोत्रकारिनदमासजौ जर्येद्रिड भृगुजैर्वपाकेजो मृत्युकालभव।

जा॰पा॰
२८
२८

लग्नगा यदि २० देवक्केस्थानेऽम्बराणे चलन्षष्ठे सिंहागारायेऽभुवस्सुक्रमाहुः बाणादिस्थेन।
स्वस्थुक्रजनन्येजीवो मृत्युदेवलोके समेति २१ रिपुक्षरीशेपापषष्ठांशयाते पापैर्दृष्टेन।
रके लोकमेति राहोरिष्क्रेम्पापवेध्रेशत्रुक्षेत्रे ·· स्वामिदृष्टेन याम्यान् २२ उच्चस्थे स्व
भावेचवैश्यायगतेपापग्रहैः शोभनैः संदृष्टे शुभवर्गे केंद्रवित्रिले स्वर्गादिभोगंवदेत् क
न्यास्थानपतौ शुक्रेरिपुगतौ रिष्फोपयाते यदा सौम्यव्योमनिवासदृष्टिसहितेन स्यामरवे
भवेत् २३ दृष्टमनौ वापनवांशकषष्ठे वलानिलेकर्कटलग्नयाते त्रिभिस्त्रुरुषैभिः संदृष्टे
ठकेंऽनुभवस्थर्ये त्यपदंप्रयाति २४ पञ्चविंलग्नयदिहेन्द्रवराशकेलग्नगुरौ सानवपूजि
तेसुलग्ने कन्यागतेशीतकरेवलानिलेपदंपदे लोकमुपैति शाश्वते २५ निसर्गदाय
प्रमुखोपरदृष्टस्थुलक्रिया मृत्युदशाप्रभेदाः निर्याणकालप्रभवाश्चसर्वेसंकीर्त्तिता
भानुसुतेवसमासात् २६॥ इति श्री नवग्रहकृपया वैद्यनाथविरचिते जातकपारिजा
ते स्थानुशैष्याध्यायः पंचमः ॥५॥ होरायां निर्याणाध्यायः सूर्यसुतस्य ग्रहेन्द्रानैन वलिभि
रुद्रादिकोपोऽद्ववनिहोरायामसिद्धदृष्टवं इति निर्याणाध्यायः अथयजातकभंगः केचि

२८

घोगा राजयोगस्य भंगाः केचिद्विरेकानामहारियुयोगाः केचित्क्षेद्याः केचित्केमद्रुमाख्यास्ते
चत्वारो राजयोगभंगाकराः स्युः १ मेषेन्दुकनवांशके दिनकरे पापैर्हिते निर्धनः कन्याराशिग
ते यदा भृगुसुते कन्यांशके भिक्षुकः जीवे दैत्यनितनीचभागसहिते जातो महादिवानाथके ए
नर्क्षे शुक्रकलाश्रयेपि विगतश्रीः सुत्रदाराशनः २ मंदारार्कहिमसमान्विते मरणे तैस्तु केंद्रेषु वेदि
ते जातः शुक्रकलेश्वरोपि निखिलां विद्यासुपतिश्रिये तारानाथविकर्तनौ मदगतौ सौरेण
संवीक्षितौ जातो सौम्यसुपैति नीचविहितो पापेन संजीवने ३ केंद्रस्थो वा विलग्ने दिनकरत
नये सौम्यखेटैरदृष्टे भूसूनौ कालहोरासमयजनमदृजो भिक्षुको दासभूतः सौम्याहृष्टे(?) कि
दृष्टे शशिनि सुरुधिरे मेषगे भिक्षुकः स्या दर्केन्दुक्षेत्रकेंद्रे नैऽडनवरधनसुखानभज्ञा शनः स्या
त् ४ मंदे केंद्रगते विलग्नगदृगे चेंद्रे नभे वाकाशे जातो भिक्षुकपवशोकजः(?) पौमसत्रावि
देशोगतः पंचस्थानपतौ नरिष्ठकदृगे पापग्रहे केंद्रगे जातः पापरतः परान्नधनभुक्पविद्या
विहीनो भवेत् ५ जीवे राहुयुते घवाशिशिखियुते पापैर्हिते नीचवक्रे नीचे नीचसमीक्षिते
रगैविशेषापिडश्च मैक्षुन निद्रीचेंद्र विलग्नयुसहादिवानाथेन मंदे दितौ प्रेष्यः स्यादशुभैः

शुभग्रहदृष्टया हीनेऽशुभमानस्थितैः ९ भार्गवे शीतांशुगते सहोपरगतैः पापैर्व्ययेशे योगे दुर्भाग्यजी
पत्वं पतनादिसहितो जातो मन्दजायावतः सर्वैर्नीचसपत्नक्रूरसहितैः कर्मान्तरस्थानगैर्विघा
तुडिकलत्रपुत्ररहितः कार्पासदाभेत्तृकः ७ लग्नस्वामिनि रिःफगेन्दुविपक्षित्रिकेस्मवेद्दे
जे जातोसौपरदेशगः स्वावपनत्यागोदरिद्रो भवेत् होराजन्मपनीचशोभनयुतावस्त्रेगता
वेन्दुगे भार्गवे शोपहितेन मूढावननयोजातः कलंधंसकः ८ सौम्यासौम्ययुतेषु केन्द्रभवने
षु देतीतनवस्वामिना दृष्टे मदनवांशके सति कलंधंसी विहीनात्मजः कामे वा पनयुक्तयोः स्व
तनये हनीचे स्वावशेषु शुभे पापैर्व्ययगते च केन्द्रभवनाज्जातः कलंधंसिनः ९ चन्द्रवसानेश
शिनि क्षितिराहो हि टेहिमध्येवलवर्जितेच हीनेविलग्नेयदि हि विचरेंद्रैर्विना शुभमतिहितिपाल
योगः ९ लग्नराशिनवभागनाथिका भानुशीतकरदेवपूजिताः शत्रुभागसहिता स्वनीच
भास्वामिभोशमहिताः परानुगः ॥ शशिनि गगनयाते कामगेदानवेज्ये नवमभवनयाते पा
पावेटे कलत्रः भृगुजशशिकेन्द्राः केंद्रगा जन्मलग्ने तमसि विहीनकर्मध्वंसको नीचवन्नत्यः
१२ नीचे भृगौ मदनवांशके वा दुःस्थानगे भानुसुते दि ` व कामस्थिते शीतकरे सभानो मा

त्रिसद्दैश्चक्ष्मस्पैपतिनिनिःस्वं १३ नीचेगुरौवासरनाथकेवाकेंद्रस्थितेपापयुतेशिशुघ्नः कें
द्रेसचापेशुभदृष्टिहीनेरंध्रेगुरौगोमृगजातिहंता १४ शशांकसौम्यौदृशमोपयातौपा
पैर्हतौपापसमन्वितौच नीचांशगोस्वामिदृष्टिविहीनौजातस्तुनिःस्वःखलुपहिंता १५
चेद्राज्ञस्तैलग्नपतौपनेवासौम्यैन्नरैषशुभराशिगेषु मानस्थितेशीतकरेतदानीजात
स्तुनीचनृपतिर्हयपद्मना १६ नीचारिभांशेभृगुदेवपूज्यौनदेशकेवासरनाथघेजातः
स्तदुःखोःसुजनदारहीनः क्रूरक्षेत्रेगसंजीवनिभागणहीनः १७ सर्वैपापाःकेंद्रनीचारिसंस्था ः
सौम्यैर्दृष्टारिष्कसंस्थारियानैः विलग्नेनेराजयोगैटहेंद्रानीचारातिक्रूरषष्ठेशकस्थ १८
केंद्रस्थितामेदनिशाकरार्कौः शुभैरदृष्टायदिसघपापी क्रूरारिशिष्ठेशाकनीचभागा
दुष्कर्मयुक्तोन्यकलत्रगामी १९ नीचेभृगौपर्मगतेसपापेहिजप्रहन्तोपदिपापदृष्टे वाये
शुभैवेके सुनाशाकस्थेभृगौवदासीवरनेदनःस्यात २० रेकायोगः लग्नेशेबलवर्जि
तेपरिभवस्थानाधिपेनेक्षिते सूर्यांशस्थितकेंद्रगैरदरगुरौरेकाख्ययोगोभवेत् वेदुस्था
ननमेयुतोशाकपतौतिग्मांशुलग्नयुतौ रिःफेशेननिरीक्षितेसतिपदायोगस्तुरेकाह्व

फः २१ षष्ठस्थामिनिरीक्षितेस्वावपतौ रेखेशायुक्तौ तथा मानेशेस्तनगे विलग्नमवलोकनी
वेगतेरेकभाक् रेखारिव्ययराशिगायदि शुभाः केन्द्रत्रिकोणोपगाः पापालाभगद्रहा
पिप्रववविवलैरेकाभिशस्तो भवेत् २२ होरेशः खलसंयुतः सितयुग्वास्तंगतो नष्टदत्त
वेधुस्थानपतिः शुभैरयुतस्तास्तंगतो रेकदः भाग्यस्थानपतौ विकत्रेनकरक्षत्रेवि
लग्नाधिपे नीचस्थेपनये वनीचदृष्टोरेकाभिधानो भवेत् २३ नीचस्थानगतादिते
ष्टाकिरणेष्वस्तस्थितेलग्नपे उष्टस्थानगतेथवागतवलेयोगास्त्ररेकप्रदः होराविन्न
वास्थदायपस्थखेचोकामात्तनस्थाः खलाः नस्थायुतेवभाग्गरेकफलदानीचारिपापैः
क्षिताः २४ यकाद्विकत्रिकाखलयुवभानराणो कलसविक्रमगताः पवनस्तथैव ग्रा
दौनमपथवयसिक्रमशास्त्रदंत्यैरेकप्रदाविष्णुवलग्रस्तोचदृष्टाः २५ रेकाफलं नि
र्धियो विपनोदरिद्रस्सहितो रेकोऽद्रवः कामुकः क्रोधीड़ः खिन्नमानसो रुविकवः सौ
भाग्यहीनापटुः भिन्नाशीमलिनो विवादनिरतो मात्सर्यदोषान्वितो देवब्राह्मण
द्वेषिकः प्रतिदिने दारात्मजैर्निदितः २६ उष्टान्माक्रमादीक्रमागेनिरनोदौर्भाग्यपा

योगान्वितो वेश्मनाशपकारहृष्टगणपरस्वल्पायुराभिद्रुकः मूर्खोपोवपिशःप्रमन्नहृद
यः कामान्वितोरोषवान् पुंगुर्नैश्चविकारभावसहितोरेकोऽङ्कःस्यान्नरः २७ दरिद्रयोगः
भाग्येश्वरात्त्रिवलीनिधनेश्वरेबालग्नाधिपस्त्रिरशनाण्यत्रुरुर्येरिस्यात् केंद्राद्दहिहिन
करस्थकराभिन्नश्रोत्नाभाधिपोयशिविहीनवलोदरिद्राः २८ लाभाविव्ययवेश्मगुरुवद
हृगाजीवायमेंद्रेऽङ्गा नीचस्थान्वगतायस्यविकरक्रूरास्मदाभिल्लकः भाग्यस्थानग
नोदितैशाननयः सौम्यैनरैर्वीक्षितो लग्नस्थः शशिनंदनेश्वरविद्युतो नीचांशगोभिल्लकः
२९ जीवनगुरुकरविनेंदनभूमिपुत्रावेश्माति विषफलनकर्मेयनाशपटिस्यात् लग्नेश्वराद
त्रिवलीव्ययभावनाथोनीचशितोरविकराभिद्रुतोदरिद्रः ३० शुक्रांशेद्विजराजभूमित
नयानीचासितात्नानि ध्यामायेनवमेकलत्रतनयेजातोदरिद्रोभवेत् लग्नेदानवपूजि
तेमरत्रशैशुत्रेपरानेस्वे लाभेशाधिकवेल्लनीचभवनेनीचंगतेभिल्लकः ३१ लग्नेश्वरेश्वर
नवांशगतेसितेनदृष्टेनवनेवक्रुरुणाप्रहिभिल्लकःस्यात् जातोविनामरगुरोहितलग्न
राशिंजीवेरिपुव्ययगतेनतुभवेद्दरिद्रः ३२ जातार्थेशेरलग्नगनेशुपापाः केंद्रत्रिकोणापग

नाशुसर्वे केंद्राद्बहिः स्थानगतास्तु सौम्याभिलोशनः स्यात्परयोषितस्य २३ चरेखिलग्रेवि
शि सौम्याखेटास्त्रिकोणकेंद्रोपगता विवीर्याः खेलग्रहाः केंद्रबहिःस्थिताश्चेत्तभिलाशनेनि
नमुपैति जातः २४ पापानीचस्थानगाः पापकर्मा सौम्यानीचस्थानगा रूक्षपापाः नीचे
नीचस्थानगे कर्मराशेर्नाथे भौमे नंदनस्यात्तथैव २५ नीचांशगास्तुंगगदेहोपपाता जात
स्य नीचं फलमाशुदद्युः नीचं गतास्तुंगगनवांशकस्थाः सौम्यं फलं शोभनवर्गाः प्रकुर्युः २६
दारिद्र्ययोगफलं निर्भाग्यो विकलो द्विपो विषमधीरात्मजैर्निंदितो भिक्षाशी विषमाक्षि
तो विषमवाक् शिश्नोदरैकतत्परः ग्रन्थाधार्मिकतत्परस्त्वत्रिदिनं मात्सर्यवाक् केवकी नि
त्यं स्यात्परदारसक्तहृदयो नीचोऽपमाको जडः २७ दारिद्र्ययोगकलहप्रियः स्यात् कुत्सीप
रेषो हितकृत् कृतघ्नः वाचालको भूरिभुक्तिहीनः कुवाचहीनः कृतनीचजातः २८ पे
षायोगः मानेरवौ मन्मथगे निशीथे मेहशानौ सोपवर्गे परांते लग्नेश्वरे रविरशौ पनसौ जा
तो निशायां परकार्यकृत्स्यात् २९ धर्मे भृगौ कामगते मृगांके वा चस्यतो विनोबलग्रे पवा
रे पाखिते भूनये यवकी लग्नेशितुरे प्रेष्यभवाभवेति ३० प्रथस्थारोदयपतौ निशि संयिपाते

केंद्रस्थिते यदि रविलग्नपवे च जातः मंदेंड्जीवभृगुजादिविकेंद्रकोणे संस्थितिस्थितास्थिरवि
लग्नयुतेनध्यासमान ५१ येरावनोशेंद्रगुरौ ससंयौ शीतगुनौ वा गमवर्गेगुरुः केंद्राद्वा हि
स्थितिशिक्रुलपवेशुक्रे विलग्नेपरकर्मे जीवे ५२ प्रेष्यामवेदी स्तु(वा)सद्दसंस्थितानाभू
पुत्रदेवगुरुस्वामरनायकाश्रेन पापांशाकेशाशिनि स्तोभनराशिगुरुक्रेजीवे विलग्नपयुते
परकार्यकृत्यात ५३ मृगाननक्षेत्रगुरुहूनवेश्मपत्नभावाष्टमरिष्फराशौ रमातलस्थ
हिमश्रौ विलग्नाजातः परप्रेष्यमुपैतिनित्यं ५४ प्रेष्ययोगफलं पापात्माकलहप्रियाक
ठिनवाकभूदेवनाहू कको विद्याभाग्यविहीनडुष्टवसिकोमात्सर्यकोपाविताः मिथ्या
वादविनोदवेवनरतः शिष्टो द्वेषनरः कारुण्यास्थिरमानभित्तवत्वेयोगेपरप्रेष्या
के ५५ अंगहीनयोगः मेषेषष्टेवापपवे विलग्ने विकारदंतोपदिपापदृष्टे मंदे मदस्थोदिषु
नेऽङ्गेवावलैर्विहीनैरंगविहीनवाकस्यात ५६ लग्नाहस्मगसंस्थेद्रः सप्तमस्थापपास्ततः
द्वितीयस्थानगो भानुवेंगहीनो भवेन्नरः ५७ होरायां त्रिकोणगे हे विवले लतापवैरंस्थोवाद्वि
हस्तैर्दिग्गणस्तदाभवेन धनवागावीदावस्तुभैर्भसंस्थितेगेह्स्तुभतितेरेकरूनेगिरंवरात ५८

जाप
३२
32

सौम्यर्क्षे शोरविजकपिरौ चेत्सदंतो ऽजजातः ऊर्ध्वास्यैर्वा शशिनि तनुगे मेदमाद्ये यहष्टे
पंगुर्मीने यमशशिकुजैर्वीक्षिते लग्नसंस्थैः संधौ पापे शशिनि तनुजडः स्यान्न चेत्सौम्यदृ
ष्टः ४९ सौरशशांकदिवाकरदृष्टे वामनको मकरांत्यविलग्ने धीनवमोदयगैर्दृक्काणे
पापयुतैरभुजांघ्रिशिराः स्यात् ५० लग्नदृक्काणगो भौमः सौरस्यापिंडवीक्षितः ऊर्ध्वांघ्रिशि
रसं नंदुमंदमेवाङ्गवर्जिते ५१ रविशशियुते सिंहे लग्ने कुजार्किनिरीक्षिते नयनरहितः सौ
म्यः सौम्यैः सबुद्बुदलोचनः व्ययगृहगतश्चंद्रो वामं हिनस्त्यपरं रविः शुभगदिता योगाया
प्यं भवंति शुभेक्षिताः ५२ सूर्यस्त्रिकोणमध्यगेहृग्विलग्ने मेषे मोक्षुरोगहकसिंहकर्के रुग्वा
वंध्यस्त्रीलिंगे निधने स्याल्कर्किण्यपरैर्लग्नगैर्बुद्बुदाक्षः ५३ व्ययधनगैर्वक्रगुपष्ठमसुकन्याने
ह्येताममपमध्यमध्ये षड्भिश्छिद्रगास्थानिहरंति पापाः सर्वारिपोरदितिगमध्यमस्थः ५४ वि
कलं नैनो लग्नगतोल्लग्नो वादिनेशाप्रशामियुतेदितिमस्थुत तसेतलग्नेदादितिगमाशुहमादहि
तमामस्तुनुतुलस्त्ववामे ५५ दिनेशचंद्रौ यदि रिष्फयातौ सपत्नरंध्रव्ययगास्तसौम्याः हमार
रिष्योनयनेहिवामेरप्रक्षितोदक्षिणभागनेत्रं ५६ कुजेऽपनेशे निधने रवीहोः शत्रुव्ययस्थानग

तेर्ष्वर्केजेयः रंध्रावस्थानारिगते शशांके शनौ सभौमे यदि नेक्षते चेत्ः ५० षष्ठेथवेद्वादशे भानौ
लग्नादष्टमगते र्केने विद्रस्थानगते भौमे शशांकोथ्यांपोभवेद्ध्रुवं ५८ लग्नेश्वरेण सहिते यदि वि-
त्रनाथे ऽष्टमेदिनाशनमथाष्टमनिर्दिष्टयुक्ते नेत्रेश्वरेन ऽगते यदि हि नेशिकेंपः स्वोच्चे शुभग्रह-
युतेन तथावदंति ५९ रोगयोगः राहौ विलग्ने सकुजे केंद्रे सा हौ न्नहद्धीनमिवाहुरार्याः
लग्नेश्वरे मृत्युगते सराहौ रंध्रे समंदे तलु तथैव बाध्ये ६० लग्नेस्थराहौ गुलिके त्रिकोणे रंध्रे कु-
जे मंदयुते तथैव लग्नेश्वराक्रांतनवांशनाथे राहूरमंदादियुते तथैव लग्नेरवौ भूमिसुतेन
दृष्टे गुल्मव्यथः श्वासनिपीडितः स्यात् भौमे विलग्ने शनिसूर्यदृष्टे वस्तिरोगाभिहतो मनु-
ष्यः ६१ पापेक्षिते रविसुतेपनराशिगे ज्ञे पापान्विते शुनकभीतिमुपैति मर्त्यः नक्रावनाथ
सहिते हि न नाथयुक्ते दृष्टे थवा शुनकभीतिमुपैति जातः ६२ वीर्यान्विते राहुसमेन राशि
नाथान्विते राहुयुते विलग्ने सर्पाद्भयं विक्रमराशिनाथे बुधेन युक्ते गलरोगमेति ६४ नी-
चेस्तनीये रिपुदेहमृत्यौ पापेक्षिते न गलरोगवान् स्यात् विषप्रयोगाद्विषभक्षणाद्वा तेषाम
भावेश्वविनाशनाद्धेः ६५ पापान्वितीये गलरोगमेव वदंति मांद्यादियुते विशेषात् भौमान्ति

जा॰प॰
३३
33

ते षष्ठेन गुरौ षष्ठे नैधनस्थे तृतीये राशौ यदि केन्द्रे रोगे ८९ पापैर्दृष्टे सोदरभे सपापे कर्णे ऽवरोग
युते तिजातः क्रूरादिषष्ठेशयुते तदीशे कर्णे सरोगं कथयन्ति तज्ज्ञाः ९० पैम्पोल्लंगे यातिर
वैरि युक्ते पापैर्दृष्टे पापसमन्विते व भानौ मरे पौ विबलेपराने पापैपनक्षेत्रे नशैववाच्य ९
पुण्यामये वुपयुते वनिजे रियुक्ते क्रूराशके यदि स्थिते डमशी द्विते व पापैर्दृष्टे वनिस्ते निप
तेष याने केतौ पनाष्टमगने व्रणरोगमेति ९१ षष्ठे ष्वेपापयुते विलग्ने षष्ठस्थिते वाथ व्रणेऽ
कृशरीरः कर्मस्थिते नाहशालिवर्वेन्द्रे व्रणांकितः स्याच्छुभहग्विहीने ९२ लग्नेशभृगुरशु
र्षाकयुताः सहस्थिताः सौम्यनराम्भभावाः युपानरोगेन समावापविश्रेपशं पतिषष्ठेस्तुन यावद
ति ९३ लग्नेशषष्ठाधिपतिर्दिनेशयुक्तौ सम्बंवंद्रसमन्वितौ चेत् नलप्रमादं दितिसूयुक्तौ
युद्धेनवास्फोटकराशिभिर्वा ९४ पितान्यमारे यदि सौम्ययुक्तौ निर्व्यापिकः सारिसमन्वितौ
चेत् शुक्रेण भार्याविपदं वदन्ति मेदेन नीचानिलरोगमाहुः ९५ साराहकेतुर्यदि सप्तपीडे
चौरादिभिर्भीतिमुपैति जातः केंद्रत्रिकोणे यदि साहिकेतु वदन्ति नलातिगलेनरोगी ९६
षष्ठेश्वरस्थेदस्तेनयुक्तः साराविलग्ने यदि सत्रशिरो क्लिनन्यमौ सौम्यदृशाविहीनः संभूमि

३३

पुत्रो यदि लिंगरोगी ७५ कामेश्वरः शुक्रयुतो विशुष्मो कलत्रषंडत्वमदीरयंति षष्ठेशलग्नाधि
पती समेतौ केंद्रत्रिकोणे यदि विंधनं स्यात् ७६ वैरे विलग्नेरि शुभनाथदृष्टे कुजे बलाभे रिपुरोगेव
यमे हृद्बलत्रणशोषवृद्धेत्रणोरोगोरि स्मरणो कृतमाभिवारं ७७ जीवे समेते दशमेषु चंद्रे च कल
मेगद्विनि । नेकलत्रे रिनेश चंद्रौ व विराशि शुक्रौ चंद्रलग्नावा यदि शोषणं स्यात् ७८ लग्नेर
वौ भूमिसुते कलत्रे सोन्मादभाक् तत्र नरो हि जातः उन्मादवृद्धिं समुपैति लग्नेशनौ कलत्रेस
कुजे त्रिकोणे ७९ लग्नत्रिकोणे दिननाथचंद्रौ केंद्र ` ` ` ` ` ` ` ` समन्विते वा सोन्मादवृ
द्धिं समभवेज्ज्वरदानी शरासनादौ यदि जन्मलग्ने ८० केंद्रस्थितौ सौम्यनिशाकरौ वा सौम्यांशहीनौ
यमसंयुतः स्यात् केंद्रस्थितामंदनिशाकरार्कौ जडो भवेद्द्वमधूपभोक्ता ८१ क्लीवर्क्षे भालि
नवांशशुक्रे चंद्रसमंदे यदि त्रलरोगी चंद्रस्थितौ वीतद्भवनो शशुक्रे पापान्विते स्याद्यदि केंठरो
गी ८२ चंद्रे सपापे फणिनाथयुक्ते रिःफे स्थिते वै धृगतेश्च वापि उन्मादभाक् तत्र स रोगयु
क्ते जातस्तु नित्यं कलहः प्रियः स्यात् ८३ चंद्रे व्यये वा यदि वा सपेशे मंदे त्रिकोणे मस्वंध्रगे के
द्वैताद्यरोगी समभवेज्ज्वरदानी नीचारिपापांशगतास्तथैव ८४ स्वनंशु गोपापखगे गौ दृशो षा।

जापा॰
२५

३५

छिद्रेष्टरिष्फारिगतैः पनाः स्यात् शुभग्रहाणामवलोकहीनैर्वा पापो भवत्येव शुभैर्न दोषः ८५
हिबालग्नपतिर्विलग्नसहितेष्ठ्येनेष्टुक्रूरहष्टे वदेत् नीलं मातृसुतेन्द्रवैडं किरणे वक्रे सिते भूमि
जे मंदेनहिनिजेनवायदिस्वनेककंकाम्पनक्षोशके वेंद्रेशुगभनयोगहृष्टिरहितेऽक्रूरहष्टे वदेद्दि
नो ८६ पापान्विते शशिनि रंध्रसलग्नराशौ सपैर्हिते निधनेपयदि तुल्यरोगी रंध्रे वलहि
नयपापयुतेनलग्ने च सौम्यग्रहेण सहिते यदि रोगहीनः ८७ जलचरगहस्थैर्दोतन्यतोऽपयाते
जलग्रहगतखेटैर्दृष्टेनेऽक्रूरकं परिभवरिपुयाते शीतगौ भौमदृष्टे रवियुतगुललग्ने
गुणोनेरोगमेति ८८ लीणेमंदसदोदयेहिमकरे पापग्रहैरन्विते रंध्रारातिगतेऽथवाप
न क्रूरतुल्यादिरोगं वदेत् वेंद्रपापविपञ्चरान्तरगते मंदेमदष्ठानेगे जातोविद्रधिगुल्म
शोषजनितैः संतप्तदेहो भवेत् ८९ युतेनतितुल्यादयमूलमेति ऊजे विलग्नेविवलेरिना
थे लग्नेशपापेफगेणनाथ्यकेवामंदेष्टमेऽक्रूरदितकगादिनः स्यात् ९० हृत्कुलरोगस्तुपयपाते
नाविफशेणशेपापेहितेगतवलेयदिलग्ननाथे मूलामयं स्वयपनौरिपुनीचराशौ भौमसके
रविसहितेयदिपापदृष्टे ९१ जातोऽक्षिविरोपयोगानिहितो वेध्ये ष्ठवेड वले लग्नेशपापनिरी।

द्विनेपरिभवस्थानेसमेदाविते वांनिशांतिजपांडुमेतिसज्जेचंद्रेत्रिमुस्थानगे
जातः शूलविसर्पमेतिसुभक्रुस्वंद्वारगुरुकेनदा ९२ अथेद्वितेपरिविलग्नरहेवि
नाथेमानेखवाल्लनगेकुनमामिवारं लग्नाधिपेनसहितेवनिजेविलग्नेकेंद्रे
घवारिपुपतौनतुगेनथासात् ९३ जातोनिजेवदेशानेनमितेरोगेसुखेस्था
नगे मानेलग्नगतेखवामरगुरौकेंद्रेसमेदान्मजे मंदेस्नेचवलग्नगेपरिपुभेपा
पदितेशनिनगो भूतप्रेतपिशाचदर्शनवशाद्रोगेसमेतिध्रुवं ९४ चंद्रेपापनिरी
क्षितेरिपुगतेपापान्विनेवानजे जातः शुणाग्निनपिनमेतिवसुपांडुरेनथास्लेस
ति सौम्येवानकफामयंभृगुसुतेशूलानिसारेनया। मंदेगुल्मगुपेतिराहुशिखि
नैमौपेशगावरोगेवदेत् ९५ कामस्थामसयं [illegible] जनिकजेभातृभौमादिदृष्टे घ
हुसौरेगुलिकसहितेसौम्यदृग्योगहीने विच्छेपापेशशिनिरिपुगेभातृनेयपा

जा॰ या॰
३५
35

ते पापांशास्थितनुरहद्दपनो पीनसंरोगमेति ९८ मंदे कुलीरभवनोपगते मृगाक्षे चंद्रे
तलेपुररुजेसमुपैति जातः सौरेण नैधिरिपुगते रविराहुहेल्लग्नाधिपे च विबले भ
तिहीनरोगी ९० हस्वा रुजेति नरदेहभवा विकर्मसंचेद्भ्रात्मजे रविभेन परिल्लग्गे
स्यात् स्वदेहरुजेस भवेत् महाटवगेंड स्वनौहारापिपेशानियुतेनतथ्यावदंति ९१ हो
रायां लग्नाधिपाधिगतयोः पृथिवीनिमम्र पृथ्मोः पत्न्यासहैकुनपनस्यकृदतिजन्म
सूने स्याद्यौने च मेव च मसंस्थयोधौशुक्रारयोविकलदारसुखं नि जाते ९९ नवमा
यस्थतीयपीयुतानवसौम्यश्रुभानिरीक्षिताः नियमाच्छुपमापवानदारहवैकृका
त्वकरास्युसप्तमे १०० वगौत्रमातिभुमवगंगुतेरमेनेलग्रेरमानलगतेयदिवावलाभ्यो
विशापहृद्विरहस्रगेशुविपस्त्वेरेगुलग्नाधिपेववलयुनेस्रवमेनिजातः १ योजातिभंगः
स्पयोगभंगाः प्रभ्याद्दविद्वांगविहीनरेकाः योरोगभेदाः परिकीर्तितानात्स्रेस्वयोदि
स्वंवृषुवरश्रमादात ॥ १ ॥ इति श्रीनवग्रहकृपयावैद्यनाथविरचिते जातककर्मगाध्यायः ष

९

३५

अथ राजयोगाध्यायः कन्यामीनतुरङ्गमगोपरिगतैः कुम्भस्थितैः खेचरैः सेनामत्तमतङ्ग-
वाजिविपुलो राजा यशस्वी भवेत् तौलिस्थाङ्गवृषावसानदहगे जीवो नो विलग्नाधिपति गो-
वोधिपश्च भकेन्द्रगैः शुभयुग शुभः सुश्रीश्वरो जायते १ कन्यामेषधनुस्तुलामृगेन्द्रघटगे जीवो नो मही-
पालको उच्चस्थिकप्रतिभारमानलग्नगते बृहस्पतेर्दृष्टाधिपः खेटाविक्रमबंधुपुत्रमदनगाद्दो
विघ्नपमेस्थितैः शेषालग्नकलत्रनाशिसहितै राजा भवेद्धार्मिकः २ ताबेशाहोवासहिता
नभोगा जातो यशस्वी मनुजाधिपः स्यात् सौम्यास्तथो लाभगृहोपयाता पापारिपुव्योम-
गता नरेशः ३ लग्नास्मरानङ्गगृहोपयाता बलान्विता शोभनखेचरेन्द्राः कन्याकेवीन
वमाययमेष्वौत्पो भवेत्सर्वगुणाभिरामः ४ वर्गोत्तमांशोपगते विलग्ने वेदप्रवावेद्धविश्व
जखेटैः स्वावास्पदासेगगृहोपयातैर्विलोकिते मानवनायकः स्यात् ५ उच्चस्थिता गुरुस्थ
स्थितेभृगस्मतनेसर्वग्रहैर्वीक्षिते जातो राजकुलाग्रनोरिपुकुलध्वंसी बहुश्रीरतः हिताना
वनवांशमेबरववैश्याद्यैः स्वभागान्विते रेकोलग्नगतो यदिहितापतिः पवाहीगैर्विज्ञवा
नू ८ शुक्रेविनीवमपहायजर्द्धवंशसंमेलग्नेश्वरेबलयुते नृपभिवीपतिः स्यात् वेद्देतामिव

ज्यो॰षा॰
३९
38

निजभागगतेनिशाकरोशुक्रेदृष्टेनृपतिरम्यविलोकहीने ७ मीनमीनववोशके भृगुसुते
लग्नस्थितेभूपतिः सोम्येलग्नग्रहापिपिवलयुतेराजाशशिशांकेसिते लग्नस्वामिनितुंगमंदि
रगतेनीचारिभागेविना केंद्रस्थानगतेनभोगविगुतेनातोमहीपालकः ८ भाग्यषष्ठेनिजतुंग
मित्रभवनेसंपूर्णगात्रेविधौ लग्नात्सप्तमविन्नराशिगतयोः शन्यारयोर्भूपतिः चंद्रेसंपूर्णक
लान्वितेवलयुतेलग्नेविनाकेंद्रगे दृष्टेदानवमंत्रिणावगुरुणारानामहीदानकृत ९ पक
क्षिपरमोच्चगेनिसहृदाद्दृष्टेयदिक्ष्मापति सत्पुत्रोभृगुनंदनेवलयुतेलाभेषवारिस्थिते
द्विश्चोमच्चरेगुनेगगहृगोर्ष्विरोऊलीवस्थिते लग्नेसंपूर्णवलान्वितेनरपतिः सर्वत्रसूनो
भवेत १० सर्वेत्रापचयस्थिताः शुभखगाः पापाविलग्नास्थिताः मानस्थाः यदिवान्तितावि
निवयः क्रूरोमहीपालकः भानोसप्तमगेनिशाकरयुतेनंगादिवर्गेस्थिते सौम्यासौम्य
निरीक्षितेतनिवपलोराजाघवानन्नमः ११ चापाजासिंहभवनोदयगेपरांशेनामित्रेक्षितेनि
जवलान्वितराज्यकर्ता दुश्चिक्यपंचमसुतनगगारविवेद्रजीवावीर्याविनायदिऊवीरसमान्द
पालः १२ नीचेगतोजन्मनियोग्रहः स्यात्तद्राशिनाथोपितदुच्चनाथः सचेद्विलग्नाद्यदिकें

द्रवर्त्ती राजा भवेद्धार्म्मिकश्चक्रवर्त्ती १३ जीवक्षितेटद्दनवांशपतौ त्रिकोणे केंद्रेथवा चर।
गद्देयदिजन्मलग्ने तद्भावपेश्वरनवांशसमन्विते वा जातो महीपतिरतिप्रबलोथवा स्यात्
१४ मानस्थानपतौ पराभवगते पारावतांशेथवा स्वोच्चे स्वर्द्धे स्वहृद्गवांशकगते राजाधिरा
जो भवेत् लग्नेजीवगदेहृगुरेंद्रगुरौ रंध्रे सपापेग्रहे तद्राशिंशपसमन्विते यदि नरो राजापि
राजो भवेत् १५ जीवस्यव्ययगेशनौ सहजयेलाभेथवा भास्करे रिष्फे लग्नपतौ नतिर्नेर
गुराङ्वीश राजा भवेत् भाग्येशस्थानवांशयेतनयगेवधुक्षितेनवान्टपो हृष्टवांशाशितेस्मरें
द्रगुरुगणागुरुजेश्वराजप्रियः १६ भाग्येशेनानिरीदिशाशिसहनेकेंद्रक्षितेभूभुजा सल्पवंस
मुपतिर्जातमनुजोलग्नक्षितेवाकनौ केंद्रेवापटिकोणगेरविसहिने मूलत्रिकोणस्थगे ला
भेशेनानिरीक्षितेबलयुतेभूपालतुल्योभवेत् १७ लग्नेशीतकरेगुरौ सहावगतेकर्मक्षिते
भार्गवे नेगस्वर्द्धगतेदिवाकरसुतेराजाथवा तत्समः सुग्नोपानविलग्नवित्तसहजव्या
पारेगदृष्टवा सौम्यव्योमचरेशुभूपतिसमो राजाधिराजप्रियः १८ मेहेवोत्तमवर्गकेबलयु
तेनीचांशवर्ज्जेगुरौ भानोशोभनमुष्टिमागसहिते राजप्रियस्तत्समः राहोकर्म्मणिलाभ।

२

जाय

१२

37

गेहविहीनेभाग्याधिपेनेक्षिते लग्नेशेयदिनीचोपिवर्गोत्तमेस्तुस्वस्थानगोभवेत् १९ नीचे
गतानिदिविवतन्वंदेहेंद्राः षष्ठाष्टकेशोभनभागयुक्ताः स्वतेगभांशेपशासमानितावापरापति
धार्मिकचक्रवर्ती २० लग्नात्क्रमेणशुभाधिपेशुभग्रहाश्चापायमेस्थे मानाराप्सरस्यसभा
गयोविमहितावयोग्मराशिषितौ यमेमेदलगकेंद्रगोधनपतेःसंवेपितोवेदनी जातो
यानयकारितेदितितुलोवद्वृषेयानाधिपः २१ षड्मग्रहेष्वुच्चगदृष्टिस्थितेषुराजाधिराजोवि
लभूपतिःस्यात् उच्चंगतैःपंचभिःसिंहेवेघेलग्नस्थितेसर्वजनावनीशः २२ कुंभोदयस्थेरवि
नेवक्तभिःस्वोच्चगतैःसर्वमहीपतिःस्यात् मेषोदयस्थेयदिचेंद्रपुत्रेस्वोच्चंगतेदेवगुरौनृपाल
२३ चंद्रोवृषोदयगतेयदिषड्भिरन्यैर्दृष्टोनिवाल्यवयसिक्षितिनायकःस्यात् स्वोगस्थितेकाव्य
वरेनिजाभित्रपातेरच्चैःसमेनितनपालसमानभाग्यं २४ वर्गोत्तमेवायदिभूमिपुत्रेशोस्वेउ
देवेंद्रगुरुर्नृपालः कर्मस्थितेशोभनदृष्टियुक्तेसंपूर्णगात्रेशशिनिक्षितीशः २५ गुरुस्थ
तितभुवनवेंद्रचापगेचेंद्रसूनौ यदितनुगतदृष्टपातेभूमिजेकन्यकायां मृगगुरवभवनसंस्थेभा
नुपुत्रेनृपःस्यात् प्रतिशयबलयुक्तःसर्वभूपालमुख्यः २६ कन्यावसानतुगवापमृगान

नस्थैः सौम्यैर्भौमगुरुभानुसुतैर्नृपालः मीनोदयेशशिसुरेज्यसितैर्बलाढ्यैः सोच्चेऽजेरवि
सुतेघटगेनरेशः २२ भृगोदयस्थेयदिभूमिजेवजूकेवृषगेचंद्रमसिक्षितीशः पराजयपूषा
मखवेघमानामृगाननंभोपगतानरेशाः २६ लग्नाधिपेनरयुतेयदिपूर्णचंद्रेशुक्रेणदेवगु
रुदृष्टियुतेनराजा वर्गोत्तमांशसहितागुरुशुक्रभौमाः पापानकेंद्रभुवनोपगतानरे
शः २५ शीर्षोदयेषुनिखिलशुभवेशुभेंद्वे सौम्यग्रहैर्लग्नयुतेकटके महीपः लग्नाधिपेन
बलगेदशमस्थितेवालग्ने सुधाकरयुतेपृथिवीपतिःस्यात् ३० पापार्हंगनवान्सहस्र
किरणस्तुंगेवनाराधिपो लग्नेभानुसुतेत्तिवीर्यसहिते सोच्चेवभूनंदनः यद्येवंभवति
हितेरथिपतिः संत्यक्तशौर्यंभयात् हस्त्यश्वनमेतितस्यरिपुवाटस्यायुतायाश्रिता ३१
उपचयगृहसंस्थोजन्मपोयस्यचंद्रात् शुभग्रहसमस्थांशेकेंद्रयातास्तुसौम्याः सकलव
लविशुन्नायेवपापाभिधानाः सभवतिनरनाथः शक्रतुल्यावलेन ३२ उच्चाभिलाषी
सविनात्रिकोणे स्वदेशगोजन्मनितस्यजेतोः सप्तालिमृगेवीवकुरुत्वपूर्णेवृहस्पतिः क
केटगोपगश्चेत् ३३ स्वस्थात्रिकोणेरविरुच्चगोपिवासराशिसंस्थारविशुक्रसोमजाः ३४

१

जा॰ पा॰
२८
३०

तीयषष्ठाष्टमगानिशाकरात ऊर्ध्वंनिगोपालमिवदन्तीश्वरं २४ रविशशिबुधशुक्रैर्व्योम्नि
मित्रांशकस्थैर्नवरिपुभवनांशैर्नोग्रदृष्टेर्ननीचैः सभवतिनरमुख्योभूपतिःस्वान्वयाग्रे
गजमदजलसेकैःसिच्यतेयस्यवेश्मः २५ तमासुतस्थोऽम्बुसुपाश्रितोवलीरवीन्दुवाचस्पति
भिर्निरीक्षितः भवेन्नरेन्द्रोपरिक्रान्तिनस्त्रहस्तासमस्तभूपालविवन्दितक्रमः २६ बुधोदयेस
प्तमगेहसंस्थितेचन्द्रेकुलीरेसुरवेराशिगेमले विपङ्कजेभार्गवनेन्द्रनेरदेहेसमुगास्तिपृथ्वी
पतिस्तुग्णतमः २८ बुधोदयेसप्तमगेहसंस्थितेचन्द्रेकुलीरेसुरवेराशिगेमले विपङ्कजेभा
र्गवनेन्द्रनेरदेहेसमुगास्तिपृथ्वीमगदोनिराकुलः ३० प्रधानवलसंयुक्तःसंपूर्णःशशाला
ञ्छनः एकोपिकुरुतेजातेनराधिपमरिन्दमं ३१ देवमन्त्रीकुटुम्बस्थोभार्गवेणसमन्वितः
करोतिवसुधानाथंनिश्चिन्तारातिमण्डलं ३२ लग्नेस्थितैर्वृषनिमिषकर्मगेहद्विराशिगैर्भा
गेश्वलाभगेजातविपुञ्जीवोमहीपतिः ३३ रविलग्नकर्मःसौम्यःस्वसोमूलत्रिकोणगः स
र्वेविपापिकोराजानैतरेषांविवर्जितं ३४ शुक्रेणाश्वसुवाशिस्थोसेदंहृद्दपदमास्थितौ ऊर्ध्वो
दयेवसंजातोयदिराजानसंशयः ३५ दिवाकरोदयेसिंहेगुरुकांशकविवर्जिते कन्यागतेबुधे

जातोनीचोपिपृथिवीपतिः ४३ मानप्रेत्योदयस्थौवामेदावनिसूनोयदि पूर्णेंदौगुरुराशि
स्थेजातोराजाभविष्यति ४४ बलेविलग्नाधिपतिश्चकेंद्रेभूपालयोगेकुरुतेनराणां तस्मि
न्नष्टमेपतितेनीचवंशेजातोपिराज्ञान्नृपवंदितोवा ४५ जन्माधिपःस्वोच्चगतेदमृगांकेपश्यत
वश्यंयदिस्मृमिपालः राज्ञाहिसेनानरगादिसैन्यैर्जितारिकोटिर्नगनिप्रजानः ४६ लग्ने
विहायकेंद्रस्थेचंद्रेपूर्णेकलान्विते गुरुभार्गवसंदृष्टेजातोराजाभवेन्नरः ४७ लग्नेशोकेंद्र
भावस्थेनीचमूढारिभैर्विना नान्यग्रहयुतेराज्ञासार्वभौमोभविष्यति ४८ गुरुःचंद्रदिवा
नाथाःस्वतविक्रमधर्मगाः जातोयदिमहीपालाःकुबेरसमवित्तवान् ४९ चापोदयस्थेव
लिनप्रभाकरेमहीसुतेकर्मगतेसशीतगौ उपान्त्यगेवाभृगुजेक्षयस्थितेस्वरेंद्रतुल्योन्दप
तिःप्रजायते ५० विक्रमायारिगाःपापाजन्मपःशुभवीक्षितः राजाभवतितेजस्वीसमस्त
जनवंदितः ५१ मृगोदयस्थेवलिनंदमासुतेशशांकेनपस्थानगतेथवान्यगे दिवाकरेसप्तम
गेसशीतगौमहीपतिःस्याद्वलमानसोभवेत् ५२ लाभेस्थितेवावदशमेमंदस्युंद्रसमोयदि जा
तोन्यकुलेराजातस्मोवाधनीभवेत् ५३ जातस्थोपचयस्थितेपनयेतोचंद्रेनपस्थानगे

जा.पा. २५ 39

केंद्रस्थाः शुभवर्गगा यदि शुभा वीर्यान्विता भूपतिः जीवे स्वोच्चभसंस्थितो बलयुतः कोणस्थितो
लग्नपः शन्यावेक्षणवर्जितो यदि नरो जातोऽवनीशो भवेत् ५४ दिवाकरे मीनगृहोपयाते कु
लीरलग्ने शशिनि द्वितीशः शुरान्निवीक्ष्यप्रदृष्टे शिशुः क्ष्माभूपालयोगे न हि संशयो वै ५५ जन
यतिन्दपमेकोपगुरुवर्गो मित्रदृष्टः प्रश्नरगुणसमेते मित्रयोगादिसिद्धे विवल्लवसखवभूफा
वापितावेषनामा वपदुमितसमेताः शत्रुनिस्थूलंगेषु ५६ होराया पत्रमीननवलामेषमू
गकुंभोदयेशनैः वावीगोऽन्यपतिर्विद्धानुनग्रामाग्रणीर्भवेत् ५७ स्वोच्चत्रिकोणस्वसुहृद्गृह
तुलीववदृष्टार्कगैः शुभसंयुगेपातोदितलपातलानिष्फले ५८ पंचमहापुरुषयोगाः मूल
त्रिकोणनिजतुंगगृहोपयाता भौमज्ञजीवसितभानुसुता बलिष्ठाः केंद्रस्थिता यदि तदा रु
चकभद्रहंसमालव्यशशाख्ययोगकरा भवंति ५९ जातः श्रीरुचके बलान्वितवपुः श्री
कीर्तिशीलान्वितः शास्त्री मंत्रजपाभिचारकुशलो राजाथवा तत्समः लावण्यारुणकां
तिकोमलतनुस्त्यागी जितारिर्धनी सप्तत्यब्दमितायुषा सह सदा वीरो सेनानीरेगाधिपः ६० यमै
शालाभेशायने शुराणामेकोऽपि पीनस्तुंगे केंद्रवर्ती स्वपंचवलाभाधिपतिग्रहस्थे वंदेसमान्ना

ज्यपतित्वमेति ९१ पूर्णेंदुलग्नस्थितिमानवो गजगतिः पीनोरुवक्षस्थलो लंबापीनसुवृत्तबा
हुयुगलेस्तनमुल्यमानोच्छ्रयः मानैर्वंधुजनोपकारनिपुणः श्रीभद्रयोगोद्भवो राजाप्रीति
मितापुरोति विपुलप्रज्ञायशोवित्तवान् ९२ रक्तास्योन्नतनासिकः सुचरणो हंसस्वरः श्ले
ष्मको गौरांगः सुकुमारदारसहितः कंदर्पतुल्यः सुखी शास्त्रज्ञानपरायणो ति निपुणः
श्रीहंसयोगे गुणी जातोशीतिकमापुरेति सयुगं साधुक्रियाचारवान् ९३ ह्रीविपुलललि
तोगसेपिनयनः सौंदर्यशाली गुणी तेजस्वी सुतदारवाहनधनी शास्त्रार्थवित्पंडितः उन्मा
दप्रभुशक्तिमेरवनत्वरस्यागीपवस्त्रीरतः सप्तत्यब्दमुपैति सप्तसहितं मालव्ययोगोद्भवः ९४
भूपोवासविविवोवज्रावलरतः सेनापतिः क्रूरधीः पानवाद्यविनोदयंत्रनपरो दातामरोषेहण :
तेजस्वी निजमातृभक्तिनिरतः सूरो सितांगः सुखी जातः सप्ततिराष्टुरेति शशकेज्ञावाक्रि
याशीलवान् ९५ गर्गहोरायां यस्य योगस्य यः कर्ता वलवान् जितदृक्पुनः सृपियोगा
दियोगेषु स्वदशायां फलप्रदः ९६ भौमकस्य योगाः भानोरग्रेगतेनोतुपः शशिसुतनाह्ला
भक्षितसूक्ष्माः वेद्रांकोणगतः शुक्रदगुरुर्योगस्तदाभास्करः सूतोभास्करयोगजः प्र

जा॰पा॰
४
५०

समः शास्त्रार्थविद्रूपवान् गांधर्वश्रुतिविज्ञवान् गणितविद्धीरः समर्थो भवेत् ८७ चंद्रादि
क्रमगः कुजो वनितासुतादस्तेशालिः सुयंजा दक्षैस्तैस्तगुरुः सितान्मदनगो जीवो यदीद्राहुगः
ख्यातस्सिंद्रभवाः सुशीलगुणवान् भूपाश्चवानस्समो वाग्मी विज्ञविचित्रभूषणयशो भूपत्र
तापान्वितः ८८ शुक्रात्कोणगतो गुरुः स्वगृहगः पुत्रेशशशी शीतगोः केंद्रस्थानसमाश्रि
तो दिनकरो योगो महन्मंतकः वाग्मी वाग्मिभवो विशालहृदयः स्थूलोदरः शास्त्रवित् सेप
त्रः त्रियविजये पुरुशालो राज्याध्यवानस्समः ८९ लग्नेशात्गुरुकेंद्रगो हिमकरस्तद्वादशे हि विज्ञ
गः सौम्यस्थानगतो च भानुरुपरि यो योगो वुधः कीर्तितः राजा श्री वुधयोगजो ऽतुलवलप्र
ख्यातनामा विद्वः शास्त्रज्ञानकरक्रियास्तवमनोधीमान् शत्रुर्भवेत् ९० धर्मेशलाभेशपते।
श्वराणामेकोपि शीतद्युतिकेंद्रवर्ती स्वपंचलाभाधिपतिर्गुरुश्चेद्वदेत्साम्राज्यपतिं विभावि ९१
केमद्रुमयोगः लग्नस्थिते हिमकरे यदि वाम दक्षे केमद्रुमो भवति जीवदृशा विहीने ग्रस्य
ल्पविंडसहिता यदि वा वरेंद्रा केमद्रुयोगफलदा विवलाश्च सर्वे ९१ द्वितीयाद्वादशे पापाश्चंद्रस्ये
विवरसंयुते शीतांशोः स्वनफा योगस्तनवफानामकीर्तितः ९२ योगाधुरधराख्यास्याहिता

सर्वेत्रभास्करे पतयोगत्रयाभावेकेमद्रुमफलंवदेत् ७४ केंद्रेचभानोर्यदिनीचहीनपापो
पृक्तेयातिदरिद्रयोगे लग्नोडुलग्नाधिपतेनिशापौपापौविलितेपापयुतेतथास्तात् ७५
विपुत्रदारादिसहृत्पीडितैर्दापापेदितेवाशुदरिद्रमेति लग्नाश्मनषेंद्रग्रहेसपापेनिशाक
राशुपतिनष्टदेति ७६ केंद्रेपराजितशुभग्रहदृष्टियुक्तेराहुर्ह्यापिपोडितनतनोनुदरिद्रएव नी
चापिवोलगायुतेरिपुराशिगोवगौ केंद्रेनलापगतेनतथावदेति ७७ केंद्रेवापदिकोणगेहि
मकरीनीचारिवर्गस्थिते केंद्रादंत्यसपत्नरंध्रगृहगेनीवेदरिद्रोभवेत् पापांशेरिपुवीक्षितेव
गदृष्टे केंद्रेवांशेशएवा जातोयातिदरिद्रयोगमतुलंदेवैस्फुटंवर्जिते ७८ प्रमोनद्दृष्टोशा
निशानवेज्मोनीचारिपापग्रहवर्गयातो पक्षदिगोवापदिराजवंशेजातोपिकेमद्रुमयोग
मेति ७९ केंद्रेपापयुतेनपापभवनेपापांशकेवानिशि त्रोमेशेनविरीक्षितेगतबलेके
मद्रुयोगोभवेत् भाग्यस्थानपवीक्षितेतेखलयुतेनीचांशकेजेतथा केंद्रेनीचयुतेनिशि
नयतनोजातस्यकेमद्रुमः ८० केमद्रुमयोगापवादः निशाकरेकेंद्रगतेमृगोवाज्ञी
वेक्षितेनैवदरिद्रयोगः शुभान्वितेवाशुभमध्यगेवाजीवेक्षितेनैवदरिद्रयोगः ८१ केंद्रे

जाता·
४१
६१

तिमित्रनिजतुंगगृहोथवाकेन्द्रेजीवेक्षितेयदिदृष्टोद्भवनपविहीनः पूर्णेनतौशुभयुतेदिवि
तुंगयातेजीवेक्षितेहिमकरेनभवेद्दरिद्रः ८२ योगेकेमद्रुमेप्राप्तेयस्मिन्कस्मिंश्चजातके रा
जयोगाविनश्यन्तिहरिंदृष्ट्वायथाद्विपाः ८३ होरायां हिमांके स्वनभाः नफादुरुधराःसोम्या
भयवैशिरैरिहैः शीलोशोःकश्चितोनयानवलिभिःकेमद्रुमोन्येरपि वेद्दे शीलकरेयवाग्रह
युतेकेमद्रुमोनेष्यते केचिन्केंद्रनवांशकेषुवदन्त्युक्तिःप्रसिद्धानते ८४ स्वयमधिगतवि
त्तःपार्थिवस्तत्समोवा भवतिहिसुनफायांधीधनख्यातिमांश्च प्रभुरपदशरीरःशीलवा
न्ख्यातकीर्त्तिः विषमसमावसवेशोनिर्दिष्टंसुनफायां ८५ उत्पन्नभोगसुखभाकधनवाहनाढ्य
स्त्यागान्वितोदुरुधराप्रभवःसुभृत्यः केमद्रुमेमलिनदुःखितनीचवृत्तिःप्रेष्याःखला
श्चनृपतेरपिवंशजाताः ८६ अनफास्थितस्तनफायोगः जातश्चनृपतिस्संद्राहिंसोऽडंभःस
धीरधीः धनविक्रमवान्कापीचेद्राद्विनगतेकुजे ८७ वेदशास्त्रकलानेपुणःशल्लःस्वशरीरवा
न् मनस्वीहितवाक्प्रभीचेद्राद्वितगतेबुधे ८८ सर्वविद्याधिकःश्रीमानूर्ध्वेदेवीन्द्रपवल्ल
भः राजतुल्यायशस्वीवाचेंद्राद्वितगतेगुरौ ८९ विक्रमस्त्रीधनक्षेत्रकर्मवान्सहर्षवक्कं

चतुष्पदाढ्यो राजश्रीमिलितेर्द्वादशंकुंडबगे ९१ पुरग्रामप्रसिद्धाशेषैः सुखितोधनवान्सुधीः
निपुणः सर्वकार्येषु द्वादशस्थे गते शनौ ९२ जनातिप्रियस्सुतानधायोगः मानीवरणोत्सः
कः क्रोधीपुष्टस्त्रीरतजनप्रभुः धीरः सज्जनलोभी स्याद्द्वादशस्थगतेकुजे गांधर्वलेखपठ
वाककविर्विज्ञानस्वदेहवान् यशस्वीराजपूज्यः स्याद्द्वादशस्थगतेबुधे ९३ राजपूज्योतिमे
धावीगंभीर्यगुणसन्नवान् सुखिस्थानधनाढ्यः स्याद्द्वादशस्थगते गुरौ ९४ युवतिजन
केदत्तः पश्वादिधनवान्सुधीः धनधान्यादिकस्थे द्वादशस्थानगते भृगौ ९५ विस्तीर्णवा
हुगुणवान्तेनाथपश्वादिविन्नवान् गृहीतवाक्योडःस्त्रीकस्थे द्वादशस्थगते शनौ ९६ पुत्रधरा
योगः प्रसन्नवादीगुणवान्निपुणोतिशठोगुणी लब्धोहृष्टासतीसक्तस्थेद्दसौम्यार्कमध्य
गे ९७ सत्कर्मविभवोहृष्टोयशस्वीरिपुपीडितः स्वगेहसुखकस्थेदेमध्यगे कुजजीवयोः

९८

व्यायामीसुभगः क्रूरोहृष्टासक्तामवित्तभूः भयार्तशीलः धीमांश्च शोभमध्यगे कुजबुधक
योः ९८ धर्मात्मायशस्विविद्वाग्मी सत्कविः सज्जनादिमाः यशस्वीवनिताशमध्यगे
बुधजीवयोः ९ स्नानगानवराः कान्तः प्रियवाकसुभगः सुधीः पुत्रधकृतिकस्थेदमध्यगेबु

यशुक्रयोः २ देशाद्देशंगतनामृन्यो नातिविद्यधनान्वितः स्वांशेपुजन्मवेद्वेषी यद्रमेदतम
ध्यगे ३ नृपतल्पकरः श्रीमान्नोपात्तविक्रमान्वितः ख्यातोद्युमतिशंद्देमध्यगेऽतरु
शुक्रयोः ४ सर्वविनयविज्ञानविद्याद्रूपगुणान्वितः धनीशुभान्तिकस्वंशेद्देमध्यगेशनि
जीवयोः ५ बृहद्वावाव्ज्ञलाभ्यासुनिपुणः स्त्रीजनप्रियः धनीनृपप्रियस्वंशेद्रेसितादित्यस
तोत्तरे ६ सोत्सुस्तमित्रभवनोपगतेषुसर्वेषुशोभनाज्ञाताममुक्तोनिधनेषदङ्के स्वांशेषुवा
निजसहृत्सुहृन्मंगुनेषुप्राहुरुत्तमैवफलमेतिपराशराद्याः १ चंद्रः सराहुर्यदिवासकेतुर्गु
ह्वादहितोयदिविषयातिः नीचान्यगोवायदियोगकर्ताजातस्यमिश्रंफलमाहुरार्याः २
सप्ताष्टमगतैश्चंद्रान्तस्वरमजपुरोहितैः केंद्रादन्यगतोलग्नाद्योगः शाकटसंज्ञिकः ३ अ
पिराजकुलेजातोनिःस्वः शाकटयोगजः क्लेशायासवशान्नित्यंमनस्तोऽन्यपतिप्रियः ४ अ
धमाधिकानातदियोगः सधाधिकानात्मुखराः ख्याबानिनीचगतास्त्रमवर्णयातः सगोपुरो
प्रोययदिगोधनानिसिंहासनस्थः कुरुतेविभूतिः ११ करोतिपापावनभागपुत्रोविचायपश्चा
त्तोविपुलेनराशी महेन्द्रलोकाबहुयानसेनाभिरामवेनस्थायदिभूपतिर्वे १२ अपमांदियो

गः शुभमसमवरिष्ठान्यकेकेंद्रादिसंस्थे पापोनिविनषविन्नहानपीनैशुणानि ग्रहविनि
शिावचंद्रेस्याधिमित्रांशुकेवा स्वगुरुसितदृष्टेविन्नवान्स्यात्सदैव १५ चंद्राधियोगः सौ
म्येः स्मरारिनिधनेष्वधियोगइंदोस्तस्मिन्नवम्नृपसचिवविविनिपालजन्म संपन्निसौख्यविभा
वाहनशत्रुवस्तुदीर्घायुषोविगतरोगभयाश्चजाताः १६ लग्नाधिः लग्नादौद्यूनषष्ठाष्टम
स्थैः शुभैर्नपापग्रहयोगदृष्टैः लग्नाधियोगोभवतिप्रसिद्धः पापैस्तदवस्थानेविवर्जितैस्तु १ ५
लग्नाधियोगेबहुशास्त्रकर्त्ता विप्राविनीतस्तुबलाधिकारी स्वामेस्वनिष्ठापटिकोमहात्मा
लोकेयशोविन्नगुणान्वितः स्यात् १८ राजकेसरीयोगः केंद्रस्थितेदेवगुरौमृगांकाद्योग
स्तदाहुर्गजकेसरीति दृष्टः सितार्येदुसुतैः शशांके नीचास्तहीनैर्गजकेसरीस्यात् १० गज
केसरसंजातस्तेजस्वीधनधान्यवान् मेधावीगुणसंपन्नोराजप्रियकरोभवेत् ११ अमलायो
गः यस्यजन्मसमयेप्रशिलग्नात्सद्ग्रहोयदिवकर्मणिसंस्थः तस्यकीर्त्तिरमलाभुविनि
ष्टेदायुषोत्तमविनाशनसंपत् १२ लग्नाच्चंद्रलग्नाद्दशमेशुभसंयुते योगोयममलाः
नामकीर्त्तिराचंद्रतारकी १० राजपूज्योमहाभोगीदातावंधुजनप्रियः परोपकारीगुणवा

नृपसमलाभयोगसंभवः २१ वेसीयोगादि यायपनयुनरवि वैवासिवेसीति निरुग उभयचरिकयो
गस्त्रिभयस्थानसंज्ञाः निजगृहदृक्कारणस्थानयानेश्वजाता बहुधनसुखयुक्ता राजतुल्या
भवंति २२ मानः सुशीलः शुभवेसियोगी वाग्मी हि निर्वीनभयोऽजितारिः पापग्रहेड
सूनवातुरक्ताः पापात्मको विन्नसुखो विहीनः २३ वेसौ शुभग्रहयुते निपुणः प्रदाता वि
द्याविनोदसुखविन्नयशोबलाढ्यः पापान्विते च रिपुदेशिगतो ऽतिमूर्खः कामातुरोव
रुहितविहीनाननस्यात् २४ सौम्यान्वितो भव वरी प्रभवान् वदान्यस्तुल्यो विनसुखशीलद
यानुरक्ताः पापान्वितो भव वरी यदि पापकृन्या रोगाभिभूतपरकर्मरतो दरिद्रः २५ ग्रहा
शुभयोगादि शुभाशुभाख्यौ यदि जन्मलग्ने शुभाशुभाख्यौ भवतस्तदानीं पापस्वगैः पा
पशुभैर्विलग्नात् पापाख्यसौम्यग्रहकर्तरीव २६ शुभयोगभवो वाग्मी रूपशीलगुणान्वि
ताः पापयोगोद्भवः कामी पापकर्म्मा परार्थभुक् २७ शुभकर्त्तरिसंजातस्तेजोवित्तबलाधि
कः पापकर्त्तरिको पापी भिक्षाशी मलिनो भवेत् २८ पर्वतयोगः सौम्येषु केन्द्रगृहेष्वशुभस
त्वरंध्रेषु हि बाशुभयुतेषु यदि व्ययेऽस्तात् लग्नानयौ यदि परस्परकेंद्रयातौ मित्रेक्षितौ भव

त्रिपर्वतनामयोगः २९ भाग्यान्वितः पर्वतयोगजातो विद्याविनोदाभिरतः प्रदाता का
मीपरस्त्रीजनकेलिलोलस्तेजोयशस्वी पुरनायकः स्यात् ३० काहलयोगः अन्योन्यकें
द्रगृहगौ गुरुबन्धुनाथौ लग्नाधिपे बलयुते यदि काहलः स्यात् कर्मेश्वरेण सहिते त्ववि
लोकितेन वा स्वोच्चस्वकेन्द्रभवयुतौ यदि नाहलः स्यात् ३१ ओजस्वी साहसी मूर्खश्चमूनाथेन
बलैर्युतः यत्किंचिद्ग्राममनाथस्तु जातः स्यात्काहलेनरः ३२ मालिकायोगः लग्नादिसप्त
ग्रहगा यदि सप्तखेटा जातो महीपतिरनेकगजाश्वनाथः वित्तादिगा नियतिपतिः पितृभक्ति
युक्तो धीरोऽग्रणीर्गुणगणैः प्रबलश्चक्रवर्त्ती ३३ जातो यदा विक्रममालिकायां भूपः सशूरोगपतिक
स्त्वरोगी सुखाढिकश्चेद्गृहदेशभाग्यभोगी महानाटपरो महीपः ३४ सुखालयादिमालि
कानृपतिपंचास्यवाकीर्तिमान् जातः षष्ठादहात् दविडस्तु खखाञ्छोदरिद्रो भवेन्न का
मादिगृहमालिकाः यदि बहुस्त्रीवल्लभो भूपति दीर्घायुर्धनवर्जितो नरवरः स्त्रीवर्जितो स्या
द्धुमान् ३५ धर्मादिग्रहमालिकागणनिधिर्यज्वानघस्तीर्विभुः कर्मादायगृहेऽपि धर्मिकर्म
निरतः संपूजितः सज्जनैः लाभाद्राजवरोगणगणामाणिपतिः सर्वक्रियासाहसिको जातोरि

धकृद्दाता बहुव्ययकरः सर्वत्र पूज्यो भवेत् ४६ चामरयोगः लग्नेश्वरे केंद्रगते स्वतुंगे जीवेक्षि-
ते चामरनामयोगः सौम्यद्वये लग्नगते कलत्रे नवास्पदे वाथ हि चामरः स्यात् ४७ योगीजातः
श्रीमान् राजपूज्यो विद्वान् वाग्मी पंडितो वा महीपः सर्वैतः साक्षिदर्शी शास्त्राधिकारी जीवेद्वर्षं स-
प्ततिं वत्सराणां ४८ शंखयोगः सुतेशान्यकेंद्रस्थ गौ सुतशत्रुनाथौ लग्नाधिपे बलयुते यदि
शंखयोगः लग्नाधिपे च गगनाधिपतौ चरस्थे भाग्याधिपे बलयुते न्यथा वदंति ४९ शंखे जा-
तो भोगशीलो दयालुः स्त्रीपुत्रार्थं देव वानुगुणकर्मा शास्त्रज्ञता नाचारसाधुक्रियावान् जीवे-
द्वर्षं वत्सराणामशीतिं ५० भेरीयोगः खांत्योदयास्तभवनेषु खिलखेचरेषु कर्माधिपे बल-
युते यदि भेरियोगः केंद्रगतौ सुरगुरौ सितलग्ननाथौ भाग्येश्वरे बलयुते न च ... ५१
दीर्घायुषो विगतरोगभयाः नरेंद्राः बहुधनभूमिसुतकलत्रयुताः प्रसिद्धाः आचारभूमिसुखवंशै-
श्च महानुभावा भेरीप्रजाता मनुजाः निपुणाः कुलीनाः ५२ मृदंगयोगः उच्चग्रहांशाकप-
तौ यदि केंद्रकोणे तुंगे स्वकीयभवनोपगते बलाढ्ये लग्नाधिपे बलयुते मृदंगयोगः क-
लाप्रगण्यः नृपतुल्ययशाः प्रदः स्यात् ५३ श्रीनाथयोगः कामेश्वरे कर्मगते स्वतुंगे कर्माधि-

येभाग्यपसंयुतेच श्रीनाथयोगः शुभदस्तदानीं जातो नरः शक्रसमो नृपालः ५४ शारद
योगः योगः शारदसंज्ञकः स्याल्लग्नगते कर्माधिपे चंद्रजे केंद्रस्थे दिननायके निजगृहप्राप्ते
तिवीर्यान्विते चंद्रात्कोणगते सुरेंद्रगुरौ सौम्यत्रिकोणे कुजे लाभे वा यदि देवमंत्रिणि
युपः ब्रह्मावदातसंज्ञकाः ५५ स्त्रीपुत्रबंधुसुखवद्रूपगुणानुरक्ताभूपप्रियात्रहमहीसुरदेवभ
क्ताः विद्याविनोदरतिशीलतपोबलाढ्याज्ञानात्सवधर्मनिरताश्च विशारदाख्ये ५५ मत्स्य
योगः लग्नधर्मगतेपापेपंचमेसदसद्युते बंधुस्थेगतेपापेयोगोयंमत्स्यसंज्ञकः ५६ का
लज्ञः करुणामिश्रगुणधीबलरूपवान् यशोविद्याधनस्थायी मत्स्ययोगे समुद्भवः ५७ कू
र्मयोगः कलत्रपुत्रारिगृहेषु सौम्याः स्वतुंगमित्रांशशिकराशियाताः तृतीयलाभोदय
गास्तुसौम्यामित्रोच्चसंस्थाद्यदि कूर्मयोगः ५८ विख्यातकीर्तिर्भुविराजभोगी धर्माधिक
सत्वगुणप्रधानः धीरः सुखीवाग्गुपकारकर्त्ता कूर्मोद्भवोमानवनायकोवा ५९ लक्ष्मीयो
गः भाग्येशोधनभावस्थेधनेशोभाग्यराशिगे लग्नेशे केंद्रकोणस्थे लक्ष्मीयोग इतीरितः ६०
वेदार्थशास्त्रनिखिलागमतत्त्वयुक्तिबुद्धिप्रतापबलवीर्यसुखाप्तरक्ताः निर्मत्सराःसुतनिजवी

जा.पा. र्यमहानुभावाः स्वैद्रमतेर्मनिपुरुषाः कृपालाः कृतज्ञाः ५१ लक्ष्मीयोगः केंद्रमूलत्रिको
७५ णोच्चभागेशोपरमोच्चगे लग्नाधिपेबलाढ्ये च लक्ष्मीयोग इतीरितः ५२ गुणाभिरामो व
75 हुदेशनाथो विद्यामहाकीर्त्तिरनंगरूपः दिगंतविश्रांतयशा नृपालश्च यो राजाधिराजो बहुदार
पुत्राः ५३ कुसुमयोगः स्थिरलग्ने भृगौ केंद्रे त्रिकोणेंदौ शुभेतरे मानस्थानगते सौरे योगो
यं कुसुमो भवेत् ५४ दाता महीमंडलनाथवंद्यो भोगी महावंशजराजमुख्यः लोके महा
कीर्त्तिगुणाश्रितानामधीनाथो नरः कुसुमोद्भवः स्यात् ५५ पारिजातयोगः विलग्ननाथस्थि
तराशिनाथस्थानेश्वरांशे यान्तदेशनाथः केंद्रत्रिकोणोपगतो यदि स्यात् स्वतुंगगो वा यदि
पारिजातः ५६ मध्यांतसौख्यः क्षितिपालवंद्यो युद्धप्रियो वारणवाजियुक्तः स्वकर्मधर्मा
भिरतो दयालुर्योगेन्द्रपास्या यदि पारिजातः ५७ कलानिधियोगः द्वितीये पंचमे जीवे बु
धशुक्रयुतेक्षिते क्षेत्रे तयोर्वा संप्राप्ते योगः स्यात् स कलानिधिः ५८ कामी कलानिधिभवाः
स्तुतगुणाभिरामः संस्तूयमानश्चरणो नरपालसंघैः सेनातुरंगमदवारणशंखभेरीवा
द्यान्वितो विगतरोगरिभयारिसंघः ५९ अंशावतारयोगः केंद्रगामिनि देवेज्ये सोच्चे केंद्रगा ७५

नैकैज्ये धरलग्नेयदाजन्मयोगोयमब्जनारजः ९० पुण्यश्लोककीर्त्तिधारीकलाज्ञःका
मासक्तः कालकर्त्ताजितात्मा वेदान्तज्ञोवेदशास्त्राधिकारी ज्ञातोराजाश्रीपतेर्यावनाये ९१
हरिहरब्रह्मयोगः वित्तेशगेऽहरिःफरंध्रभवनप्राप्ताश्चसौम्यग्रहाः कामेशगास्तुखभाग्ये
प्रगेहगाजीवार्कचंद्रात्मजाः देहेशगाद्धिबुमानभवगाः सूर्य्यास्फुजिद्भूमिजाः धोक
स्मलाध्युराणैर्हरिहरब्रह्माख्ययोगाद्भवे ९२ निखिलनिगमविद्यापारगःसत्यवादी सक
लसुखसमेतश्चारुवाक्कामशीलः जितरिपुकुलसंघः सर्वजीवोपकारी हरिहरवि
रिंचियोगीसंभवःपुण्यकर्म्मा ९३ नामसायोगाः यूपेषुशक्तिस्वर्दण्डगदासमुद्रचक्रार्द्ध
चंद्रशाकटांबुजपद्मयोगाः नौकूटवज्रहलकार्मुककूटवापीशृंगाटकाश्चविविधाकृति
विंशतिसंख्याः ९४ रज्जुर्नलश्चमुसलाश्चनयाश्रयाख्याः स्रक्भोगिनौतद्दलयोगभवौ
भवेतां वेण्यादयस्तुकथितावरदामपाशकेदारशूलयुगगोलकसप्तसंख्याः ९५ हेरा
यौ रज्जुर्मुसलनलश्चराद्यैः सत्यसंख्याश्रयजातैर्केन्द्रगाद्यैर्न केंद्रैःसदसद्युतैर्दलाख्यौस
कसर्पौकथितौपराशरेण ९६ योगाव्रजेत्याश्रयजासमस्तं यवाब्जवज्राण्डजगोलका

जाता· ५८

46

द्वे केन्द्रोपगमप्रोक्तफलौ दलाख्यावाहिरिति प्रायशः पृथक्फलौ तौ ९० आसन्नकेन्द्रद्वयगौ
गदाख्यस्त्वन्नसंगे शुभशकटे विहगः खवेश्योः शृङ्गाटकेन वममपञ्चमलग्नसंस्थैः लग्नान्यगैर्हि
लमिति निगदन्ति तज्ज्ञाः ९१ शकटाण्डजवद्वज्रभाक्षु भेवम्बान्तद्वितयेन नगैर्यवः कमलेन्द्रवि
मिश्रसंस्थितैर्वापीति यदि केन्द्रबाह्यतः ९२ केन्द्रकाद्विदिशस्थितैर्यूपवत्सृगन्तद्विनगैर्गृहैः यूपश
राक्षिदंडाख्यहोराघैः केन्द्रकैः क्रमात् ९३ नौकूटच्छत्रचापानि तद्वत्सप्तर्क्षसंस्थितैः अर्धचं
द्रस्तु होरापैः प्रोक्तस्त्वन्यर्क्षसंस्थितैः ९४ एकान्तरगतैर्वर्षात्समुद्रः षड्गृहाश्रितैः विलग्ना
दिस्थितैश्चक्रमित्याकृतिजसंग्रहः ९५ संख्यायोगाः सप्तसप्तर्क्षसंस्थैरेकापायाद्वल्लकी दा
मपाशाः केदाराख्यः शूलयोगो युगं च गोलश्चान्यान्पूर्वमुक्तान्विहाय ९६ ईर्ष्युर्विदेशनि
रतोऽध्वरतश्च रज्ज्वां मानी धनेश्वरसुतस्त्वले वहुभृत्यभाक्तः बन्धस्थानस्थितिश्रुतेन लग्नसवर्षे
भोगान्वितो भुजगतो बहुदुःखभाजः ९७ यज्वार्थभाक्सततमर्थरुचिर्गदायां तद्वद्वि
कृशाकटजः सरुजः कुदारः दूतोऽटनः कलहकृद्विहगे शृङ्गाटके चिरसुखी कृषिकृद्धला
ख्ये ९८ वज्रेऽन्त्यपूर्वसुखिनः सुभगोतिशूरः शौर्याम्बितो पियवसेऽन्ततिसोवयोन्ते विख्या

५८

नकीर्त्तिः मितसौख्यगुणः स्वपमेवाप्याकृषिरतः खौ त्रियोकदाता १९ मागात्मवान् क्र
त्वचैर्यजनेव घूर्णितःहिंस्रो ध्यस्रुग्ध्यपिकृतः शरकृत्स्नुराप्ये नीचोलसासखवपनैर्विगुणश्च श
क्रौहृदे प्रियैर्विरहितः धुस्थोनाथकृत्रिः ११ क्षेत्रेवाथेन सौख्यानलथनवलवान् नौ भवलोप
जीवी चक्रे राजागपशास्त्रीजनलापिमव नरस्तोयविशद्दितोशः प्रथमैरौभोगशालीमितिविपि
नवः क्रूरकर्मा च कृते नापेन्नाता मत्रध्यायदिगटनवरास्थोरनिष्ठानिकष्टाः १८ वीणायां
सकलक्रियासु निपुणः संगीतनृत्यप्रियो दाम्भिन्या सुपकारकृत्सटमतिश्रव्योमविद्यायनी
याश्राशीलजनार्द्दनेतिवत्सरो वा बालकः पुत्रवान् केदारे कृषिवित्तवानलसधीर्वृपका
रीभवेत् १९ शूलेकोपरमानिनोप नरस्ववि: स्मृः दतोनिपेनी भिताशंगुणयोगज्ञोनिव
पलः पार्थेकोमध्यपः गोले निर्द्धनिकोलसोटनपरः स्वल्यात्रकृत्सामयी दाविंशाक्षयिता
वराहमिहराचार्येण योगा इमे ८ भूपालयोगकृत्रपवकभास्कराद्याः केमदुमाद्यमसम
ग्रहमालिकाश्च लक्ष्मीहरे श्राविधिका हल्लनामसाद्याः सूर्यादि देवकृतयापरिकीर्तिताले
८॥ **इति श्रीनवग्रहकृपयावेपनाश्विरचिते नातकपारिजाते योगाध्यायः सप्तमः** ॥ अथ

मा॰ या॰ द्विग्रहयोगादि ॥ ओंज्ञानस्त्रीवशगः क्रियास्वनिपुणः स्वं द्रव्यान्विते भास्करे योजस्वी बलसत्ववा-
न्न्यायवाक्पापेस भौमे रवौ विद्यारूपबलान्वितोस्थिरमतिः सौम्यान्विते पूषणि शुक्राकमे
परोन्यप्रियकृत्तोभानोसमीवेपनी १ स्त्रीमूलाजितवसुमाननिपुणः प्रान्तः सशुक्रेरणे मे
दृष्प्रायमतिः सपत्नवशगो मन्देन युक्ते रवौ पूर्वः सत्कलधर्मविज्ञगुणवान् इंदोधराजान्विते
धर्मेशास्त्रपरो विचित्रगुणवान्वेंद्रे समेतारसुते २ नातः साधुजनः प्रयोति मतिमान् प्राश्यै
र्गुरुके विधौ पापात्माक्रियविक्रयेकुशलः शाक्रेसशीतद्युतौ अश्लीकः पिस्तधृदकोगत
पनस्त्राराघनोसार्कजे वाग्मीबोधिपशिल्पशास्त्रकुशलः सौम्यान्वितेभूसुते ३ कामे भृगुण
र्गान्वितो गणितवित् भौमे सदेवार्चिते धानुवादरतः प्रपंचरसिको धूर्तः सभौमे भृगौ वादी
शानविनोदविज्जडमतिः सौरेण युक्ते कुजे वाग्मी रूपगुणान्वितो विकथनी वाचस्पतौ सेंदुजे ४
शास्त्रीगानविनोदहास्यरसिकाशुक्रे सचन्द्रात्मजे विद्याविन्नविधिप्रियं धर्मगुणवाञ्जकोत्म
जे सैंदुजे नेत्रक्लीन्द्रपतिः प्रयोति मान् पूर्वः सशुक्रेऽसुरे शिल्पी मन्त्रिगणसार्कजेन पशुपतिर्मे
हुः स्त्रियसामिते ५ त्रिग्रहयोगः सूर्येन्दुतनिनं दनैवरविकुलवंधमीधनीनातिमान् नानस्थ

९७

द्रवीडजैस्तपसमो विद्यायशस्वी भवेत् सोमार्कौ मकरे मेषे त्रिभिर्गुणनिधिर्विद्वान् नृपाल-
प्रियः सुश्रुकार्केड्भिरन्यदारानिरतः क्रूरोरिभीतोऽधनी ६ मेदेऽर्के समागमे खलमतिर्मे-
धावी विदेशप्रियो भास्वत्भूसुतभूपनैगेनस्वावेः कृपार्थंदारान्वितः जीवार्कौ वनिजे रति-
प्रियकरो मंत्री वसूपोषवा सोमार्कौ मकरे वेदितैनयनरुक् भोगी जलीनोर्थवान् ७ मेषा-
र्कौ वनिजैः सर्वेश्वरहितो मूर्खोधनी रोगभाक् इंद्वाचार्ययवीडजैः पटुमतिर्विद्याय शो-
विन्नवान् भानुज्ञामरपूजितैर्मृदुमन्त्रविद्यायशस्वी सदा सौरादित्यबुधैर्विवेश्वरधनो
द्वेषोडगदारवान् ८ जीवादित्यसितैः सदारतनयः प्रातो हि रुक्विन्नवान् मेदेद्वावित-
भानुभिर्गतनये पोरान्नाप्रियः सात्विकः मानो भानुसितासितैः ऊर्ध्वरिनो गर्भाभिमानान्वि-
तो वेदार्केडस्तैः सदाशानपरोऽडक्षुमेकरूपकः ९ जीवेंडादितिजैः सरोषधवनाः का-
मातुरोद्रूपवा निंडदमाजसितैर्विशीलतनयः संचारशीलो भवेत् नारशार्केजयसूतै
स्थूलमतिर्डघ्नानमको मात्तदृ जीवेंदुसमसमागमे वद्धुधनः खानोवनीशप्रियः १० वि-
द्यावानपि नीचकर्मनिरतः सेवासितैर्डभि नागीभूपनिशर्जिनस्सुतगणवानिंडसतनिम्ना

जा पा
घ८
५८

शुभे प्राज्ञः साधुमतः कलास्वनिपुणः शुक्रेऽर्केवार्किनैः प्राज्ञो मृदुवचनोन्यसमो वा
चपलो नीचकेन्द्रजैः ११ वैदेशाजनपुरोहितो नृपतिसुभगः शुक्रेऽर्कवेंद्रशुभे गोपवैश्यपतिकाचनाढ्य
परो जीवसम्पन्नैः स्नैः हीनांशः खलवेशजनस्थूलमतिः शुक्रावर्वद्धात्मजैः प्रेष्यः सामयलो
घनोपनपरस्त्रारजभौमासितैः १२ शुक्रार्केंद्रगुरौहितैनैरपतेरिष्टः सुपुत्रः सुखी जीवा
र्कसितैः कृशो सुखनतुर्मानीडगावारवान् सौरारार्कसुखश्मनितैः कृतनयो नित्यं प्रवासावि
तः शुक्रसामरमंत्रिमिजितरिपुः कीर्तिप्रतापान्विताः १३ जीवेन्द्वंडजभानुजैरतिसुख
शीलकः सदारप्रियो मंदज्ञासुरवेदितैरन्यवाकुडुम्बमनुजाधारनः जातो जीवसितासिते
समलपी विख्यातसौख्यान्वित श्रेष्ठेष्टपापयुते सदाला सुखवेवाम् भानौपिनन्दरदैन १४
वन्धुप्रदयोगः पकदं गैरिनसुधाकरभूसूनसैसौम्यमौघध्वजशालोलिपिसुखरोगी वैद्य
रभानुगुरुभिर्मेनवात्यशास्त्रीधी मातृपत्निपिशुकरोगनशोकरोगः १५ प्राराकेंद्वेद्भुगुजैः स
नदारसंपन्न विद्वान्मिताशनसुखीनिपुणः कृपालुः सूर्याद्भवाभाग्य बलभूमिसुतैरशांत
नेत्रोटनस्थूलकलतापनिरघोहीनः १६ तारासुतेन्द्रविगुरुभिर्भूमेत्रदाराग्धेषानुगुणाय

शोवलवान्तुलायः शुक्रेऽभांशगे सितेऽन्यैर्विबली स्ववाग्मी मेंदेंऽविदिनकरैर्यदनः स्तन

युः ७ नोयारेविदितिनिघ्नेवनिपाल पुंसो भोगी दिनेशान्ते हिनयुतिजीवशुक्रैः जातो

विशालनयनो वहुवित्तसुखो वा रोगनाशपतिरिनेंऽस्वेदमैदः १८ मेरेंऽभांशभृगुजैर्विव

लोतिभीरुः कन्याजनाश्रयधनाशाननवरश्च प्रागाकृणतलुरुभिस्सुबलो विपश्रेदारा

थोवान्नरयनरोगयुतो टनः स्यात् १९ रविजनवुयशुक्रैरन्यदारान्तरक्तो विषमनयन

वेषश्रोरधीर्वीरस्तनः हिनकरऽजनारास्तनुमेयश्ममृपो नरपतिसचिवोवानीवहृद्धो

गशीलः २० स्तुर्योरायेसिते मेहीपतिसमः ख्यातोऽतिपुण्योपनी जीवारार्किदिवाकरैर्गो

नयनैश्चीनाम्नुलनवेधमान् भृगुजार्कसितासितैःपरिभवप्राज्ञो विकर्माऽऽगमी स्वकीर्के

ऽजनस्तरिभिर्यैनयशोऽथवधप्रधानो भवेत् २१ जीवार्किसितदिवाकरैकलत्रकृतमानोऽऽशत्वा

स्वान् प्रकोर्कसितसितैः कलाऽस्वनिपुणोनीवप्रभुःसाहसी जीवेंऽस्तऽजेन्देपशिवकरो

मैत्रीकविद्यापतिः २२ वेंद्वारसितैः स्वदारतनयःप्राज्ञोविरूपाङ्गकी मंदार्वेंऽश्वपैर्हि

मान्दपितकः सूरोवहुस्त्रीसितः वेंद्वार्यसितैर्यमेऽशलोनिद्रालस्थोऽरो जीवारार्कि

निशाकरैर्बुधिमतिः पुराणवीपंडितः २३ शुक्रेन्दुसूर्यैर्विमैस्तवपिरोविकलस्यशास्त्रीयनी
चन्द्रार्कैर्जितसूर्याविनैर्त्तलिपनोवंध्यप्रियोधार्मिकः शीतांशुसितासितैर्बहुमनन्द्वेषीपरस्त्री
पतिः जीवेन्दुकेजभार्गवैर्गतमत्सरः श्रुतहाटयावनितः २४ कुजबुधगुरुशुक्रैः र्यंबाद्विरहि
तस्यात् बुधगुरुशनिभौमैः सामयोवितहीनः गुरुसितशनिसौम्यैर्देकगेहापयाति
रतिशापयनाविपाशीलसेतिप्रजातः २५ पञ्चग्रहयोगः पकर्हगैरविनाशीदितिर्जस
जीवेज्येतन्नदुदजशालः पिशुनः समर्थः शुक्रारभानुबुधशीतकरैर्विधर्मःश्रद्धाल
रन्यजनकार्यपरोविवेडः २६ भूतेन्दवेन्दुनविमेदुर्दवेश्यराशालिषिहेवमार्गीविरहाभि
भूतः चन्द्रारभानुशशिसुतहितेनपाणुवैरल्पायुरजेनपरोविकलश्वरः २७ जीवेन्दुभौमसि
तभानुमिरगतनायोनिज्ञस्यमासपिलवेधुजनैरनेकः मेदेन्दुशुक्रबविभूमिसुतैर्विनाप
वितभ्रमावसुशालोमलिमोपहारः २८ नभेशभानुतरुवोधनरानवैमैसैशीपशीव
लपश्रोतिजनेरुनाद्युः भास्वत्सबुधेन्दुतरुभानुसुतैः पराग्रभोजीस्त्रभीकरानिपापरतो
ग्रहूतिः २९ सौम्यासितेन्दुसितभानुभिरर्थहीनोदीर्घाङ्गुलिर्गतसुतोबहुरोगमार्गः जीवे

तुङ्गकवविमानुस्वतैः स्वहारोवायमीढजालवन्ठेरोविषयः स्वशास्त्रः १० गुरुकावभावगुरु
वेद्वस्वनैर्विशुनकः सेनान्स्वरेणपनिरनवयुविलोलः भूस्तुजनोवरविवोपत्रुभावश्चैर्मिला
शानोमलिनजीर्णेनरोवः स्यात् ११ मूर्खः कलास्वनिपुणोवपर्वपनावस्तोरोगीसितासि
तगुरुसवयराजमारैः स्रोहोतिङ्गः रवेभयरोगयुतः स्तुपालोः शान्यावबोधनविकमे नदानवे
श्रैः १२ येष्ठ्योपनोमलिनवेषयनोतिमूर्खः स्तोरः जनैडशकस्नुकदिनेशशशैः येवकेपा
स्वस्वपान्नवलयसिद्धकमांत्रकरुशाविभावश्ववस्वपराजैः १३ लानीसदेवशकसन्मतपसे
युलिः शास्त्रेदिनेशात्रुरुस्नुकशनीडशैः साधुः स्वस्त्रोवहुपनप्रवलस्थविद्वान्नृडसदेव
तुरूद्रानवशूनितारैः १४ पेवग्रहेरेकरहोपयानैः स्युंदरजीवास्वरवे पमांटैः स्वेवगस्तो
विकल्पलग्नस्तुमहीपनलाः सविवोध्यवास्मात् १५ अथद्विग्रहयोगः सूर्येन्द्वावस्था
मेवेश्च प्रभृतञ्जैरेकदेगेस्त्रीर्थक्क ज्ञानोरवणसिविप्रदेशानिलयः स्त्रीद्युवविनाविनः गु
कैडकेवृपामेवेयहिनक्कल्लश्चैक्षितिवोरोगवान् उन्मादप्रकृतिश्चकिंजनपरावासोविदे
शगनाः १६ जीवनस्तुत्रणभूमिजाप्तितसितेनसेवारशीलाद्रधी विद्वारमितिकिदे

जाता॰
५॰
50

वक्रकमिस्त्रीघोटनः स्यात्कुनौ जीवार्केंदुबुधैर्बुधे नाकगामनैर्न श्रोतः पवनीवनः क्रूरीवोप
वरुषिनोगतस्वनो मृत्सौविदेशगतः ३० जीवोर्कमेनिरतः नयपीनसार्तो निंद्यो महीसु
तबुधेंदुसितासितैस्तैः मेवीकलत्रधनने टनमोहहीनः श्रांतः सितासितकुजार्कशशिजीववं
द्वैः मेषादिराशिविहितग्रहहष्टिफले ज्ञातः स्वल्पधनस्वगानरसिको विद्याधनज्ञो यथा रतः
सर्वकलामररवनतोरैवगणकः साहसी संपूज्याः कवरोराक्रियासु कुशलः पुत्राद्दिसौख्य
युतः श्रीमान्कुलोचक्रकृषिक्रियादिभिरनेमेषादिराशिस्थिते ३१ स्वदेशभूपकृषिक्रियानर
पः स्मृत्कर्तृदेवकाममयीः सौम्यैर्विविदीनवाक्कूटकमेगान्तप्रियोविलवान् सिंहेभूमिसुतेतु
निर्भयधनो जैवी जिनारिकर्वी कुंभेदुजेनसेविनो मृगगते भूयोधवानत्समः ३२ कोऽवंवे
दृष्टेनधनः सितगर्ह्टे विद्वान्सुयुग्मेसुखी कार्किस्थेनिमविज्ञदाहरिगते जातेषु निर्जितः
कन्यास्थे सतुणाकरोगतभयस्त्रायेनदपालप्रियो मीनस्थेनितसेवकः शनिगृहे शिल्पीप
रप्रेष्यकः ३३ सेनाविहिवनताधिकः सतुणवान्वदाताकुजदेतुरो नेत्रस्त्रीविनभेपरिश्रुद्दा
स्वद्वनाराजसत्तर्दर्पगते प्राज्ञः श्रवधनस्थकर्किणिघटेभोगीयशास्वीहरौ राजाराजसमो

ष्यवान्निजगद्देहेनीचेटनः क्लेशार्थी ४१ जातश्रीमान्निमित्रबंधुविभवोविद्यापनस्थानवान्
भीरुर्मदमस्तकोऽतिनीचविहितावारोन्नृपालप्रियः कुसुमशीगणसेवितोजनृपतिर्भोगीकु
मारीरतः श्रीविद्यागुणशीलवान्भृगुसुतेमेषादिराशिस्थिते ४२ मूर्खोन्नातिपतो
गतस्वस्वजनधीरवास्वल्पश्रमतो नार्थस्वल्पधनात्मजोगणभवग्रामाग्रणीरुग्रधीः
जातः पुत्रकलत्रवित्तविभवोराज्ञप्रियोवित्तवान् तेजोराजगुणाधिकोरविसुतेमेषादि
राशिस्थिते ४४ यदुक्तमंडुमनुष्यस्य फलंमेषादिराशिषु तदर्द्धंसकलंवाच्यंपरिविंसाव
दैत्युपः ४५ दृष्टिफलं पापैर्द्दष्टेगगनगामिनिदस्युरोगीजानस्वपर्मेगुणविज्ञपशोवि
हीनः पायामितेनुपरिविज्ञवपूविलोलः पापक्षावाक्यपटुर्गुडिगुलोलसः स्यात् ४६
यदिशुभकरदृष्टेखेचरेजातमर्त्यः स्वजनपतिगुतभोगीस्वेददोराजपूज्यः परिभवरहि
तःस्यात्सौम्यखेटोपयाते जितरिपुरिहयर्मोवावदानिर्गतश्रः ४७ चंद्रस्यदृष्टिफल
वेद्वमेषगतेकुजादिखचरैस्थालोकितेभूपतिः विद्वान्राजसमः समस्तगुणवान्चौ
रोदरिद्रोभवेत् निस्वश्चेन्दुतमानभूपयानिकप्रेष्यांदृपक्षोतथा शुभस्यविकलोन्दव ः

जा॰पा॰
५१
51

स्मृतिमान्सुधीरः खलो निर्धनः ४८ कर्किस्थिशशिनि दिमास्तनस्थौ वैरालोकिते शुभपयेंवा
नू आर्यः श्रेष्ठकविर्महीपमित्रयोज्जीवी मनेत्रामयः भूपः पंडितवाक्स्वमीनरपतिः पाये
विद्धः सिंहगे कन्यायांधनिकोविदः क्षयुसमोविद्वान्विशीलास्सवी ४९ तौलिस्थितेहिम
गौ शुभादिशुभदैरालोकितेल्लनक्रमान् भूपः स्वर्णकरोककर्णिकुन्नरविक्रायास्तैः पवा
कः कौर्पेस्थिशशिनि हिमाल्पिल्कोराजप्रियोनीधक्तृ द्रोणीनिर्धनिकोन्त्यपालसवि
वोहष्टेत्रपादिग्रहैः ५० वृद्धेयनुम्रेसुभट छिद्युक्तेविधायधनत्तानयशोवलाद्याः हष्टेऊ
जातिमदिनेशपुत्रैः समाश्रुतः मुण्यवस्तुतः स्यात् ५१ राजामहीपतिर्विद्वान्धनीनिर्ध
निकोविदः ऊपादिग्रहसंदृष्टेमकरस्थेनिशाकरे ५२ कुंभस्थितेनिशानाथेशुभदृष्टे
यशोधनः जातः परवधूलोलः पापदृष्टेनिरीक्षिते ५३ मीनस्थेशुभवीक्षितेहिमकरे
हास्यप्रियोभूपति विद्वान्पापनिरीक्षितेशुकस्ववाकृपापात्मजोजायते पापांशेखलवी
क्षितेशठमतिस्तानोऽन्यजायावनः सौम्यांशेशुभवीक्षितेहिमकरेजातोयशस्वीभवेत् रा
शिदृष्टिफलंयेनदृष्टांकेशुभयोजयेत् भवंतिशुभदाः सर्वेशुभदृग्योगसंयुताः लग्ना

द्विभाकरादिग्रहफलं मार्तण्डे यदि लग्नगेऽल्पतनयो जातः सुखी निर्घृणः स्वल्पाशी
विकलेक्षणोऽतिचपलः प्रांशीसुशीलोऽटनः ह्रानाचाररतः स्वलोचनयशः स्वान्ते च का
ङ्गुगते मीनेऽह्नीजनसेवितो हि गतेऽराज्यं पकोवीर्यवान् ७७ तौले शशिसुते धयगेऽवधि
रोगहीनः प्रेष्यः सुपापसहितेन्दुगतस्तुरेव स्वोच्चस्वकेऽयतनयशो वक्तुस्वरूपशाली हरिणेनचो
गदितिविराधुक्षेषनिविहान् क्रूरः साहसिकोऽटनोऽतिचपलो रोगी कुजे लग्नगे विद्याविन
तपः स्वयमेतिरतो लग्नाश्रिते वा यदि जीवे लग्नगते विराजते मलतावीर्यनीरूपवान् का
मी कान्तवपुः सदारतलयो विद्वान् विलग्ने भृगौ ७८ दुर्नासिकोऽहुडकलत्ररोगी मन्दे
विलग्नोपगतेऽङ्गहीनः महीपलब्धः सुगुणाभिरामो जातः स्वगेहोपगते स्थिरायुः ७९
क्रूरोदयायमे विहीनशीलो राहौ विलग्नोपगतेन रोगी केतौ विलग्ने मकलोऽभिलब्धः सौ
भाग्ययुक्तेन समानभोगी ८० रविर्दत्तोदयेराह्रो राजभोगाय सेवते स्थिरार्थभुद्वान्कृत
तेमन्दतेजोदयेक्षिवी ८१ द्वितीये भागीयानद्रव्यवानिस्सुशास्त्रवाग्मी विज्ञस्थानेनाणवि
त्रभानौ कामी कान्तस्याकरवामिनिमतो विद्याशीलो विनवाङ्मविनगेहे ८२ पानवीदह

नापा
५२
52

षिक्रियारतनपरः कोपेऽब्जेविज्ञगे बुधेभ्यार्जितविज्ञशीलगुणवान्साधुःऊर्ध्वेबुधे
वाग्मीभोजनसौख्ये विपुलस्त्यागीधनस्थेगुरौ विद्याकामकलाविलासधनवान्वित
स्थितेभार्गवे ९३ असत्यवादीचपलोऽटनोऽधनः शनौऊर्ध्वेोपगतेनवेचकः विरोधवा
न्विज्ञगतेविधुंतुदेजनापवादीशिविविहीनोयगे ९४ तृतीयं सूर्येऽब्जेनस्थेविनीतिप
नवान्त्यागीतृतीयेरवौ चंद्रेमोदरराशिगेल्पधनिकोवंधुप्रियःसात्विकः भौमेपाव
पराक्रमोऽशुभमानिकेश्विन्नकगतेऽब्जे मायाकर्मपरोऽटनोऽतिचपलोहीनोऽब्जनस्थेबुधे ९५
भ्रात्रस्थानगतेगुरौगतनयनः स्त्रीवर्जितः पापकृत् शुक्रेमोदरगेसरोषवचनः पापेव
भूतिर्जितः भ्रूलाशीधनशीलवंशसुगुणवान्भ्रातृस्थितेभास्जे राहौविक्रमगीति
वीर्यधनिकः केतौगुणीविज्ञवान् ९६ मोदरराशिगः शुक्रः शोकरोगभयप्रद नैव
वतुभकोऽरिमातृरतोभ्यादिभास्करात् ९७ चतुर्थभावे॥ हृद्रोगीधनधान्यवर्जितरहितः
क्रूरः सुखेऽस्थेरवौ विद्यासुखलक्ष्मवानिनः परवधूलोलश्चनस्थेविधौ भौमेबंधुधनेनवंधु
रहितः स्त्रीनिर्जितः शौर्यवान् वंधुस्थोऽब्जेविबुधमल सानीपंडितः ९८

५२

वाग्मीधनी स्वस्वगो वल्लभरूपशाली नानाधनाढ्यप्रकृतिरिंद्रगुरौ स्वखेषे स्थितेनितःसु
खयशोयनसुहृद्विषावाबालको भृगुसूनेयदि द्विषयाते ९९ ग्रामवारहीनः सुतगेहिनेक
मतीवमानः स्त्रीशमाचितोमातुस्थनेस्वखेषे राहौ कलयाहिजनावरोधी केतोस्वखेषेवप
रापवादी १० पंचमे राजप्रियसुवल्लसुहृज्जको प्रवासशीलः सुतगेहिनेज्ञे मेधाक्रिया
सक्तमनाः दयालुर्हेमी `` मवपेसमैसे ११ क्रूरोटनश्चपलसाहसिकोविषमोभोगीप
तीवधर्दिपेवगेपराजे मेधाभिवारुक्षशीलाः सुतदारविधायशोवल्लयुतः सुतगेसमित्रे
मेधीगुणीविभवभारसमन्वितः स्यात्सल्पात्मजः स्वगुरौ स्वतनिशिशपाने सत्सुय `` प
नवानतिरूपशाली सेनाधरंगपतिरात्मजनेवशुक्रे १२ मतांस्तुयागुरुस्वग्रहे पलय
धर्मीनाम्नेजितारिनिवयः सुवगेकुजे भीरुर्हृद्यालुरयनः सुतगेफणीशे केतौयाठः
सलिलभीकरलीवरोगी १३ षष्ठे कामीशूरोराजसून्नोभिमानी ख्यातश्रीमानत्रशात्रु
यातेहिनेशे दुःखात्तुःस्यानदीणवंद्वेरिसंस्थे पूर्णेजातोनीवभोगीविशत्रुः १४ स्वामी
रिपुःनयकरःसबलोरुपाग्रैःश्रीमानयशोवल्लयुतोवनिजेरिपुस्थे विधारिनोद्दवकल

हास्यप्रियकुदृष्टिशीलो वेश्युपकारद्धहितः शशिजेरियाते ७४ कामान्वितातिरवलोत्रिगते भरे
ग्रेशोकापवादसहितो भृगुजेरिवस्थे बहूशानी विषमशीलमपत्यमीनः कामी पुनीरविरह
तेमनिशात्रुयाते राहोरिवस्थानगतेजितारिश्चिराद्गुरुपेतनत्वोकुलीने वंशप्रियोयाह्नर
गुणाग्रसिद्धिविद्यायशस्वी रिपुगेवकेतौ ७७ सप्तमभावे स्त्रीद्वेषीमद`` स्थितेरविकरोति
वश्रकोपीविल्लसदैन्यकामगते रपाल्वरत्वः स्त्रीवश्यकोमोगवान् स्त्रीमूलधवित्तापकोर
गाकृष्टिः कामस्थितेशमिजे वंगः शिल्पकलाविलोदवनत्वसता राहुतेस्तंगते ७८ धीरस्त्रा
कलत्रवान् पितसुगुरुहीनः मरस्थेगुरौ वैश्यास्त्रीजनवल्लभस्तुसुभगोवंगः सितेकाम
गे भार्याधनमनस्त्रधीरपनिकोमेदेमदस्थानगे गर्वीनारदाथाष्ट्वामराणेः फणिपतौका
मस्थितेरोगवान् ७९ ग्रष्टमभावेपयातोनकेतौ उदारकोवाविकलभोगः निद्रीविशीलः
परिहीनवाक्यः सदाटनो मृत्युंजनताप्रगाणेः ८० ग्रष्टमे मनोभिरामः कलहप्रवीणः पा
भवस्थावरवोनन्त्रदः रागोत्स्वकल्याणविनोदविद्याशीलाः शशांके मरणेऽप्ययाते ८१ वि
नीतवेषोपनवानुरागे भौमेद्वीमूनेधगतेजातः विलीनबाहूलगुण्यसिद्धोपनीतपार

षिमस्तेनेहमखे ८२ मेधावी नीचकर्मा यदिहि विजनुषो रंध्रयाते विराद्ये दीर्घायुः सर्वसौ-
ख्योन्मलबलधनिको भाग्यवेश्माह्मखे ष्पूरोषा ॥ ग्रामण्यो विगतबलधनो भाग्यजे रंध्रयाते
राहौ हीक्लेशाप्तवाद्धी परिवृद्धम्लहगेहे दीवे स्वग्रसुरोगी ८४ केतौ पदारंध्रगेहोपयाते जाताः प-
रद्रव्यवधूरतेः कुः रोगी दुराचारमतोतिलुब्धः सौम्येतिहीनोनिवस्त्रो विरागः ८५ नवमभावे
ग्राहिते नवमाश्रितेपिल्गुरुहेषी विपमोऽश्विन सुंदुद्रैपल्कदैवकार्यनिरतस्नापौत्रस्वो
यत मूलनौ यदि हि पिचनिघ्रमहिलः ख्यानः शुभस्थानगे विद्याविनकलत्रपुत्रविभवैः
शुक्रे शुभस्थमति मंदे भाग्यदरहस्थिमेरण्मलख्यातो विहारोपनी भाग्येस्थे भ्रमनगेह
यमेजननकृद्देषी यशोविज्ञवान् ८८ केतुरुह्यानयेनेनकोपी वाग्मी विपमोपरानि
दकस्मात् घूरः पितृद्वेषपरोतिदंभा वा रोगी हन्मादरतोभिमानी दशमे स्थानस्थितेदि
नकेयपितृविनशीला विद्यायशोबलयुतो वनिपालतुल्यः वंद्रो यदा दशमगेपनपा
लवस्तमृषाविधूजनविलासकलाविलोलः ८८ भसूनुर्गताशो वनिजोलजाताः प्रतापवि
न्नवविलासमिश्रः व्यापारगे वंद्रसमलविद्या … विनोदशीलः सिहरोमः साधुः

जा॰प॰
५४
54

न्रः स्वर्भीविद्वानाशोमानगेवामरेज्ये शुक्रेकर्मस्थानगेकर्षकाव्वे॰॰॰ ॰ स्त्रीमूलाद्वालय
विधःस्यात् ५० मेदेपदादृश्यामगेयदिद्दंडकनोमानीयनीविनजकलत्रभवश्च सुरः वोर
क्रियानिपुणएवबुद्धिरतोविशीलोमानेगतेफलिपनौतरणोस्मकस्यात् ५१ सर्पीवेलीशि
ल्पविद्यात्मवोधीजनतात्रराणीवविरोधस्त्रिः कृपात्मकः स्पूरजनताग्रगण्यः सदाटनःकर्म
गतेबकेसौ ५२ लाभभावे भौनेल्लाभगतेन्नविन्नविभवनीश्वरदासानितः सेनक्षुश्च
विषादपशीलपविकोलाभस्थितेशीतगौ स्वापस्लेयपरणीस्तनेव॰ न्ववाक्कामीयनीप्रेयधे
वान् सौम्येलाभगदेहंगतेविवुलदीविधायशास्त्रीयनी ५३ स्वापधेमरमंविधिलिप्रवलदी
विंत्योमननामाधनी लाभस्थिभूतजेस्वावीपरवर्भूलोल्लाटनोविन्नवान् भोगीभूपतिलब्धु
विन्नविपुलःशास्त्रिंगतेभानुजे राहौशोत्रविनाशकोरणतलस्यावीयमीपंडितः ५४ उपा
न्ययातेशिखिविनिबनापीपरस्यियश्वान्यमनाधिवंधः सेनवृविन्नःप्रभुरल्पभोगीशुभक्रिया
वारवलःप्रजानः ५५ व्ययभावगे कवाश्रितेप्रुषणिवरशाली बंगः स्वधीरःपतितोटनः
स्यात् वेदूत्प्यधनेनविदेशावासीभौमेविरोधीयनदारहीनः ५६ वंधद्वेषकरोयनीविगत

पीलाराष्टेतेरिःफगे चार्वाकीचपलोटनःखलमतिर्जीवेयदोत्थगते शुक्रेवेधविनाश
कोन्यरट्हेगेजाते पथारोपनी मेदेरिःफरट्हेगते विकलपीमूर्वीपनोवेवकः ५० विप्रे
न्देरिःफगतेविशीलः संपन्यशालीविकलश्च साधुः शुराणवृत्तस्थितिनाशकस्यान चलोविशी
लःशीविनिव्ययस्थे ४८ सोम्यफलं उच्चस्थेदिननायकेयदिधनीसेनापतिःपीनगोमृषानांवरभू
षणःज्ञतनयोभूनेदनेशौर्यवान सौम्यवंशविवर्द्धनोजननयतिहीमान जितारिःसुखीजीवेवशाकरः
सुशीलचतुरोविद्वान्नृपालप्रियः ४९ शुक्रेचोच्चगतेविलासवनितासंगीतनृत्यप्रियोमदेराभपु
राटवीक्षितिपतिर्हीमान जितारिःसुखी राहौचोच्चगजनाधिपःकुलवरःशूरःकर्कमीधनीकेतौचो
च्चतस्तुहीनचरणोपालप्रियोजायते ५० एकःसनुगगःखेटोमित्रग्रहनिरीक्षितः जनयत्यवनी
शंतंपूर्णशंसंसहृद्युते १ नेगशेकवियच्चरवलयुतेजातःसधन्योधनीसामंतःखचरद्वयेत्रिषुय
दाजातोवनीशोभवेत उच्चस्थेषुचतुर्गृहेषुवलवत केंद्रेषुभूपालराटपंचस्थोपचरेषुतेगभवनमा
मेषुलोकेश्वरः २ मूलत्रिकोणगतफलमातोड्ययदिमूलकोणगृहगेजातोधनीवेदितशुद्धेविनस
त्वालितस्तुरुधिरेकोपीदयावर्जितः तारागेधनिकोजपीसरगुरौभोगीनृपालप्रियः शुक्रेगामपु
राधिपसुगोजेशूरसृगाहोधनी ३ स्वक्षेत्रफलम् स्वर्क्षेभास्वतोचाभ्रुचंद्रिराज्ञाचारौग्रकामीविधो
तेजोनृपधनेज्ञेकृषिवलख्यातोवुधेपंडितः जीवेकाव्यकलागमेषुनिपुणः शुक्रेमनस्वीधनी मं
देचंडपराक्रमोगतमसुखीराहौपशोवितवान ४ स्वजातिकल्याधिकपूरुषिवितःधनाधिकःक्ष्मापति

पा॰ तु॰
५५
55

तुल्यरूपः एकादिभिस्वर्क्षगतैर्गृहेन्द्रैर्जातः क्रमेणैव भवेन्मनुष्यः ५ मित्रक्षेत्रफलं मित्रक्षेत्रगते रवौ हढस
हृद्दानाशेय शास्त्रीभवेत्तारेशे भवकृन्नानसौख्यधनिको जातो धरानंदने वित्ताधारसुहृत्प्रियः शशिसुते चा
तुर्यहास्यागणी जीवे शिष्टरतः सिते सुतसुखी मंदे पराज्ञोधनी ६ स्वान्तः स्त्रीसुहृत्प्रीतिभ्रातृर्ययुगुणवान्
सुधीः भोगी परान्नभोच मित्रराशिफलक्रमात् ७ परक्षेत्रोपभोक्ता स्यात् एको मित्रक्षेत्रगो ग्रहः द्वौ सु
हृद्दीन भोगी स्यात् त्रयस्वार्जितवित्तभुक् सुहृच्चतुष्टये दाता गणपा पंचखेचराः चमूपः षट्ग्रहाः सप्त
ग्रहा स्याद्धरणीपतिः ९ त्रिभिस्तुंगगतैर्भूपस्त्रिभिर्मंत्री स्वराशिगैः त्रिभिरस्तंगतैर्दासस्त्रिभिर्नीचगतै
र्जडः १० शत्रुक्षेत्रगतफलं शत्रुक्षेत्रगते रवौ पितृसुखत्यागी च सेवापरः पीतांशो यदि मातृदुःखनिर
तो हृद्रोगशाली भवेत् भूसूनौ विकलो कृतघ्नमलिनः सौमी सुखीपापधीर्जीवे पोभाव्यरतः सिते तु भृ
तको मंदेषु शोकाकुलः ११ मित्रदाररिपुगाः पंचषट्ग्रहीनसौख्यदाः सर्वदुःखकराः सप्तमूढाः तु र्वे
त्यशोभनं १२ नीचराशिफलं नीचस्थे दिननायके नृपतिवंधुप्रेष्यवारतः पीतांशो सरुजोल्पपुण्य
धनवान् भौमी कृतघ्नोधनी दुष्टीवंधुविरोधकृत् शशिसुते जीवे पवादे खलः शुक्रे दुःखरतः शनौ ग
तधनः स्त्रीकोपितः खलाः १३ स्वर्क्षशुभभावेषु फलं समग्रं त्रिकोणवत् स्यात्फलमंशकेषु नीचारिमू
देषु राशितुल्य १४ होरायां स्वोच्चत्रिकोणस्वसुहृत्क्षेत्रनीचगृहार्कगैः फलं संपूर्णपादोनदलपा
दाल्पनिष्फलं १५ केंद्रत्रिकोणगाः सर्वे शुभदा बलिनः शुभाः त्रिषडायगताः पापा बलिनो यदि शोभ
नाः १६ षट्पंचकत्रिचतुरादिवियच्चरेन्द्रसंपर्कजा शुचभावभवानि यानि तुंगादिकग्रफलानि च की
र्तितानि मिश्रयोतन न प्रसुखल्व्यवप्रसा — तं १७ इति श्रीनवग्रहवैद्यनाथविरचिते जातकपारिजातक

पारिज्ञाते ग्रहाश्रयफलाध्यायोष्टमः ॥ मंद्याद्युदिफलानि वच्मि गुलिके लग्नस्थिते मंदधीरोगी पापपु
त्रेनुवचनपरः कामी दुराचारवान् वित्तस्थे विषयानुरोगेनपरः क्रोधी दुरालापवान् पापव्योमचरा
न्विते गतधनो विद्याविहीनोथवा १ विरहगर्वमदादिगुणैर्युतः प्रचुरकोपयुदिताज्जनसंभ्रमः विगत
शोकभयश्च सोदरः सहजधाम्नि मंदसुते यदा २ हिबुकमंदभवनसंस्थे मंदने वीनविद्याधनगृह
सुखवंधुर्त्तेवपानोटनस्यात् तनयभवनयाते मंदसूनौ विशीलस्थूलमतिरचबुद्धिः स्वल्पपुत्रोल्प
जीवी ३ वज्रिपुगणहंता भूतविनोदी यदि रिपुगृहयाते मंदपुत्रोतिशूरः कलहकृदितपात्रे का
मयाते कुदारः सकलजनविरोधी मंदबुद्धिः कृतघ्नः ४ विकलनयनवक्त्रः स्वल्पदेहोष्टमस्थे गु
रुजनपितृहंता नीचकृत्या गुरुस्थे श्रुभशास्त्रसमेतः कर्मतः कर्मगे मंदसूनौ निजकुलहितक
र्माचारहीनो विमानः ५ आनिस्थेयधनतेजो रूपवान् लाभयाते दिनकरसुतपुत्रे वा ग्रजंहंति जातः
विषयरहितवेषो दीनवाक्यः प्रवीणो निखिलधनहरः स्यान्मंदजे रिःफयाते ६ मांदित्रिकोणप
गते खलयुते हार्षाशोयदि वान वांशे मांद्यान्विता मांदियुतर्क्षनाथः सर्वे सदानिष्टकराभवंति ॥ २
संयुक्ते यदि भास्करेण गुलिके जातः पितुर्द्वेषको मातुः क्लेशकरस्तु शीतरुचिना भौमेन वीतानुजः
सोन्मादी शशिजेन देवगुरुणा पाषंडको दूषकः शुक्रेण प्रमदाकृतामयहतो नीचांगनावल्लभः ८
जातः सौख्यरतश्च मंदतनये मंदेन युक्ते यदा सर्पेणैव विषप्रदस्तु शिखिना वान्हिप्रदो जायते भिन्न
स्याद्विषनाडियुक्तगृहगे भूपालको पि पृथुवं जातस्यापि खगान्विता गगनगाः कुर्वंत्यनिष्टफलं प्र
भवशरदि जातः साहसी सत्यवादी सकलगुणसमेतः कालचिह्नमशाली विभवशरदि कामीति

पं॰ ३॰
५८
56

र्मलोनित्यतुष्टः प्रबलधनसमेतोवंधुविद्यायशाली १० स्तुज्ञावृपरदारकोगतबलस्त्यागीमनस्वीभवेत्तं
त्रीकार्यपरोतिभाषणपटुर्जातःप्रमाहूनके धर्मीदानपरायणःसुतधनःशांतःप्रजोत्पत्तिज्ञोनिपुणः
कृपालुरनिशंचांगीरसाव्देधनी ११ जातश्रीमुखवत्सरेपरवधूलोलःशुचिर्वित्तवान्योगीराजकरोम
हाधनव ‒ ख्यातोभवान्नुभवः लब्धसुचधीकृशामयतनुःक्रोधीयुवाव्देभिषक्जातोधातृभवोन्य
दारनिरतःकार्यार्थवादीशठः १२ श्रीमानीश्वरवत्सरेबलमतिर्जातोगुणग्राहकः सत्कर्मीवहुधा
न्यवत्सरभवोभोगीवणिकति ‒ वान् क्रूरःपापरतःप्रमादिशारदिक्रोधीविवुधःसुखी जातोवि
क्रमवत्सरेयदिधनीसेनापतिःशौर्यवान् १३ वृषशारदिसुरिज्ञोवीतलज्जोविकर्मादिनकरसमते
जोरूपवान्चित्रभानौ यदिनिजकुलविद्याचारधर्मीसुभानौवहुधनबलशालीनाहणव्देविवेकी १४
जातःपार्थिववत्सरेनरपतिःश्रीमानतुल्यःसुखीकोमीभीरुरशीलवित्तगुणवान्पापीव्ययाव्देय
दिवागमीसर्वजिदव्दकेनिवलवान्शास्त्रीगुणीतत्ववित् संपन्नोयदिसर्वधारिजनितःशिल्पीनृ
पालप्रियः १५ शोकीत्रुष्णपरोतिपापनिरतःक्रूरोविरोध्यव्दकेमायावीमदनातुरोविकृतितोम
त्रक्रियातंत्रधीः निर्मोहीविगुणोतिदीनवचनःपापीख ‒ व्देखलःसर्वानंदकरोनृपप्रियकरो
मेत्रार्थविन्नंदने १६ विजयशारदिधर्मीसत्यसंपन्नशायादिजयशारदिसाज्ञाजतुल्योनृपोवामद
नरतिविलोलोमन्मथाव्देजितारिर्गुणधनरहितस्याद्दुर्मुखाव्देविशीलः १७ दुष्टात्मायदिहेमलवि
जनितःकृष्णादिकर्मोत्सुकःश्रीमान्विप्रजनाश्रितःफलपरित्यागीविलंव्यव्दकेरोगीभीरुरवित्तवा
न्चलमतिर्नीचोविकार्यव्दकेशार्वरीमतिवित्तभोगसुमनाःसत्यव्रताचारवान् १८ शांतोदारक

पाकृः लवभवः क्रूरः स्वधर्माच्च्युतो जातस्त्रीजनवंचितः शुभकृत्तिप्राज्ञः शुभांगः सुधीः तोनीषोभकृति
लिवीशगुणवान् विद्यानादप्रियोदु भोगीपरदारकः शठमतिः कोपवृत्तः क्रोधयुक् १९ मानीहा
स्यरसप्रियोगुणयज्ञाद्यीचविद्याविसोदुष्टाचारपरः पराभवप्रजातः कामीवपुरतः लवंगजनितो
वालप्रियोमदर्पदिवारायनतत्परोतिसुभगः शौर्यान्वितः कीलके २० शांतः सर्वजनप्रियोतिधनि
कः सौम्याकृतो धैर्यवान् नानाशास्त्रविशारदो विकलधीः साधारणाकृनरः श्राशालश्वविरोधकृत्
भवनरः क्रोधीदरिद्रोदुनी दुःशीलः परिधाविवत्सरभवः पारुष्यवाग्वित्तवान् २१ जातोवपुवि
रागकृत् परवधूलोलः प्रमादीचरोगोदामानिविलागमश्रुतिपतिस्नानंदजलत्ववित् पापी
रात्नसेर्युदितृयालापोपकारीस्ततोदानगुणान्वितोनलभवः शांतः सदाचारवान् २२ योगीपिंग
लवत्सरेजितमृनाजातस्तपस्वीभवेत् कालत्तोयदिकालयुक्तिशरदिष्टीभोगसत्कर्मवान् सिद्धा
र्थोगुरुदेवभक्तिनिरतः सिद्धार्थजातः सुधी जातोरौद्रिसमुद्भवः कुटिलधीर्मानीदुराचारवान् २३
कामीदुर्मतिवत्सरेजलमतिः शोकाभितप्तः खलः स्थूलोदरबाहुमस्तकतनुः सार्द्धदुर्भामोग
वान् प्राज्ञः सत्यपरमः स्त्रीवीचहधिरोद्गीर्यवृत्तोवितवान् शांतोवपुजनप्रियोतिसुभगोरक्तोदि
जः शीलवान् २४ जातोजारक्रोधनाकृकुकर्मीभीवपुदृषीचोरनिष्ठारतस्यात् शिष्टाचारसुप्रसन्नः
स्वरूपीमानीवीतारातिरोगः त्वयाकृ २५ अयनफले उत्तरायणसमुद्भवः पुमान् ज्ञानयोगनि
रतश्च नैष्ठिकः दक्षिणायनभवः प्रगल्भवान् भेदबुद्धिरभिमानतत्परः २६ ऋतुफलं दीर्घायुर्ध
निकोवसंतसमयेजातः सगंधप्रियोयोगीक्षमतोधनतोयसेव्यचतुरोभोगीकृशांतः सुधी त्वाररतीरा।

पं.उ. ५७
57

कटुप्रियः स्ववचनो वर्षर्तौ जः स्वकुधीः पुण्यात्मा सुमुखेः सुधीर्यदि शरन्नकालोद्भवः कामुकः २७ योगीकृ
षिकसुभोगी हेमंतकालप्रभवः समर्थः स्नानक्रियादानरतः स्वधर्मो मानीयशस्वी शिशिरर्तुजन्मा २८
मासफलं चैत्रे सत्कलागमशान्तिपरो नितान्तमवः श्रीरतो वैशाखे यदि सर्वशास्त्रज्ञमेशालः स्नाने त्रिको
भूपतिः ज्येष्ठे मासि चिरायुरर्थेन नयो मंत्रक्रियाकोविदाश्चाषाढे निधनी कृपालुरनिशं भोगी परद्वेष
कः २९ जातः श्रावणमासि देवयुगणीद्विवार्चनी नान्यगेनानादेशगतस्तु भाद्रपदजः संत्रीमनोज्ञवा
न् मासेवाश्वयुजि स्वकीयजनताविद्वेषी दरिद्रः स्थूलः पुण्याङ्गः कृषिकोविशालनयनो विनयाधिकः कार्ति
कः ३० सुरगुरुपितृभक्तो मार्गशीर्षे च धर्मी धनगुणकलशाली तं गनासत्यपुष्ये खलमतिरतिय
मचारवान् माघे मासि प्रादेतिरिनस्वपकर्ता फाल्गुने गानलोलः ३१ अथ पक्षफलं बलसत्पक्षे
यदि पुयोत्र धनाधिको धर्मरतः कृपालुः स्वकर्मयोवादी निजमातृभक्तः स्वबंधुवैरी यदि कृष्णपक्षे ३२
कालफलं जातः प्रत्युषसि स्वधर्मनिरतः सत्कर्मजीवी सुखी मध्याह्ने यदि राजतुल्यगुणवान् जातो
पराह्णे धनी सायंकालभवः सुगायवनितालोलो खलात्मा टनो रात्रौ तत्फलमेव सौख्यबहुलः सूर्यो
दयो जायते ३३ अथ तिथिफलं महोद्योगी जातः प्रतिपदि तिथौ पुण्यचरितो द्वितीयायां जातः प
शुपकुलयशो वित्तविपुलः तृतीयायां पुण्यप्रकुलभयशीलस्तु पटुवाक् चतुर्थ्यां माशालुस्वजनच
तुरो मंत्रनिपुणः ३४ पंचम्यामखिलागमस्तु निरतः कामी कृशाङ्गस्थूलः षष्ठ्यामल्पबली महीपतिः
समः प्राप्नोति कोपान्वितः सप्तम्यां कृतिनो ह्रवाक् जनपतिः स्वेच्छाप्रधानो बली चाष्टम्यामतिकामुकः
सुतवधूलोलाकृपात्मा भवेत् ३५ ख्यातो दिव्यतनुः उदारनयः कामी नवम्यां तिथौ यमी ताप्तु

वाक्कलत्रतनयः श्रीमान् — धार्म्मो धनी देवब्राह्मणपूजको हरिनिष्ठो दासान्वितो वित्तवान् द्वादशग
मतिपुण्यकर्मनिरतस्त्यागी धनी पण्डितः २८ त्रयोदशगलग्नप्रकृतिरतिकामी च धनवान् चतुर्दशग
कोपी परधनवधूको गतमनाः अमायामाशालः पितृहरसमाराधनप्रयोधनी सकाचे ३ यदि कुलय
शस्त्री च समनाः २७ वारफलं मानी पिंगलकेशलोचनतनुश्चादित्यवारे विभुः कामी कांतवपुर्हया
लुरनिशश्शीतांशुवारोद्भवः क्रूरः साहसवादकार्यनिरतो भूमेस्तुवारे सदा देवब्राह्मणपूजकः स्तव
वनः सौम्यस्यवारोदये २८ यज्ञाम्भूपतिवल्लभस्सुगुणवान् व्याख्यानो गुरोर्वासरे धान्यतेजधनाश्रियः
सितदिने सर्वप्रियः कामधीः मदप्रायमतिः परान्नधनभुग्वादप्रवादान्वितो द्वेषी वपुरुन्नतावरोधकृ
शलो मंदस्यवारोद्भवः नक्षत्रनामानि तुरगदस्राश्विषुगाश्विनीह पायमः कृत्तानोभरणी च याम्य
भं कृत्तानलाग्निर्वहुला च कृत्तिका विधिर्विरिंचः शकटश्च रोहिणी ४ सोमश्च सौम्योडुग्रहायणेन्दु
रूपमृगशिरास्तारास्तारकारौद्रमार्द्रा चादित्यात् पुनर्वसू वितिसुरजननी तिष्यामरेज्याः आश्लेषा
हीभुजगाः पितृजनमघाफाल्गुनीभाग्यभस्स्यात् अर्यमाख्योत्तराख्यं भगामिति कथितं भानुहस्ताह
र्णाकाः ५१ त्वष्टा च चित्रा सुरवाचार्हकीत्वस्वातीमरुद्वानुसमीरणाख्याः वायुः समीरः परतो विशा
खाहि दैवतेंद्राग्निकमृद्यभानि ५२ अनूराधामैत्रं लुप्तज्ञलिशानाराधानमवेः स्मरः स्वामिरुयाष्टापर
मस्सरमूलकन्तुभुजः ५३ पयः पूर्वाषाढा सलिलजलतोयानि च समुत्तराषाढा विश्वपरमाभिजिद्दाहुर्भे
निगणः ५४ श्रोणाविष्णुहरिकृतिः श्रवणभान्याकूः श्रविष्ठावसुप्राचेताः शततारकावरुणभं चाजै
कपादोजपात् पूर्वप्रोष्ठपदर्क्षकपरमाहिर्बुध्न्युत्तराप्रोष्ठपात् पूषारेवतियोस्तुभानिमुनिभिः सर्वो

पां॰ड़.
५८
48

र्तितानिक्रमात् ४४ गंडांतनाशः मूलाद्यास्ववयोर्मिथ्याश्लेषायोः पौष्णाश्वयोः संधिगं गंडांते प्रहरप्रमाण
मधिकानिष्टप्रदं प्राणिनां ज्येष्ठादौ वनान्संधिघटिकाद्वाभुक्तसंज्ञा भवेत्तत्राऽजीप्रभवांगनास्तनुपस्य मे
घ्याः कुलध्वंसकाः ४५ विभक्ता दशभिर्ज्येष्ठानक्षत्राविलनाडिकाः आद्यांशे जननीमाता द्वितीये जन
नीपिता ४६ तृतीये जननीभ्राता चतुर्थके पुत्रमेजातनयः षष्ठो गोत्रविनाशकः सप्तमे चोभयकु
लम्न्वरामेवंशनाशने नवमे श्वशुरं हंति सर्वं हंति दशांशके ४८ भौमवासरयोगेन ज्येष्ठजा ज्येष्ठसो
दरं भानुवासरयोगेन मूलजा श्वशुरं हरेत् ४९ ज्येष्ठाद्यपादेग्रजमाशु हन्याद्द्वितीयपादीयादितत्क
निष्ठं तृतीयपादे पितरं निहंति स्वयं चतुर्थे मृतिमेति जातः ५० मूलाद्यपादे पितरं निहन्याद्द्विती
यके मातरमाशु हंति तृतीयजो वित्तविनाशकः स्याच्चतुर्थपादे स्मृपतिसौख्यं ५१ मूलर्क्षे निखि
लानाडीविधिसंख्या विभाजिताः आद्ये पिता पितृभ्राता तृतीयभगिनीपतिः पितामहश्चतुर्थे मा
तान्वयं पंचमे षष्ठे तु मातृभगिनी सप्तमे मातुलस्तथा ५२ अष्टमांशे पितृव्यस्त्रीः निखिलं तु
नवांशके दशमे पशुसंघाते भृत्यस्त्वेकादशांशके ५४ द्वादशे तु स्वयं जातस्तत्पुष्टस्तत्र योगे च
तुर्दशे तत्र भगिनी त्वितमाता महास्तथा ५५ आश्लेषाद्ये नगं तस्याद्धनगं तद्द्वितीयके तृतीये मातृ
गंडं तु पितृगंडं चतुर्थके ५६ मूलामघाश्विचरणे प्रथमे पितृश्वपौष्णेंद्रयोश्च फणिनस्तु चतुर्थपा
दे मातुः पितुः स्ववपुषोपि करोति नाशं जातो यथा निशि दिने च तथैव संध्ययोश्च ५७ दिवाजातस्तु पि
तरं रात्रिजो जननीं तथा आत्मानं संध्ययोर्हीनिनास्ति गंडो विपर्ययः ५८ उत्तमस्यात भवेद्गंजावातो
यदि दिने तथा संध्यासु उत्तमं योत्तनदेतनगंडस्तत्वणं ५९ पूर्वाषाढे धनुर्लग्ने जाः पितृविनाशकः

पुष्ये कर्कटके लग्ने पितृमृत्युकरो भवेत् ६० पूर्वाषाढे च पुष्ये च पितरं मातरं सुतं मातुलं चापि सुहृत्या
त् प्रथमांशकतः क्रमात् ६१ उत्तराफाल्गुणीतारा प्रथमे चरणे यदि तिष्यनक्षत्रमध्यस्थपादयो
रुभयोर्यदि ६२ पादे तृतीये चित्रायाः पूर्वार्द्धे यमभस्य च तृतीयांशके तारायाश्चतुर्थांशे त्वभस्य च ६३
जातस्तु पितरं हन्ति जाता चेन्मातरं तथा गंडकाला षोडश प्राहुर्लग्ने गाधे मघाद्ये चाप्यर्वत्साप्यकाह्वः
शक्रतारायाश्चत्वारस्त्वाष्ट्रमूलयोः ६४ सार्पे वर्षद्वयं चैव रेवत्यामेकवत्सरः द्वौ मासौ चोत्तरादोषः
पुष्यर्क्षे तु त्रिमासकं ६५ नवमे मासि पितरं पूर्वाषाढोद्भवं हरेत् हस्तर्क्षे यदि जातस्तु पितरं हन्याद
शाहके ६६ अभुक्तमूलजः पुत्रः पितरं हन्ति तत्क्षणात् अभुक्तमूलजनितो यदि जीवति मानवः
निजवंशकरः श्रीमान् बहुसेनाधिपोथवा ६७ तिथिदोषः कृष्णपक्षे चतुर्दश्यां षड्भागे प्रथमे शुभं
द्वितीये पितरं हन्ति तृतीये मातरं तथा ६८ चतुर्थे मातुलं हन्ति पंचमे भ्रातृनाशने षष्ठे यदि शि
शुं हन्ति गंडदोषस्त्वतीरितः ६९ अमायां तु प्रजातानां गजानां वाजिनां तथा गवां च महिषादीनां
मनुष्याणां विशेषतः ७० सिनीवालिप्रजातानां त्याग एव हि सर्वदा विशेषाच्च कुहूत्थानां शान्तिं
कुर्याद्विधानतः ७१ नारीं विना वशेषाणां परित्यागो विधीयते योगदोषः पितृजन्मर्क्षकमर्क्षे
जातः पितृविनाशकः जन्मर्क्षे शाकतल्ले ग्रजातः सद्यो मृतिप्रदः ७२ मुसले मुद्गरे योगे जातः
शोभननाशकृत् विष्कंभादि द्रमाच षष्ठे गुलिके गविहीनवान् ७३ रिक्तायां षोडनायोतिं पंगुस्या
घमकंटके गृहपीडितनक्षत्रे जातो रोगनिपीडिताः ७४ गृहमुक्ते कौतितर्क्षे दत्तपुत्रो भवेत्सुतः
व्यतीपाते गहीनस्यात्यदि वे मृत्युमाप्नुयात् ७५ वैधृतौ पितरं हन्ति विष्कुंभे चार्थहानिकृत् मूले तु प्रू

लरोगी स्याज्जृंभे रोगं द्वे भयमवाप्नुयात् ७६ दंतजातः कुलनाशकारी द्वितीयमासादिवत्सरांते दंतोद्भवः मृत्युक
रः पितुः स्यात् षष्ठे शिशोस्तन्यपानतः शुभं स्यात् ७७ जन्मताराद्यः जन्मस्यमाद्यदशमं तु कर्म संघातिकं षो
डशं भवेदिति अष्टादशं स्यात्समुदायसंज्ञं आधानमेकोनितविंशतिः स्यात् ७८ त्रयोविंशतिनक्षत्रं वैनाशि
कमितिस्मृतं जातिर्देशाभिषेकाख्यो पंचविंशादितारकाः ७९ जन्मताराश्रयो यस्य विहगाः पापवियच्चरैः स
ह्यो मृत्युकरास्तस्य शुभैः शुभफलप्रदाः ८० गंडदोषापवादः वैशाखे श्रावणे मासे फाल्गुन्पौषयोमसंभ
वं आषाढपुष्यसौम्यपुत्रे माघे मासि चमानुषं ८१ अश्वयुग्मे ज्येष्ठे कार्तिके भाद्रे पुनि मुच्येत पुत्रस्य
मुखदर्शनात् ८२ अथ नक्षत्रफलं अश्विन्यामतिवित्तबुद्धिविनयप्रज्ञायशस्वी सुखी याम्ये वैविक
लोन्यदाररतः क्रूरः कृतघ्नोऽधनी तेजस्वी बहुलोद्भवः प्रभुसमो मूर्खो विद्याधनी रोहिण्यां परस्व
वित्तकृशानुवीधीपरस्त्रीरतः चांद्रे सौम्यमनोरतः कुटिलदृक् कामातुरो रोगवान् आर्द्रायामनस्थूलो
धिकबलः त्वद्गक्रियाशीलवान् मूढात्मा च पुनर्वसौ धनबलः ख्यातः कविः कामुकः तिष्ये विप्रसुर
प्रियः सधनधीराजप्रियो बंधुमान् ८५ सार्पे गूढमतिः कृतघ्नवचनः कोपी कृताचारवान् गर्वी पूर्णे
रतः कलत्रवशगो मानी मघायां धनी फाल्गुन्यां च पलः कुकर्मचरितः त्यागी ह्युत्तरः कामुको भोगी चो
त्तरफाल्गुनीभवजनितो मानी कृतज्ञः सुधीर्हस्ते यत्किकामधर्मनिरतः प्राप्तोपकर्ता धनी चित्रायाम् मति
गुप्तशीलनिरतो मानी परस्त्रीरतः स्वात्यां देवमहीसुरप्रियकरो भोगी धनी मंदधीर्वशी दारवृषोर्जितारि
रधिकक्रोधी विशाखोद्भवः ८७ मैत्रे स्वप्रियवाक् धनी सुखरतः पूज्यो यशस्वी विभुः ज्येष्ठायामतिकोपवान् प
रवधूसक्तो विभुर्धार्मिकः मूलर्क्षे पटुवाग्विधूतकुशलो धूर्तः कृतघ्नो धनी पूर्वाषाढभवो विकारचरितो

मानीसुखीशांतधीः ८८ मात्स्यः शांतगुणः सुखी च धनवान् विख्यातेजाः पंडितो श्रोणीयांहितुदेवभक्ति
निरतोराजाधनीधर्मवान् आशांशकेवसुमान् चमूइजनितः पीनोरुकंठः सुखीकालज्ञः शान्तारकोद्र
वनरः शांतोपभुक्साहसी ८९ पूर्वप्रोक्तयदिप्रगल्भवचनोधूर्तोभयार्तोमृङ्क्ष्वाहिवैधनमानवोमृगाणां
एस्त्यागीधपंडितः रेवत्यामुहुलांशकेनोयगतस्तुः कामातुरः सुदरोमत्रीपुत्रकलत्रमित्रसहितोज्ञानाश्रि
तोधीरतः ९ राशिफलं मेषस्थेयदिशीतगोबलयुभुक्कामीसहोत्स्याग्रजोदाताकांतायशोधनोरुव
रणः कन्याप्रजोगोमतेदीर्घायुः सुरतोपचारकुशलोहास्यप्रियोयुग्मके कामासक्तमनोतनुः सुवच
नश्चेड्रेक्रुलीरस्थिते ९१ सिंहस्थेपृथुरोचनः सुवदनोगंभीरबुद्धिः सुखीकन्यास्थेविषयानुरोललित
वाग्विद्याधिकोभोगवान् नोलित्थेमरविप्रभक्तिनिरतोबंधुप्रियोवित्तवान् कीटस्थेशशिनिप्रमत्त
हृदयोरोगीबलव्योत्तनः ९२ सोम्यांगोरुचिरेक्षणः कुलवरः शिल्पीधनुःस्थेविधौ गीतज्ञः पृथुमल्लको
मृगगतेशास्त्रीरतः कुंभस्थेगतशीलवान् बुधनहेषीचविद्याधिको मीनस्थेमृगालांशकेनैवरतनुविद्वा
नृपस्त्रीपतिः ९३ राशिपाशाकफलं सेनानीधनवान्प्रिगर्भांगनयननश्चोरश्च मेषांशके पीनस्कंधस
कोसितवपुर्जातोवृषांशेविधो वाग्ग्मीः प्रभुसेवकोलिपिकरोयुग्मांशकेपंडितः स्थूणमागः पितृपुत्र
मोक्षरहितश्चेड्रेकुलीरांशके ९४ पीनांगोज्ञाम्रिकोधनवलख्यातश्च सिंहांशके कन्यांशेमृजुभाष
णः कृशतनुः पूतक्रियाकोविदः कामीभूपतिसेवकः सुनयनश्चेड्रेतुलांशस्थिते कोटांशेविकला
धनः कृशतनुः सेवाटनोरोगवान् ९५ चापांशेकृपालीर्घवाहुतत्तगस्त्यागीतपस्वीधनीलब्धः कृ
शतनुः सलालसतनयश्चेड्रेमृगांशेयदि मिथ्यावादरतः स्वदारवशगः कुंभांशगेशीतगो मीनांशेम्र

पं॰ डु॰
६॰
60

दुर्वाग्दीनवचनस्तीर्थोत्कटः पुत्रवान् २८ योगफलं विष्कुंभेरिपुशत्रुरर्थयशस्युमान प्रीतोपरस्त्रीवशः स्वायुष्मा
न् प्रभवस्त्रियायुरगदः सौभाग्यजातः सुखीः भोगीशोभनेयोषाज्ञोवपुःहृविज्ञैतोतिगंडेधनीधर्माचाररतः
सुकर्मजनितोधृत्यांपरस्त्रीयनः १० शूलेकोपवशानुगः कलहकृद्गंडेदुराचारवान् वृद्धौपंडितवाक्यसु
वैतियनवान्व्याघाततोघातकः ज्ञानीहर्षणयोगतः शृणुयशावज्रेधनीकामुकः सिद्धौसर्वजनाश्रि
तःप्रभुसमोमायीव्यतीपातजः १८ दुष्प्रमीचवरीयजस्तपरिघेविद्वेषकोवित्तवान् शान्तः शिव
योगजसुधनवान्शांतोवनीशाप्रियः सिद्धेधर्मपरायणः क्रतुपरः साध्येशुभाचारवान् चार्वंगः शु
भयोगतःसुधनवान्कामातुरश्लेष्मकः २४ शुक्लेधर्मरतःपटुत्ववचनःकोपीचलःपंडितोमानी
ब्रह्मभवोतिगुप्तधनिकस्त्यागीविवेकःप्रभुर्येद्रेसर्वजनोपकारचरितःसर्वज्ञधीर्वित्तवान् मायावी
परदृष्टकस्सुबलवान्त्यागीधनीवैधृतौ २७ करणफले ववकरणभवस्याद्बालहृत्वः प्रतापीविनय
चरितवेपोवालवेराजपूज्यः गजत्तरगसमेतः कौलवेचारुकर्मामृदुपटुवचनस्तैतिलेपुण्यशी
लः १ गरजकरणजातोवीतशत्रुःप्रतापीवणिजेनिपुणवक्ताजारकोनोविलोलः निखिलजनवि
रोधीपापकर्मापवादीपरिजनपरिपूर्णोविष्टिजातस्वतंत्रः २ कालज्ञःशकुनोद्भवःस्थिरसुखीजात
स्तुनिशाकरः सर्वत्रसुवचतुष्पदेतुललितप्रज्ञायशोवित्तवान् नैजसौवसुमानजीवबलवानवाचा
लकोनागवे किंस्तुघ्नेपरकार्यकृच्चपहधीहास्यप्रियोजायते २ लग्नफले वपुर्द्विष्टकरोटनःकृश
तनुःक्रोधीविवादप्रियोमानीदुर्वलजानुगर्वितरधनस्पृरसुमेषोदये गोमान्देवगुरुद्विजार्चनरतःसु
स्त्यात्मजःशांतधीर्विद्यावादरतोटनस्सुसुभगोगोलग्नजःकामुकः ४ भोगीवेपुरतोदयालरधिकः स्त्री

मानुषु तत्त्ववित् योगात्मा सज्जनप्रियोतिसुभगो रोगी च युग्मोदये मिष्टान्नांबरभूषणो ललितवाक्का
पुत्रधीधर्मवान् जातस्थूलकलेवरोन्यभवनप्रीतः कुलीरोदये ५ जातः सिंहविलग्नकेल्पतनयः
सत्त्वघृष्टधी हिंसकः शूरो राजवशीकरो जितरिपुः कामी विदेशागतः कन्यालग्नभवः क्रियासु निपुणः
श्रीमान् सुधी पंडितो मेधावी वनिताविलासरसिको वंधुप्रियः सात्त्विकः ६ ललितवदननेत्रो राजपू
ज्यस्सुविद्वान् मदनरतिविलोलः स्त्रीधनस्तेजशाली विरलदशनमुख्यः शांतबुद्धिर्विवादी चलम
तिरतिभीरुर्जायते तौलिलग्ने ७ मूर्खः क्रूरः किलोवनोति — बली मानी चिरायुर्धनी विद्वान् श्रीकल
त्रजस्सुसज्जनद्वेषी विघातप्रियः प्राज्ञस्सुगापविलग्नजः कुलवरः श्रीमान्यशोवित्तवान्नाकोके रसमु
द्भवस्सुरमणीलोलः प्रगल्भो दीनवाक् ८ जातः शत्रुः परवधूरतिकेलिलोलः कार्पण्यशीलधनवान्
घटलग्नजातः मीनोदयेल्परतिरिपुजनानुकूलस्तेजोवलप्रचुरधान्यधनस्सुविद्वान् ९ होराफलं
श्रोजे राशौ भानुहोराप्रजातः क्रूरः कामी वित्तवान् राजपूज्यः वाग्मी दाता चारुदेहो दयालुर्जातस्त्री
कस्सुस्त्रहोयदिस्यात् १० मानीडहोराजनितः समदनो मत्री कृतज्ञस्सुरूपलोलोतिभीरुः चंद्रस्य होराप्र
भवः प्रगल्भवाक्कोलमः गुणप्रवरूरनस्यात् ११ द्रेष्काणफलं कर्कीरवालघटकीटमृगाननाद्यामी
नालिसिंहवृनिगत्यगता द्रेष्काणाः क्रूरा भवंति कटस्य सरीसृपस्य मध्यस्थितस्य वहुधाः प्रवदंति संतः
१२ कुलीरमीनालिगतो द्रेष्काणौ मीनाङ्गनामदिरमध्यगौ च गोयुग्मयोर्गतगतत्रिभागो भवंति षट्
तोयचरा द्रेष्काणाः १३ मेषाश्विगोकुंभमृगाद्वितीयो हृत्लाघरस्त्रीयुगपूर्वभागाः चापांगनातोयधरांत्य
यानाद्रेष्काणसंज्ञाः प्रभवंति सौम्याः १४ मृगालकर्कद्वयगता द्रेष्काणावृषस्य चापस्य च पूर्वयातौ नृयुग्म

पा॰ तु॰
६१

61

तौलीहरिमध्यगास्तेविमिश्रसंज्ञाइतिसंवदंति १५ क्रूरद्रेक्काणजातः खलमतिरटनःपापकर्मापवादी
दाताभोगीदयालुःकृषिसलिलधनस्तोयभागेविशीलः सौम्यद्रेक्काणजोयःसुखधनतनयश्रुतारूपोद
यालुर्जातोमिश्रेकुशीलःपरयुवतिरतःक्रूरदृष्टिश्चलात्मा १८ नवांशफलम् मार्तंडांशेखलात्माबल
रतधनवान् पिंगलाक्षःकामीचंद्रांशेभोगशालीपरयुवतिरतः पंडितोगोधनाढ्यः भौमांशेक्रूरकर्मा
चलमतिरटनःपैत्यरोगीचलश्चत्यागीरागीबुधांशेललितनुरतिर्ध्यानविद्यायशस्वी १९ जीवांशे
यदिहेमकेशस्तनुगःश्रेष्ठःसुधीरूपवान् मंत्रीपंडितवाक्प्रसन्नवदनोराजाधिराजप्रियः शुक्रां
शेपरकामिनीजनरतस्त्यागीसुखीपंडितोमंदांशेयदिपापवृद्धिरधनःस्थूलद्विजोरोगवान् १८
द्वादशांशफलम् जातोमेषद्वादशांशेखलात्माचोरःपापाचारधर्मानुरक्तः स्त्रीवित्ताढ्योरोग
वान्वृषभांशेयुग्मांशेतुद्यूतकृत्यःसुशीलः १९ दुष्टाचारःकर्कटांशेतपस्वीसिंहेभागेराजकृत्यः
सुशूरः द्यूताचाररतःकन्यकांशेव्ययपारीस्यात्तौलिभांशेधनाढ्यः २ कौटांशकेवधकृ[illegible]चो
रनाथश्चापांशकेपितृमहीसुरदेवभक्तः संख्याधिपोमृगमुखांशभवःसमृत्युः कुंभेखलस्स्वति
मिथ्यधनिकश्चविद्वान् त्रिंशांशफलम् त्रिंशांशेधरणीसुतस्यचपलः काठिन्यवाक्क्रूरधीमंद
स्यालसतत्परोमलिनधीर्जीवांशकेवित्तवान् सौम्यांशेगुरुदेवभक्तिनिरतःसाधुप्रियोवपुमान्
कामीकांतवपुस्सुखीचभृगुजस्त्रिंशांशकेजायते २२ वेलाफलं वाग्मीशिष्टाचारधर्मस्तपस्वीनि
त्यात्माहीनिर्मलोदानः तेजोविद्यारूपवान्सत्यवादीवीतारातिः सत्ववेलाप्रजातः २३ रजोवेला
जातःसुखधनयशोरूपबलवान् स्थितारातिःकामातुरमतिरबंधुप्रियमनाः तमोवेलाजातःपरध

पं.इ.
८२

नवभूको गसखः प्राहुः स्वामीवंध्रुहिज्ञगुरुविरोधी चपलधीः २४ नमः सत्वरज्ञो वेलास्तमः सत्वर
ज्ञस्तमः भवत्यर्कदिनादीनां अर्धयामैरनुक्रमात् २५ कालहोराफलम् मंत्रीमंगलमार्तंडशुक्र
ज्ञेंदुशनैश्चराः आरम्भवारतो होरा रात्रौ पंचमवारतः २६ क्लेशायासः संपदः शोकरोगविद्यावित्त
सर्वसंपत्प्रभत्वं मायासौख्यं वित्तनाशं दिनेशाज्ज्ञानतस्मिंन् कालहोराफलं स्यात् २७ मार्तंडसूनु
तनयाश्रयभावजानि संवत्सरायनसुखप्रभवाखिलानि होरादिवर्गजनितानि तानि फलानि या
नि संकीर्तितानि रविसुख्येश्वरप्रसादात् २८ ॥ ॥ इति श्रीनवग्रहकृपयाः जातकपारिजाते
नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ संवत् ३८ शुभम् ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥